

HET HOOGLIED VAN GOD EN ISRAEL

Ds. H.G. Koekkoek

INHOUD

- [1. Het ontstaan van dit boek](#)
- [2. De bruid zoekt de bruidegom](#)
- [3. De schoonheid van Israël](#)
- [4. Zonde en ontrouw roepen Gods straf op](#)
- [5. De tempel](#)
- [6. Wenen om de tweede tempel](#)
- [7. Israël in het duizendjarig vrederijk](#)
- [8. De tempel - een plaats van feest](#)
- [9. Het Hooglied en de toekomst](#)

HET ONTSTAAN VAN DIT BOEK

Het boek dat u nu begint te lezen bevat een aantal preken die de schrijver over dit onderwerp gehouden heeft. Deze preken zijn uitgetypt, waarna voor een groot deel van 'spreektaal' 'schrijftaal' gemaakt is. Toch is op een groot aantal plaatsen bewust geprobeerd de sfeer die spreektaal oproept te behouden. Vervolgens is er belangrijke informatie aan toegevoegd, zodat het boek zoveel mogelijk gegevens zou bevatten. Zo is ook het hoofdstuk dat u nu leest er later aan toegevoegd, om u de nodige informatie te kunnen verschaffen.

De naam van het boek

De Hebreeuwse naam van 'Het Hooglied' in de Bijbel luidt: '*Shir-haShirim*'. U spreekt het uit als 'sjier ha sjieriem'. Het betekent letterlijk '*lied der liederen*'. Dit is een Hebreeuwse uitdrukking waarmee 'het mooiste lied' wordt bedoeld. Maarten Luther vertaalde het als 'Hohes Lied'. In navolging hiervan ontstond de Nederlandse naam 'Hooglied'. In het Hebreeuws - en vervolgens ook in onze vertaling - komt u vaker een dergelijke uitdrukking tegen. Denk maar aan 'het Heilige der Heiligen', waarmee het allerheiligste vertrek van de tabernakel en van de tempel bedoeld wordt. Denk ook aan 'ijdelheid der ijdelheden', waarmee de overtreffende trap wordt bedoeld. Ijdelheid der ijdelheden is de overtreffende trap van ijdelheid. Het Lied der Lieder is het allermooiste lied dat je je maar kunt indenken.

De schrijver

De schrijver van Het Hooglied is koning Salomo. Hij was een groot schrijver en dichter: '*Hij dichtte drieduizend spreuken en duizend en vijf liederen.*' (1 Koningen 4:32)

Hoewel wij het woord 'God' niet in dit boek tegenkomen, betekent het niet dat het geen godsdienstig boek zou zijn. Ook het feit dat

het nergens in de Bijbel geciteerd wordt, betekent niet dat het om een gewoon liefdeslied zou gaan.

Volgens de midrasj is dit lied gecomponeerd door Salomo toen hij de tempel liet bouwen. Het lied was gereed op de dag dat de tempel gereed was en in gebruik genomen werd, toen dus de ark in het Heilige der Heiligen geplaatst werd en de heerlijkheid van God het Heilige der Heiligen vulde. Dat is: toen God het tempelhuis met Zijn heerlijkheid en heiligheid vervulde.

Een belangrijk boek

In Het Hooglied wordt in de eerste plaats aan de Joden een profetisch boek aangeboden; een boek waarin vanuit Israëls verleden naar Israëls toekomst wordt gekeken en waarin de tempel een belangrijke plaats inneemt. In soms adembenemende verhalen laat Salomo ons zien hoe God klopt aan het hart van het Joodse volk en hoe het Joodse volk geruime tijd weinig aandacht had voor dit kloppen van God. Een aantal van deze beelden is in het verleden al in vervulling gegaan. Een aantal andere lijkt in onze tijd in vervulling te gaan. Dit maakt het boek van Salomo tot een bijzonder spannend en leerzaam boek. Het blijkt dan zelfs dat de dichtelijke taal over bepaalde lichaamsdelen van de bruid heel functioneel en van toepassing zijn!

Het lied van Salomo is ook voor christenen erg belangrijk. Het laat hen zien hoe God in de Bijbel met het volk Israël omgaat en het leert hen hoe zij ook tegenover Israël moeten staan. Het maakt hen ook duidelijk, dat veel van wat over de bruidegom en de bruid gezegd wordt, zij ook op hun eigen relatie met de Heer kunnen toepassen. Het lied heeft ook voor de christen toekomstperspectief. Bij de volgende tekst kun je denken aan de dag, waarop de Here Jezus wederkomt en de gelovigen naar Zijn huis zal halen. *‘Neem mij met je mee. Laten we rennen! Mijn koning brengt mij in zijn kamers. Laten we juichen en zingen om jou! Laten we jouw liefde prijzen, meer nog dan wijn. Natuurlijk*

houden de meisjes van jou!' (Hooglied 1:4) Het doet ons denken aan de woorden uit Johannes 14:1 vv. en 2 Corinthe 5:1.

Jezus zei: *'Wees niet ongerust, maar vertrouw op God en op mij. In het huis van mijn Vader zijn veel kamers; zou ik anders gezegd hebben dat ik een plaats voor jullie gereed zal maken? Wanneer ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom ik terug. Dan zal ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar ik ben.'* (Johannes 14:1-3)

en:

'Wij weten dat wanneer onze aardse tent, het lichaam waarin wij wonen, wordt afgebroken, we van God een woning krijgen: een eeuwige, niet door mensenhanden gemaakte woning in de hemel.' (2 Corinthe 5:1)

Liederen over oorlog en vrede

Vroegere liederen in de Bijbel gingen over oorlog. Dit lied is ineens heel anders. Het gaat over vrede, over het Bijbelse shalom. Het lied uit Exodus 15 gaat over de strijd met de Egyptenaren. Israël zong: *'De HEER, is mijn sterkte, hij is mijn beschermer, de HEER, kwam mij te hulp. Hij is mijn God, hem wil ik eren, de God van mijn vader, hem loof en prijs ik.'* (Exodus 15:2) Ook het lied van Deborah uit Richteren 5 gaat over de strijd.

Alle liederen die te maken hadden met oorlog en strijd waren gemaakt nadat de strijd gestreden en de overwinning behaald was. Deze liederen vertelden van de overwinning over de vijand en van de redding die God Zijn volk gegeven had. Zie hiervoor ook de Psalmen van David.

Dit lied is ineens heel anders. Het gaat over Salomo, over shalom, over vrede. *'Maar de HEER, heeft zich tot mij [David] gericht met de woorden: Jij hebt ten overstaan van Mij veel bloed vergoten en grote oorlogen gevoerd. Daarom zul jij geen huis bouwen voor mijn*

Naam, je hebt te veel bloed vergoten. Maar je zult een zoon krijgen. Hij zal een man van vrede zijn, want Ik zal hem rust geven door hem van al zijn vijanden te verlossen. Salomo zal hij daarom heten. Tijdens zijn bewind zal ik Israël rust en vrede schenken.' (1 Kronieken 22:8,9)

Het Hooglied is gemaakt door de koning wiens naam naar 'vrede' verwees.

Het lied gaat over verleden, heden en toekomst van Israël. Het gaat over de vervulling van de zegen, die de priesters over het volk moesten uitspreken: *'Moge de HEER u zegenen en u beschermen, moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn, moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.'* (Numeri 6:24-26)

Het gaat over een toekomstige vrede, zoals die al in de tijd van Salomo in Israël gevonden werd: *'Zolang Salomo leefde, konden de inwoners van Juda en Israël, van Dan tot Berseba, onbezorgd onder hun wijnrank en hun vijgenboom zitten.'* (1 Koningen 4:25). Deze vrede zal eens van Godswege over Israël komen en vanuit Israël over de gehele aarde.

De vijgenboom en de wijnstok hebben weer bladeren. Je kunt in Israël weer uit de hete zon onder je eigen vijgenboom of wijnstok zitten.

Micha profeteert: *'Teder zal zitten onder zijn wijnrank en onder zijn vijgenboom, door niemand opgeschrikt, want de HEER van de hemelse machten heeft gesproken.'* (Micha 4:4)

Zacharia profeteert: *'Op die dag – spreekt de HEER van de hemelse machten – zullen jullie elkaar uitnodigen onder de wijnrank en onder de vijgenboom.'* (Zacharia 3:10)

Verleden, heden en toekomst

Het verleden van Israëls geschiedenis horen wij in de verwijzing

naar de tijd in Egypte: *‘Vriendin van mij, met een merrie voor farao’s wagen vergelijk ik jou!’* (Hooglied 1:9) en in de verwijzing naar de wetgeving op de Sinai: *‘Laat hij mij kussen, laat zijn mond mij kussen!’* (Hooglied 1:2) Het verwijst naar de kus die God gaf aan Mozes en aan Aäron, waarna beiden afzonderlijk stierven.

De toekomst horen wij in de volgende woorden die spreken van de terugkeer van het volk Israël uit de wereldwijde ballingschap en verstrooiing: *‘Draai rond, meisje uit Sulem, draai rond, draai rond, we willen naar je kijken.’* (Hooglied 6:13). Dit is onjuist vertaald. De NBG heeft het al beter: *‘Wend u, wend u, gij Sunamitische, wend u, wend u, dat wij u bezien!’* De juiste vertaling is echter: *‘Keer om, keer om, meisje uit Sjoelam, keer om, keer om, wij kijken naar je!’* ‘Keer om’ heeft hier de betekenis van: *‘Kom terug!’* Zo verwijst het naar het eind van de verstrooiing van het Joodse volk in de gehele wereld.

Daarom komt daarna: *‘Ga nu van mij weg, mijn lief! Spring als een gazelle, als het jong van een hert over de bergen vol balsemkruid.’* (Hooglied 8:14). Ook dit is een foute vertaling. De NBG heeft: *‘Haast u, mijn geliefde, en doe als de gazel of als het hertenjong op bergen vol balsemkruid.’* Het gaat niet over een vertrek, maar over een terugkeer.

Het Hooglied begint bij het verblijf van het volk in Egypte, het vertrek uit Egypte, dus: de redding van God, de doortocht door de zee en de woestijnreis. Het gaat ook over de wetgeving bij de Sinai en het oprichten van de tabernakel in de woestijn. Hier kwam God en nam Israël beschermend onder Zijn vleugels. Hij aanvaardde Israël als Zijn bruid.

Hij bracht het volk in het beloofde land, waar later de tempel in Jeruzalem op Gods heilige berg als een paleis voor God gebouwd werd.

Toen dwaalde het volk steeds van God af en diende het andere goden.

De bruidegom vond een smet op zijn bruid. Hij zond haar weg uit zijn paleis. Hij gaf haar echter geen echtscheidingsakte. Ze bleven bij elkaar horen!

God dreef hen uit het land en ver weg van Zijn paleis (de tempel) en deed hen in ballingschap gaan in Babel. Hier verbleven zij 70 jaar. Verdreven van Gods paleis wandelde de verdreven Jood ook na de tweede ballingschap (na 70 na Christus) over de aarde. Als vriendin zwierf ze van het ene huis naar het andere, van het ene land naar het andere. Nergens was zij echt 'thuis'. Zij bleef zich altijd de mooie tijd in het paleis herinneren. Zij herinnerde zich alles *'als de dag van gisteren'*. Nooit is zij de eerste liefde vergeten, toen God haar redde uit Egypte en met een wolkkolom (en vuurkolom 's nachts) door de woestijn leidde (Exodus 13:21). Israël vertrouwde in die tijd op God alleen en God zorgde als een herder en als een vader voor het volk.

Dan komt het mooie: al die eeuwen bleef niet alleen de bruid aan haar bruidegom denken, maar bleef de bruidegom ook aan zijn bruid denken. Hij kon haar niet vergeten. Hij bleef uitkijken naar de dag van hun hereniging.

Beide keren (zowel de eerste als de tweede ballingschap) was hun hart vervuld van verlangen naar Gods huis. Altijd zijn zij blijven bidden om te mogen terugkeren naar Jeruzalem en om de herbouw van Gods huis, de tempel te mogen meemaken. Hun harten huilden. Hun ziel was vervuld van verlangen naar God. Hun roep was om de komst van de bruidegom, de Messias, die alles zou herstellen.

Beelden in dit boek

De bruid is een prinses. De bruidegom is een koning. Beiden houden zielsveel van elkaar. De bruid heeft echter steeds de neiging van haar bruidegom weg te dwalen. De bruidegom is steeds op zoek naar de bruid.

De dochters van Jeruzalem zijn het beeld van de 70 volken op aarde.

Israël in de wereld wordt vergeleken met

a. een lelie (roos) tussen de dorens

‘Als een lelie tussen de distelen zo is mijn liefste onder de jonge meisjes.’ (Hooglied 2:2)

b. een appelboom tussen de onvruchtbare bomen van het woud

‘Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn geliefde onder de jonge mannen. In zijn schaduw begeer ik te zitten en zoet is zijn vrucht voor mijn verhemelte.’ (Hooglied 2:3, zie ook 8:5)

c. een gazelle

‘Mijn geliefde is als een gazel of het jong van een hert. Zie, hij staat achter onze muur, kijkend door de vensters, spiedend door de traliën.’ (Hooglied 2:9)

‘... tot de avondwind waait en de schaduwen vlieden. Wend u dan hierheen, en doe als de gazelle, mijn geliefde, of als het jong van een hert op de gekloofde bergen.’ (Hooglied 2:17)

Zoals een gazelle rent naar - bij wijze van spreken - het eind van de aarde, maar altijd weer terugkeert naar haar oorspronkelijke gebied, zo zal het Joodse volk uit het land verdreven worden, maar er altijd weer naar terugkeren!

Het is tevens een aankondiging dat Israëls verlossing aanstaande is. Veel Joden wonen weer in hun eigen land. Ze zijn vrij - zo lijkt het. Zelf weten zij, dat ze niet vrij zijn. Ze wachten nog steeds op de echte verlossing, de Messiaanse verlossing. Ze wachten nog steeds op de Verlosser Zelf, de Messias. Deze verlossing is echter nabij. De Messias staat al bij de muur. Alles is gereed. Hij staat bij het volk te wachten.

Daarom heet het ook dat Hij is als een gazelle: Hij komt aangesneld! Hij komt met spoed.

De tempel en de tabernakel

In Het Hooglied verwijst Salomo zowel naar de tempel als naar de tabernakel uit de tijd van de woestijnreis van het volk Israël. Veel christenen hebben echter geen idee van het feit, dat Israël meerdere heiligdommen in verschillende plaatsen heeft gehad. Het gevolg hiervan is bijvoorbeeld, dat als mensen lezen dat koning David naar de tempel ging, zij menen dat dit een fout in de Bijbel is, omdat de tempel pas door Salomo, de zoon van David, gebouwd is. Daarom geven wij aan het begin ook een opsomming van Israëls heiligdommen.

1. Eerst is de tabernakel in de woestijn opgericht als een verplaatsbaar heiligdom. Zie het boek Exodus.
2. Toen de Israëlieten eenmaal in het beloofde land aangekomen waren, kreeg de tabernakel een vaste plaats in Gilgal. Zie Jozua 5. Uit 1 Samuël 10 en 11 en 15:21,33 blijkt dat de plaats Gilgal in die tijd nog steeds belangrijk was voor de offerdienst e.d.
3. Later kwam er een heiligdom in Silo. Dit was geen tabernakel meer, maar een echte tempel met stenen muren. Hier was de bekende Eli de hogepriester en werkte de jonge Samuël er als zijn knecht. Zie Richteren 18:31; 21:19; 1 Samuël 1, enz.
4. Na de verwoesting van het heiligdom in Silo werd er een tempel gebouwd in Nob. Zie 1 Samuël 21 en 22. Hier werd het zwaard van Goliath bewaard. Hier liet koning Saul door Doëg de priesters van God uitroeien. De priesters van de tempel woonden in het stadje Nob.
5. Vervolgens was er een tempel in Gibeon. Zie 1 Koningen 3:4; 1 Kronieken 16:39; 21:29; 2 Kronieken 1:3,13.
6. Koning Salomo liet vervolgens een tempel voor God bouwen in

Jeruzalem. Deze tempel is bekend onder de naam ‘de tempel van Salomo’. *‘Toen begon Salomo met de bouw van de tempel voor de HEER, in Jeruzalem, op de berg Moria, waar zijn vader David een verschijning had gehad, op de dorsvloer van de Jebusiet Ornan die David als bouwplaats had aangewezen. Salomo begon met de bouw op de tweede dag van de tweede maand in het vierde jaar van zijn regering.’* (2 Kronieken 3:1,2)

Deze tempel werd gebouwd precies op de berg Moria waar Abraham zijn zoon Izaäk op het altaar gelegd had. Hierna heette deze plaats *‘de berg des Heren’*. Zie Genesis 22. Deze plaats was sinds Abraham een heilige plaats. In het Hebreeuws heet hij in Genesis 22 de *‘makom’*, *‘de plaats’*, dat is ‘het toevluchtsoord’. Hier zou God voorzien in de nood van de mens! [Van dit Hebreeuwse woord is de ‘bijnaam’ van Amsterdam afkomstig: Mokum. Amsterdam was namelijk ook een toevluchtsoord voor de Joden!]

De tempel van Salomo, die meestal ‘de eerste tempel’ genoemd wordt, werd in 586 vóór Christus verwoest door de Babyloniërs onder leiding van koning Nebukadnézar.

7. Zeventig jaar later werd op dezelfde plaats opnieuw een tempel voor God gebouwd. Deze tempel wordt meestal *‘de tweede tempel’* genoemd. Hij was kleiner dan de tempel van Salomo. Koning Herodes heeft later deze tempel laten uitbreiden en verfraaien. Hierdoor was deze tempel in de tijd dat de Here Jezus op aarde was een heel bijzonder en mooi heiligdom. Vanwege het werk dat Herodes er aan heeft laten verrichten, wordt deze tempel ook wel *‘de tempel van Herodes’* genoemd. Deze tempel is in 70 na Christus door de Romeinen onder leiding van Titus verwoest.

N.B. De profeet Ezechiël kondigt in zijn boek aan, dat er in de eindtijd, als de Messias op aarde komt, nogmaals een tempel in Jeruzalem gebouwd zal zijn. Deze tempel wordt *‘de derde tempel’* genoemd. Zie Ezechiël 40 vv.

2. DE BRUID ZOEKT DE BRUIDEGOM

In dit hoofdstuk hebben wij de beurtzang van Salomo en zijn bruid.

Zij zegt:

*Laat hij mij kussen,
laat zijn mond mij kussen!
Jouw liefde is zoeter dan wijn,
zoet is de geur van je huid,
je naam is een kostbaar parfum.
Daarom houden de meisjes van jou.
Neem mij met je mee. Laten we rennen!
Mijn koning brengt mij in zijn kamers.
Laten we juichen en zingen om jou!
Laten we je liefde prijzen, meer nog dan wijn.
Natuurlijk houden de meisjes van jou!
Meisjes van Jeruzalem, donker ben ik,
en mooi, als de tenten van Kedar,
als het doek van Salomo's tenten.
Kijk niet op mij neer omdat ik donker ben,
omdat de zon mij heeft gebrand.
Mijn moeders zonen waren hard voor mij:
ik moest hun wijngaarden bewaken.
Mijn eigen wijngaard heb ik niet bewaakt.
Zeg me toch, mijn allerliefste,
waar laat jij je kudde weiden,
waar laat jij die 's middags rusten?
Laat me toch niet dwalend langs
de kudden van je vrienden gaan.*

Nu gaat hij spreken en zegt:

*Als je mij niet vinden kunt,
mooiste van alle vrouwen,
volg dan het spoor van de kudde,
weid je geiten waar de herders schuilen.
Vriendin van mij,
met een merrie voor farao's wagen vergelijk ik jou!
Hoe lieflijk zijn je wangen en je ringen,
hoe sierlijk zijn je hals en je ketting.
Laten we een gouden sieraad voor je maken,
bezaaid met zilveren stipjes.*

Dan zegt zij:

*Nu mijn koning op zijn rustbed ligt,
geurt mijn nardus zoet.
Mijn lief is mij een bundel mirre,
hij slaapt tussen mijn borsten.
Mijn lief is mij een hennatros
in de wijngaarden van Engedi.*

Nu zegt hij:

*Je bent zo mooi,
vriendin van mij, je bent zo mooi!
Je ogen zijn duiven.*

Dan zegt zij weer:

*Wat ben je mooi, mijn lief,
wat ben je bekoorlijk.
Het groen is ons bed,
de balken van ons huis zijn ceders,
de binten zijn cipressen.'*

Hooglied is een wonderlijk boek. Veel mensen begrijpen niet waarom dit boek in de Bijbel staat. Jongeren vinden het waarschijnlijk het prachtigste boek uit de Bijbel en ouderen zeggen misschien: 'Moest dat nou zo in de Bijbel?'

In de Joodse wereld geldt dat je Hooglied pas mag lezen als je minstens dertig jaar oud bent, anders kun je het niet begrijpen en dwalen je gedachten naar dingen die niet bedoeld worden.

Van of voor Salomo?

Het boek 1 Koningen vertelt ons in hoofdstuk 5:12 over Salomo: *‘Hij dichtte drieduizend spreuken en duizend vijf liederen’*. Van al die duizend vijf liederen was Hooglied het allermooiste dat hij ooit gemaakt heeft. Het staat er ook boven: Hooglied van Salomo.

Nu is het Hebreeuws een andere taal dan het Nederlands. Wij gebruiken veel woorden en we hebben overal aparte woorden voor. In het Hebreeuws is dat niet zo, daar worden bepaalde woorden kortaf gezegd en je moet zelf uitmaken wat er bedoeld wordt. Dat geldt ook voor het kleine Hebreeuwse lettertje dat vóór Salomo staat.

Het kan betekenen *‘van’* Salomo; dan is Salomo de schrijver. Zo staat het in onze Bijbel. De vertalers zijn ervan uitgegaan dat Salomo de schrijver is. Maar je kunt ook vertalen: *‘voor’* Salomo, dus een lied dat is opgedragen aan Salomo. In *‘Salomo’* herkennen we het woord shalom, vrede. Het is zelfs mogelijk dat Salomo niet vertaald moet worden als eigennaam, maar opgevat moet worden als shalom, vrede. Dan is het een lied dat over vrede en over liefde gaat, een zegen voor het hart. Naast al die mogelijkheden wordt altijd aangenomen dat er in de eerste plaats bedoeld wordt *‘van’* Salomo.

Nog mooier wordt het echter door wat de Talmoed zegt, dat *‘Salomo’* hier verwijst naar God Zelf, die immers de grote Vredevorst is! Hij is onze vrede! Zie Numeri 6:26. Zo noemt Ephese 2:14 de Here Jezus als *‘de vrede’* voor de gelovigen.

Geschreven op een bijzondere dag

Salomo heeft dit lied volgens de overlevering op een heel

bijzondere dag geschreven: de dag waar David naar heeft uitgekeken, maar die hij nooit heeft mogen meemaken. Hij was heel gelukkig dat hij de Ark des Verbonds, die vóór die tijd in Nob had gestaan, in een tent in Jeruzalem kon plaatsen, maar hij wilde veel liever een paleis voor de Heer, zijn God bouwen: de tempel. Maar God zei 'nee' tegen David. Niet David, maar zijn zoon Salomo mocht de tempel bouwen.

In 1 Koningen 8 wordt verteld hoe prachtig die dag was, toen de tempel gereed was en het volk verzameld was en koning Salomo op een verheven plaats in de voorhof stond. Men heeft toen massaal tot God gezongen. Op die dag werd de Ark des Verbonds opgehaald uit de tent en door de voorhof naar binnen gebracht: eerst door het Heilige en daarna in het Heilige der Heiligen neergezet. Toen kwam de wolk, het zichtbare teken van Gods aanwezigheid en Zijn heerlijkheid. Die wolk vulde het Heilige der Heiligen. Nu wist het volk dat deze tempel hier op aarde de weerspiegeling was van de tempel in de hemel. Het volk was zo gelukkig. Het was net als wat wij in een lied zingen '*... die hemel en aarde verenigt tezaam*'. Zo voelden die mensen het toen ook. De tempel in Jeruzalem verenigde hemel en aarde, want God was uit de hemel afgedaald naar het Heilige der Heiligen. Gods heerlijkheid werd hier openbaar.

Salomo was overweldigd. Nu schreef hij een lied, een lied over God die bij Zijn volk woont, over God die een relatie heeft met het volk Israël. God zou als een koning in hun midden zijn, Hij zou als een bruidegom bij Zijn bruid komen. Daar zong Salomo van en het was zo mooi. Het ging over wat God aan Zijn volk heeft geschonken. Salomo zong over de liefde tussen God en het volk Israël. Dat beschreef hij in zijn lied als de liefde van een koning voor zijn vriendin, zijn bruid.

Zo bezong Mozes eens zo mooi zijn liefde voor God: '*De HEER is mijn sterkte, hij is mijn beschermer, de HEER kwam mij te hulp. Hij is mijn God, hem wil ik eren, de God van mijn vader, hem loof en*

prijs ik.' (Exodus 15:2) (Zie ook Ezechiël 16:8-11)

Maar dan beschrijft hij een verdrietig moment: de bruid loopt weg, de bruid verdwaalt, de bruid verlaat haar bruidegom, haar koning. Later zal ze gelukkig weer bij de koning in zijn paleis terugkomen. Het is duidelijk dat dit lied een heel bijzondere betekenis heeft. Het gaat schijnbaar over een koning en zijn vriendin, maar er zit iets achter.

Over wie schrijft Salomo? Hij schrijft over God. God is de koning en het volk Israël is de bruid. Sinds het moment dat Israël vanuit Egypte bij de Sinä kwam en daar God – die op de berg was – ontmoet heeft, heten God en Israël *'bruidegom en bruid'*.

Koning en profeet

Wij kennen koning David als koning. Het boek Handelingen beschrijft hem ook als profeet. Hij schreef veel profetische psalmen. Ook Salomo was koning en profeet. Hij geeft veel profetische gedachten door. In Hooglied vertelt Salomo de geschiedenis als een profeet. Hij ziet Israël komen vanaf de Sinä, hij ziet Israël komen in het Beloofde Land. Dan ziet hij Israël bij God vandaan dwalen. Hij ziet en beschrijft het volk als een meisje dat achter andere jongens aan gaat. En hij ziet dat Israël achter andere goden aan gaat. Hij ziet het meisje verdwalen, ze is niet alleen de weg kwijt, ze is alles kwijt. En hij ziet het volk Israël dat in ballingschap wordt weggevoerd, ver weg. Hij ziet dit meisje tot inkeer komen en tegen zichzelf zeggen: *'Waar ben ik mee bezig? Wat heb ik gedaan? Ik had zo'n fijne vriend, mijn koning! Ik wil terug.'* En hij ziet het volk Israël in de ballingschap roepen om God, *'Here God, we willen terugkomen'*. Hij ziet het meisje terugkomen bij haar vriend, bij de koning. En hij ziet Israël weer terugkomen naar het Beloofde Land. Het is niet te geloven, maar dan ziet hij dat het meisje opnieuw de weg kwijtraakt. Ze verdwaalt opnieuw, ze dwaalt weer weg van huis.

Ook ziet Salomo de volken die eens vanuit Jeruzalem door de

Messias-Vredevorst geregeerd zullen worden. Hij noemt deze volken *'de meisjes van Jeruzalem'*, zoals Ezechiël 16:61 dat later ook zal doen.

Salomo doet een aantal prachtige uitspraken over dat meisje, over die koning en over hun zoektocht naar elkaar. Zij verdwaalt, ze dwaalt ver weg. Pas na lange tijd vindt ze de weg terug en dan trouwt de koning met zijn vriendin en komt er een groot feest. Salomo eindigt dan met het Messiaanse vrederijk, want daar loopt het op uit. Hij beschrijft wat Israël door de tijd zal meemaken. Als je aardse termen gebruikt, lijkt hij eigenlijk over zichzelf te vertellen en over een of andere vriendin die hij heeft leren kennen. Hoewel hij het heeft over de koning, over Salomo zelf, bedoelt hij daarmee God.

Een lied over de christelijke Kerk?

Het is onbegrijpelijk hoe de christelijke theologie door de eeuwen heen heeft kunnen zeggen dat het Hooglied een lied was over de Here Jezus en de Kerk. Toen koning Salomo leefde, was er geen christelijke Gemeente. Salomo kende ook de Here Jezus niet. Nee, Salomo heeft het over zichzelf en over een vriendin. Dat is een beeld van God en Israël.

Toch mag je, ja, moet je zelfs, het ook op jezelf betrekken. Je moet je in dit lied ook afvragen: 'hoe is mijn relatie met de Here Jezus?'

Salomo spreekt over de koning, over zichzelf, als beeld van God. Hij spreekt over de bruid, het volk Israël, wat voor ons ook een beeld van de Gemeente mag zijn. Hij heeft het over een meisje dat hij een Sunamitische noemt. En hij heeft het over een aantal meisjes die er omheen staan en toekijken. Ze lijken op de bruid, maar ze zijn toch ook anders. Hij heeft het over de volken rondom Israël, die door de eeuwen heen toekeken hoe Israël met God omging: is Israël mét God, of verlaten ze God?

Hij heeft het ook over de zonen van haar moeder, de zondige

koningen van Israël. Dan laat hij de bruid spreken; de bruid mag eerst. De bruid zegt iets waarvan wij ons afvragen wat dat met godsdienst te maken heeft. Ze zegt: *'laat hij mij kussen, laat zijn mond mij kussen.'* Wij zeggen dan: *'dat is toch gewoon aardse liefde?'* Toch niet, want de kus in de Bijbel is iets heel bijzonders. En als het een kus van de koning is, is het nog meer bijzonder.

Dood door een kus van God

Om dat duidelijk te maken, kijken we naar de dood van Mozes en van Aäron, die allebei op een heel bijzondere wijze gestorven zijn. Ze gingen niet zomaar dood. God kwam bij Mozes. In de Staten Vertaling staat: *'Toen stierf Mozes door de mond van de Heer.'* Hij stierf door de mond van de Heer, dat staat ook in het Hebreeuws. Dat betekent: God gaf Mozes een kus. Toen stierf Mozes. Sinds die tijd bidden vrome Joden, *'Heer, als het eind van mijn leven gekomen is geef ook mij een kus, met Uw mond. Laat ook mij zo mogen sterven.'* De kus is de aanraking van de mond, en de bruid zegt: *'Koning kus mij.'* Dat wil zeggen: *'Spreek tegen mij, zeg wat tegen mij, toon mij Uw liefde.'* De bruid, Israël, wil zeggen: *'HERE God, spreek tot ons. Geef ons Uw woord, dat is de Bijbel. Geef ons Uw woord en laat ons mogen luisteren naar wat U hebt te zeggen. Want U bent zo bijzonder en Uw liefde is zo groot.'*

Dit 'kussen' verwijst ook naar de dag van het komende Messiaanse vrederijk, dat God het volk wijsheid uit Zijn mond zal geven (Spreuken 2:6).

In Hooglied 1:4 wordt in het enkelvoud gesproken over 'mij' en in het meervoud over 'we': *'Neem mij met je mee. Laten we rennen.'* Dit 'we' verwijst niet naar Salomo en zijn vriendin maar naar alle mensen in Israël. Heel Israël zal eens God dienen!

De kus van de bruidegom

In Israël hielden ze ook van een lekker glaasje wijn, dat is u wel bekend. U leest het bijvoorbeeld in de geschiedenis van de bruiloft

te Kana . Na een aantal dagen hadden ze behoorlijk gedronken, maar het feest was nog lang niet ten einde. Er werd nog even voor twee dagen een voorraad wijn aangelegd van honderden liters wijn voor het slot van het feest. U ziet dat ze in Israël wijn dronken. Dat is ook logisch, net als bijvoorbeeld in Frankrijk. Wij Nederlanders zijn koffie- en theedrinkers. In andere landen drinken ze wijn. Wijn kun je bewaren. Wijn is jarenlang goed bruikbaar. Allerlei andere dranken kun je niet bewaren. Zo drinken ze dus wijn en wijn is lekker. Maar die bruid zegt: *‘Uw kus is beter dan een glas wijn. Als U, koning, tegen mij spreekt, dan is dat zo mooi.’* *‘HERE God’*, zegt het volk Israël, *‘als U wat tegen ons te zeggen hebt, dan willen we zo graag naar U luisteren. Wat U te zeggen hebt gaat boven alles uit. We willen zo graag naar U luisteren. We willen U horen en we willen genieten van wat U te zeggen hebt. O, wij willen met U meegaan.’* Hier staat: mijn Koning brengt mij in Zijn kamers. *‘HERE God, we willen met U meegaan. We willen zijn waar U bent.’*

Een zwarte bruid

En dan ineens kijkt ze in de spiegel en ze schrikt: *‘Ik ben zwart.’* U weet, in Israël komen alle huidskleuren voor, dat was vroeger ook al zo. Ze heeft nogal flink in de zon gelopen of gelegen en ze is nogal donker geworden. Die donkere huid heeft een betekenis: ik heb gezondigd! Ik ben het niet waard om de vriendin van de koning te zijn. Ik ben het niet waard om met de koning te mogen trouwen. Hij, die grote koning Salomo, en ik met m’n zwarte toet. Ik ben wel bekoorlijk, ik ben een mooie meid, zegt ze, maar ik ben wel zwart, ik heb gezondigd. Ja, Israël heeft gezondigd, dat begon al met het gouden kalf in de woestijn. En daarna bleven ze zondigen, tot op de dag van vandaag... net als wij.

Als wij over onszelf praten – en zo wordt het de kinderen ook geleerd – dan hebben we het over een zwart hartje. Daarmee bedoelen we niet het fysieke hart, maar het innerlijk, de ziel. Het hart is zwart door de zonden. Dat zegt die bruid ook: *‘Ik ben wel*

mooi, maar de zonde kleeft aan mij, de rebellie, de opstandigheid. Ik was al zwart in Egypte en ik was zwart in de woestijn. Toch werd ik ook weer bekoorlijk in de woestijn, want God gaf de tabernakel en er kwam verzoening voor onze zonden. God, die ons vrede gaf, was met ons.’ Dan zegt ze tegen haar bruidegom, de koning: ‘Ach, kijk niet te veel naar het feit dat ik zwart ben.’ Ze kijkt naar de meisjes om zich heen en zegt: ‘Jullie moeten ook niet zoveel letten op het feit dat ik zwart ben. Ik weet wel dat ik zwart ben, daar moeten jullie niet de aandacht op vestigen.’

Dat is omdat we allemaal zo makkelijk met de vinger wijzen naar iemand die zwart is. En dan bedoelen we niet de buitenkant, maar de binnenkant. Die daar, dat is een zondaar. En dan zegt het meisje: *‘Ik weet het, ik ben zwart, maar die koning van me, die blijft me toch mooi vinden. Ik ben een zondares, maar de koning blijft toch van mij houden, hij blijft mij zijn liefde schenken.’*

De bruid is op zoek naar de herder-koning

Het meisje gaat op zoek - zie vers 7:

*‘Zeg me toch, mijn allerliefste,
waar laat jij je kudde weiden,
waar laat jij die ’s middags rusten?
Laat me toch niet dwalend langs
de kudden van je vrienden gaan.’*

Een koning is een herder, vandaar dat de koning hier als herder wordt voorgesteld. Zij is op zoek, ze dwaalt en ze wil haar vriend, haar koning vinden. Het lijkt wel een droom. Ze staat voor hem en vraagt: *‘waar ben je?’*

Als in een droom zegt ze tegen Salomo: *‘Salomo, zeg me toch, waar ben je?’* Salomo zegt dan als het ware: *‘Weet je het niet? Weet je niet waar ik ben? Ik ben bij de kudde. Ik ben de herder. Als je me zoekt, moet je bij mijn kudde wezen. Daar zul je me vinden.’* Zo horen we ineens God. Er zijn mensen die op zoek zijn naar God. En ze

roepen: *'HERE God, waar bent U? Waar kan ik U vinden? Kan ik U ergens in het heelal vinden? Kan ik U in een boek vinden? Kan ik U bij de Boeddhisten vinden, bij de Islamieten? Kan ik U waar dan ook vinden? Bij de Hindoes?'* Dan zegt God: *'Je weet toch waar Ik ben. Ik ben een herder. En je kunt me alleen maar vinden bij mijn kudde, mijn eigen kudde.'*

Daarmee wordt nadrukkelijk niet bedoeld dat God alleen te vinden is in een bepaalde kerk. God bedoelt dat Hij is waar Zijn kinderen zijn. Daar is Hij te vinden, bij Zijn kudde. Dat was eerst alleen bij Israël, later ook bij de Kerk.

Wonderlijke vergelijkingen

De bruid gaat verder, ze blijft zoeken. Ze dwaalt maar rond alsof ze gesluierd is en dan vindt ze hem. Dan komt Salomo aan het woord en hij gebruikt vreemde woorden, die bij ons heel ongebruikelijk en misschien zelfs beledigend zijn. *'Vriendin van mij, met een merrie voor farao's wagen vergelijk ik jou!'* (Vers 9) Dat is een verwijzing naar de paarden voor farao's wagens, dat waren de mooiste paarden van het Midden-Oosten. Als die voor de wagens liepen, waren ze prachtig versierd. Salomo zegt: *'Zo mooi vind ik jou ook, je bent een prachtige vrouw. Ik bewonder je, ik zie iets moois in je, ik heb je lief.'*

Dan volgt de beschrijving van haar schoonheid: haar wangen zijn mooi, haar hals is mooi, alles is even mooi. Haar hals is als de toren van David. Dan is het alsof hij wil zeggen: *'Het gaat tenslotte om het hoofd. Het zit in het leren, in het ontdekken van het Woord van God. Het zit erin dat je bij de Schriftgeleerden en de Bijbelleraars terecht komt om daar opgebouwd te worden in het geloof.'* Nu gaat de bruid spreken, als ze gehoord heeft dat Salomo echt van haar houdt. Zo ook Israël als het eenmaal gehoord heeft dat God echt van Zijn volk houdt. *'O wat is het een vreugde en wat is God bijzonder'*, zegt de bruid. *'Wat is God bijzonder'*, zegt Israël. *'Ik kan Hem vinden. Waar kan ik Hem vinden?'*

‘Nu mijn koning op zijn rustbed ligt, geurt mijn nardus zoet. Mijn lief is mij een bundel mirre, hij slaapt tussen mijn borsten. Mijn lief is mij een hennatros in de wijngaarden van Engedi.’

De bruid zegt: *‘Die bruidegom van mij is bijzonder. Ik kan hem vinden, thuis, in zijn huis, in zijn paleis.’* Dan doet ze een heel bijzondere uitspraak. Ze zegt: *‘Ik kan hem vinden tussen mijn borsten.’* Alsof ze daar een medaillonnetje draagt van Salomo, of een kruikje olie, wat jonge vrouwen wel vaker bij zich droegen, een kruikje olie dat ze gekregen hadden als een teken van waarde, van liefde. Maar hier is het meer, Salomo spreekt over God en Zijn tempel.

De Targoem (dat is de Aramese vertaling van de Joodse Bijbel) zegt zelfs dat *‘mirre’* hier verwijst naar de berg Moria, die spreekt van de altoosdurende aanwezigheid van God.

Waar kan een mens God ontmoeten?

Salomo vertelt dat zoals hij in zijn paleis is, God in de tempel is. En als je God wilt ontmoeten, waar moet je dan zijn? In Zijn tempel.

Een mooie plek is in de voorhof, daar staan de heidenen ook. Maar dan ben je wel op afstand van God. Een mooiere plek is in de voorhof van de vrouwen, daar mogen geen heidenen komen, wel mannen en vrouwen. Een nog mooiere plek is in de voorhof van de mannen, waar de offerdieren geslacht worden, waar het altaar staat, waar je bij wijze van spreken tegen de deur van het tempelgebouw kunt kloppen. Alsof je wilt zeggen: *‘HERE God, hier ben ik.’* Hier hieven Joodse mannen hun handen op om even dat gebouw aan te raken, zoals de Bijbel zegt: *‘Ik hef mijn handen op, naar U omhoog.’* Ze raakten dan dat gebouw aan, want daar was God.

Beelden uit de tempel

Nog mooier is wat de priester kan, die dienst heeft op zo’n dag.

Die mag 's morgens en 's avonds, dat is aan het eind van de middag het huis binnengaan. De ene priester gaat naar binnen om de kandelaar te bewerken en hij vult de olie bij. Er is ook een priester die wat verder het Heilige binnen gaat. Die priester komt voor het gordijn waar het reukaltaar staat en op dat reukaltaar mag hij het reukwerk neerleggen. Dat reukwerk stijgt op, langs dat gordijn, naar het Heilige der Heiligen. Hij zelf mag niet in het Heilige der Heiligen komen. Hij is op de plek die het meest dicht bij God is en hij bidt. Hij bidt voor het volk dat buiten is. Hij bidt ook voor zichzelf. Als hij bidt, kijkt hij naar het Heilige der Heiligen en hij kijkt naar het gordijn. Dan ziet hij dat God aanwezig is en hij ziet, zonder hem te zien, dat de Ark des Verbonds aanwezig is.

Zonder hem te zien ziet hij de Ark des Verbonds. Hoe dan wel? Hij ziet twee 'borsten'. Hoe dat mogelijk is, wordt verklaard in 1 Koningen 8:8. *'De draagbomen van de ark des verbond staken een stuk uit en vanuit het heilige, de grote zaal, kon men de uiteinden ervan alleen zien wanneer men vlak voor de toegang tot de achterzaal stond; van verder weg waren ze niet te zien.'*

Deze draagbomen van de Ark des Verbonds in het Heilige der Heiligen staken een stuk uit, omdat ze te groot waren voor het Heilige der Heiligen. Vanuit het Heilige zag de priester de twee punten van de draagstokken die door het gordijn staken. Dat gold voor Israël als het teken van de twee borsten; het was het teken van de aanwezigheid van God. Zo spreekt de bruid nu over de tempel van God en ze zegt: *'Zo zeker als Salomo tussen mijn borsten rust, zo zeker is God in het Heilige der Heiligen van Zijn tempel. En ik weet het en de priester mag het zien, hij ziet daar die uitstekende punten als twee borsten. En hij weet het: God heeft naar het gebed geluisterd en het reukwerk aanvaard.'*

Nog een paar opmerkingen. In vers 15 zegt hij: *'Je bent zo mooi, je ogen zijn duiven.'* Ogen als duiven, zo onschuldig. Dan zegt God ook tegen ons: *'Ik zie iets bijzonders in jullie ogen.'* God ziet soms

wat in onze ogen als we huilen. Het is prachtig wat er in het Psalmboek staat, dat God de tranen van Zijn kinderen bewaart in Zijn kruik (Psalm 56:8). Dat is toch niet te geloven? Wij vegen onze tranen af en ze zijn weg, maar God bewaart ze. God is een heel bijzondere Vader. God is Iemand die zo geweldig om ons geeft. Als wij onze tranen al vergeten zijn, als wij niet meer weten van ons verdriet, weet God het nog. Maar God kijkt ook naar ons als we met blijdschap tegen Hem opkijken en naar Hem kijken en zeggen: *'Oh Heer, wat zijn we blij met U.'*

Salomo vertelt het: *'Je mag rusten in de tempel, in het huis van de Heer. Hier ontmoet je God, hier spreekt God tegen je en hier luistert Hij naar je.'* En het is geweldig zoals Israël dat ervaren heeft in het Hooglied. En wij, als gelovigen in de Here Jezus, mogen ook zo duidelijk weten dat de Here Jezus van ons houdt. Op allerlei manieren probeert Hij ons in Zijn Woord duidelijk te maken wat voor een bijzondere relatie Hij met ons wil hebben en hoe Hij met ons wil verder gaan.

De bruid wist dat Salomo van haar hield en zij van Salomo.

Israël wist dat God van hen hield en zij van God.

U als lezer mag weten dat God en de Here Jezus van u houden. Ze houden zielsveel van u. En u? Houdt u ook zielsveel van God de Vader en van de Here Jezus? Dan is het lied van Salomo ook uw lied geworden.

3. DE SCHOONHEID VAN ISRAEL

Wat vooraf ging

In het vorige hoofdstuk stonden we stil bij het eerste hoofdstuk van Hooglied en zagen wij dat Hooglied een beschrijving is van het liefdeslied van een koning en zijn vriendin, en zagen wij dat het ging om Salomo en zijn liefde. Maar we zagen ook dat het een diepere betekenis heeft. Het gaat erom dat in dat beeld van koning Salomo met zijn vriendin de liefde tussen de Here God en het volk Israël zichtbaar wordt. Hoewel velen graag in het Hooglied willen zien dat het gaat om de Kerk en de Here Jezus, kan dat niet, want in de tijd dat het boek Hooglied geschreven werd, was de Here Jezus nog niet geboren en bestond de Kerk nog niet. Het gaat om het volk Israël en de Here God. Toch mogen we het daarnaast ook op de relatie tussen de Here Jezus en de Kerk toepassen. Dat mag, maar de eerste betekenis die we moeten zien is dat het gaat om het volk Israël en de Here God.

We zagen dat er een beurtzang plaats heeft, waarbij de ene keer de bruidegom zingt en de andere keer zingt zijn vriendin, de toekomstige bruid. Er kwam ook nog een moment dat de meisjes uit Jeruzalem mee zongen, zodat er van verschillende kanten gezongen werd.

In dit lied staat de liefde centraal. Het is een liefde die aan de ene kant heel heftig is en aan de andere kant zo makkelijk verstoord wordt, zo makkelijk een probleem oplevert waardoor de relatie verstoord raakt, net zoals het is in de relatie tussen Israël en de Here God en zoals het is in de relatie tussen christenen en de Heer. Je wilt wel, maar je bent soms door je verkeerde levenswandel je contact met de Heer kwijt.

Van de bruid horen we op een gegeven ogenblik in het eerste hoofdstuk, dat ze een heel mooi meisje is, maar dat ze zwart is, als een beeld van de zonde. Ze roept tegen de meisjes om haar heen:

‘Kijk mij er niet op aan dat ik zwart ben. Ik ben wel zwart, maar ik ben ook mooi en mijn vriend vindt mij heel erg mooi.’

Dan gaat haar vriend praten en hij vergelijkt haar met een paard. Hij vergelijkt haar met een raspaardje, een paard zoals dat voor de wagens van Egypte stond. Hij zegt: *‘Jij bent het mooiste paard dat ik me kan indenken.’*

De taal van verliefden

Als we nu het tweede hoofdstuk gaan lezen, dan moeten we ons ‘verjeugdigen’. Weet u nog toen u verliefd werd? Misschien is niet iedereen verliefd geweest, maar de meesten toch wel, met kriebels in de buik. Niet alleen jonge mensen kunnen verliefd zijn, het komt ook bij kleine kinderen voor en je hoort zelfs van ouderen van 80 dat ze verliefd zijn. Verliefdheid komt voor bij alle leeftijden. Verliefd zijn is heel wat anders dan liefde. Verliefdheid roept heel bijzondere emoties op. Deze emoties vind je ook in het Hooglied. Als u al zoveel jaar getrouwd bent en het gaat allemaal gezapig en u leest dan het Hooglied, dan komt dat niet over. U moet terugdenken aan de periode van hevige verliefdheid, u wilde hem of haar altijd zien en als u elkaar niet zag, was dat een probleem. U schreef brieven naar elkaar en belde elkaar op. Dat is het gevoel hier in het Hooglied.

Hoofdstuk 2 van het Bijbelboek Hooglied begint met één coupletje waarin het meisje aan het woord is en zij zegt:

*‘Ik ben een lelie van de Saron,
een wilde lelie uit het dal.’*

Hij beaamt het, maar voegt eraan toe:

*‘Als een lelie tussen de distels,
zo is mijn vriendin tussen de meisjes.’*

Daarna zegt zij van hem, ook weer als een vergelijking:

*'Als een appelboom tussen de bomen van het bos,
zo is mijn lief tussen de jongens.
Ik verlang in zijn schaduw te zitten,
met mijn tong wil ik zijn zoete vruchten proeven.
Hij brengt mij in het wijnhuis,
boven mij is zijn vaandel van liefde.
Verkwik me met rozijnen,
verfris me met appels,
want ik ben ziek van liefde.
Mijn hoofd rust op zijn linkerarm,
met zijn rechterarm omhelst hij mij.
Meisjes van Jeruzalem,
ik bezweer je bij de gazellen,
bij de hinden op het veld:
wek de liefde niet, laat haar niet ontwaken
voordat zij het wil.'*

Dan gaat ze verder en zegt:

*'Hoor! Mijn lief!
Kijk! Hij komt,
springend over de bergen,
dansend over de heuvels.
Als een gazelle is mijn lief,
als het jong van een hert.
Kijk! Hij staat al bij de muur.
Hij blikt door het venster,
hij tuurt door de spijlen.
Mijn lief roept mij toe:
Sta op vriendin!
Mooi meisje, kom!
Kijk! De winter is voorbij,
voorbij zijn de regens, weggegaan.
De bloemen zijn verschenen op het veld,
nu breekt de zangtijd aan,*

*het koeren van de duif klinkt op het land.
De vijgenboom is al vol vruchten,
de wijnstok rankt en geurt.'*

En dan komt hij, al staat dat er niet bij, en zegt:

*'Sta op, vriendin,
mooi meisje, kom!
Mijn duif in de rotskloof,
verscholen in de bergwand,
laat mij je gezicht zien,
laat mij luisteren naar je stem,
want je stem is zo lieflijk,
je gezicht is zo bekoorlijk.'*

En dan hebben ze samen iets en zeggen:

*'Vang voor ons de vossen,
vang die kleine vossen.
Ze vernielen de wijngaard,
onze wijngaard vol bloeiende ranken.'*

Nu gaat zij weer verder:

*'Mijn lief is van mij,
en ik ben van hem.
Hij weidt tussen de lelies.
Nu de dag weer ademt
en het duister vlucht –
ga nu weg, mijn lief.
Spring als een gazelle,
als het jong van een hert
over de geurige bergen.'*

Wederzijdse liefdesverklaring

De vriendin van de koning moest naar het paleis komen, maar zover was ze nog niet. Ze liep te zoeken en stelde de vraag: *'Waar*

kan ik die vriend van mij vinden?’ Toen hoorde zij dat hij een herder is en een herder vind je bij de schapen. Een koning is een herder en een koninklijke herder vind je dus ook bij de schapen.

Ze gaat een stapje verder en nu vertelt de bruid: *‘Mijn vriend neemt me mee naar het wijnhuis.’* Dat klinkt vreemd, maar het betekent niet dat ze flink gingen pimpelen.

‘Hij houdt me vast.’ Daarna is hij blijkbaar even weg geweest en dan zegt ze: *‘Daar komt hij weer’* en dan *‘hij kijkt naar me’*. Ogen doen zo veel. Veel mensen hebben verkering gekregen doordat ze eerst goed naar elkaar keken. Ze keken elkaar diep in de ogen en de rest ging vanzelf. Nu gaat de bruid een prachtig verhaal vertellen en hij doet mee. Ze gaan elkaar de liefde verklaren.

De taal van de liefde

Het begint in vers 1. Daar vertelt ze: *‘Ik ben een lelie.’* De vorige vertaling sprak over een narcis. Er zou ook een roos bedoeld kunnen worden. Waarschijnlijk moet het een roos zijn. Het woord dat hier staat is moeilijk in het Nederlands te vertalen, maar het zou heel goed de roos kunnen zijn. We laten het even staan: de lelie. En dan zegt hij: *‘Ja, je bent echt een lelie, een prachtige bloem. Maar kijk eens waar je staat, wat er om je heen is. Het klinkt niet zo aardig, maar al die meisjes om je heen zijn allemaal distels. Jij bent de enige lelie en al die meisjes om je heen zijn allemaal brandnetels, distels, doornen.’* En dan zegt hij: *‘Ja, zo is mijn vriendin tussen de meisjes.’*

Vervolgens zegt zij: *‘O, maar weet je hoe jij bent? Ik zie een heleboel bomen, waaibomenhout zouden wij zeggen, en daar staat één prachtige appelboom tussen met zoete vruchten en dat ben jij.’* Zo vergelijken ze elkaar met de natuur en zo praten ze samen over hun schoonheid. De lezer moet weten dat het meer is dan alleen maar vriend en vriendin. Hier is God en Israël. En Israël – zo zagen we in hoofdstuk 1 – was de vriendin met haar zonde, wel mooi, maar een zondig meisje. God komt en zegt tegen dat

zondige meisje, Israël: *‘Als Ik naar jou kijk, dan zie Ik dat je toch ver uitsteekt boven al die andere volkeren. Ook al weet je van jezelf dat je een zondig meisje bent, ook al weten jullie dat jullie een zondig volk zijn, jullie zijn toch heel anders en mijn liefde gaat toch naar jullie uit.’*

Dan komt Israël in verrukking en zegt: *‘En die andere volkeren, die hebben allemaal goden als bomen, overal goden, maar wij niet. Onze God is als een appelboom te midden van de andere bomen. Onze God is zo bijzonder, wij houden van Hem en Hij zegent ons.’* Ze spreken dezelfde taal. Nu gaat het er natuurlijk om dat er een huwelijk komt, want alleen maar verkering en verliefdheid zetten geen zoden aan de dijk. Er moet getrouwd worden. En zo zegt zij in vers 4: *‘Hij brengt mij in het wijnhuis en boven mij is zijn vaandel met liefde.’*

De ‘trouwzaal’

In dit boek Hooglied gaat het Salomo om een vergelijking met Israël en de tabernakel (en later de tempel) in hun midden. Het is de tabernakel waar God in hun midden kwam wonen. En ze ontmoetten elkaar – het volk en de Here God – in die tabernakel. Nu wordt er gesproken over een ontmoeting in het wijnhuis. Ik kan me voorstellen dat u dat een vreemde uitdrukking vindt. Als je het in goed Nederlands zou zetten, zou je zeggen: *‘Hij brengt mij naar de trouwzaal.’* Maar het woord trouwzaal kenden ze niet, dat bestond niet. Je trouwde in het restaurant, maar dat woord bestond in die tijd ook niet. Wat was er wel? Wat wij een herberg noemen. En wat dronken ze in Israël in een herberg. Koffie? Thee? Nee, wijn. En dus heette de herberg, het restaurant: het wijnhuis. In dat wijnhuis kwamen de mensen samen voor de officiële plechtigheid en daar werd getrouwd. Zo zeggen deze mensen tegen elkaar: *‘Wij gaan naar het wijnhuis, wij gaan samen naar de tabernakel – of later naar de tempel – of in onze situatie gaan we samen naar de plaats waar de gemeente samenkomt.’* Het wijnhuis is de plaats van de ontmoeting, de plaats van samenkomst, waar

het volk en de Here God elkaar ontmoeten.

De tabernakel was gelegen in de woestijn en om de tabernakel heen was het tentenkamp van de Israëlieten. Er waren vier groepen die direct aan de noord, oost, zuid en westkant lagen, vier stammen: Juda, Ruben, Efraïm en Dan. Die vier stammen lagen rondom de tabernakel. De rest van de stammen lag op verdere afstand in een cirkel er omheen. U kunt het terugvinden in Numeri 2. Die vier stammen die in de eerste omgeving van de tabernakel waren, hadden bijzondere vlaggen. Vlaggen worden in de Bijbel vaandels genoemd. Ze hadden vlaggen, waarop bij elk van deze vier stammen een Hebreeuwse letter stond.

Heb eerbied voor Gods Naam

Op de ene vlag stond de letter **J**, op de andere stond de letter **H**, op de vlag van de derde stam stond de letter **W** en op de vierde vlag stond de **H**. Deze vier letters samen waren de vier letters die ook in de Bijbel staan en die aangeduid kunnen worden met het woord ‘Tetragrammaton’ (dat is: het vierletterwoord). Deze vier letters vormen samen de Naam van God: JHWH. Dit is de heilige Naam die je niet mag uitspreken en niet mag noemen. Ook de Here Jezus deed dat niet. Het is afschuwelijk wat ik soms hoor, hoe in moderne liederen de Naam van de Here God, JHWH, achter elkaar als een mantra gezongen wordt. Er is niets anders dan achter elkaar dat ene woord, die ene Naam. En dan denk ik: Hebben jullie als zangers zo weinig Bijbelkennis dat je niet eens weet dat dit de heilige Naam van God is, die je niet mag uitspreken en die je zeker niet als een mantra mag gebruiken.

Daar in de woestijn waren ook ‘*de vossen*’, zie vers 15. De vossen zijn het beeld van de groep mensen die met de Israëlieten meereisden bij de uittocht uit Egypte en die tot allerlei andere volken behoorden. *‘De Israëlieten trokken te voet van Rameses naar Sukkot; hun aantal bedroeg ongeveer zeshonderdduizend, vrouwen en kinderen niet meegerekend, terwijl er bovendien een*

grote groep mensen van allerlei herkomst met hen meetrok. Ze voerden enorme kudden schapen, geiten en runderen mee.’ (Exodus 12:37,38) Deze ‘vossen’ hebben het volk Israël veel ellende bezorgd.

Verlangen naar de armen van de bruidegom

Psalm 20 neemt ons mee naar de tabernakel, naar het verleden. Vers 6 zegt: *‘Laat ons juichen om uw overwinning, het vaandel heffen, in de naam van onze God. Moge de HEER al uw wensen vervullen.’* Hier wordt teruggekeken naar de tijd dat die vier stammen rondom de tabernakel lagen en samen de Naam van God in het vaandel hadden en dat zichtbaar maakten. Nu zegt de bruid tegen de Here God, haar bruidegom, haar vriend: *‘Ik wil dat jij je vlag laat zien, ik wil dat jij je vaandel laat zien met daarop het woord voor mij, het enige woord: Liefde, want ik ben ziek van liefde.’* Dat kennen wij ook, dat noemen we liefdesverdriet. Ze zegt: *‘Ik ben ziek van liefde, ik verlang naar je, ik smacht naar je, ik bezwijk van liefde en ik wil dat je met je linkerarm onder mijn hoofd komt en met je rechterarm om mij heen komt.’*

Die twee armen zijn in het Oude Testament het beeld van gerechtigheid en genade.

Als ze zo haar verlangen heeft uitgesproken, dan weet u dat ze dus niet bij haar vriend is, dat moet u onthouden. Ze verlangt naar hem, maar ze is niet bij hem. Waar is die vriend?

We krijgen het antwoord in vers 8 en 9.

*‘Hoor! Mijn lief!
Kijk! Hij komt, hij springt over de bergen,
dansend over de heuvels.
Als een gazelle is mijn lief,
als het jong van een hert.
Kijk, hij staat al bij de muur,
Kijk, hij blikt door het venster,
Kijk, hij tuurt door de spijlen.’*

De bruid hoort haar bruidegom al aankomen. Ze hoort zijn voetstappen. Ze hoort dat hij zich haast. Hij haast zich naar haar toe. Hij wil zo snel mogelijk bij haar zijn. Dat is het teken van zijn liefde voor haar. Hij is bijna zo snel als een gazelle (Hooglied 2:9). Wat bedoelt ze hiermee?

De bruid vergelijkt de komst van haar bruidegom met een gazelle die komt aangesneld. Zoals je zo'n gazelle kunt horen, zo kan zij horen, dat haar bruidegom eraan komt. Dit wijst erop, dat het volk Israël gespist luistert of zij God en de Messias kunnen horen komen. Ze horen Hem. Hij komt eraan. Spoedig zullen ze in de komst van de Messias Gods liefde en verlossing ervaren.

De Messias komt zo haastig als een gazelle, dat de bruid het steeds weer herhaalt, dat zij hoort dat haar geliefde eraan komt. Zoals de Israëlieten in Egypte op de hoogte waren dat hun verlossing aanstaande was, zo zijn de gelovigen uit het volk Israël opnieuw op de hoogte dat hun verlossing nabij is en de Messias komt.

In onze vertaling staat dat hij *bij* de muur staat, maar het moet zijn dat hij *achter* de muur staat. Er staat een muur tussen de vriend en de vriendin. Ze zegt: *'Er is een muur tussen ons en hij staat aan de andere kant van de muur, hij is verborgen.'* Dit is het gevolg van het zwart zijn van de zonde. Hier komt Jesaja 45:15 in beeld, waar gesproken wordt over God die Zich vanwege de zonden van Israël voor het volk heeft moeten verbergen. Hij was zó verborgen, dat het volk in ballingschap naar Babylonië ging en het contact met de tempel kwijt was, want die was verwoest. Dat leert ons dat ook wij in ons leven kunnen meemaken dat we het contact met God kunnen kwijtraken als er zonde tussen God en ons in komt. Er zijn zo vaak mensen die roepend naar de hemel en haast verwijtend zeggen: *'De hemel is van koper, Here God, waar bent u?'* Ik denk dat het verstandiger is om af en toe jezelf te vragen: *'Waar ben ik zelf en waar was ik mee bezig?'*

Hoe komt het dat God achter de muur staat, dat God zich op dit

moment voor je verborgen heeft? God is er wel, maar Hij is misschien verborgen achter de muur.

Vers 9 zegt aan het eind: *‘Kijk, hij staat bij de muur, hij blikt door het venster en hij tuurt door de spijlen.’* Het is alsof God vanuit de hemel door de hemelvensters naar Zijn volk kijkt. Het is net als in de tijd dat Israël in Egypte was. God zei tegen Mozes: *De HEER zei: ‘Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, Ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, Ik weet hoe ze lijden. Daarom ben Ik afgedaald om hen uit de macht van de Egyptenaren te bevrijden, en om hen uit Egypte naar een mooi en uitgestrekt land te brengen, een land dat overvloedt van melk en honing, het gebied van de Kanaänieten, de Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jebusieten. De jammerklacht van de Israëlieten is tot Mij doorgedrongen en Ik heb gezien hoe wreed de Egyptenaren hen onderdrukken.’* (Exodus 3:7-9)

Het boek Exodus, hoofdstuk 6 verschaft ons meer duidelijkheid. In de tijd van Exodus 6 is het volk Israël in Egypte. Ze zijn het contact met God kwijt. Israël weet niets meer van God. Dan lezen we in hoofdstuk 6:5 dat God zegt: *‘Ik heb het gejammer van de Israëlieten over de slavenarbeid die hun door de Egyptenaren is opgelegd gehoord en dat heeft Mij aan die belofte herinnerd.’* God heeft het gehoord. Hij stond wel achter de muur, maar Hij heeft het gehoord.

God keek door de muur

In die muur is een venster. De bruidegom kijkt door het venster van de muur en ziet zijn bruid staan, maar zij ziet hem niet. Hij is voor haar verborgen achter de muur, maar hij kijkt door het venster en ziet haar. Dat herinnert aan diezelfde tijd uit Exodus. Kijkt u eens naar Exodus 3:7 *‘De Heer zei, Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, Ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, Ik weet hoe ze lijden.’*

In hoofdstuk 2:23-25 hebben we het zelfde: *‘Jaren gingen voorbij, en de koning van Egypte stierf. Maar de Israëlieten gingen nog altijd onder dwangarbeid gebukt. Ze klaagden luid en hun hulpgeroep steeg op naar God. God hoorde hun jammerkreten en dacht aan het verbond dat Hij met Abraham, Izaäk en Jakob had gesloten. Hij zag hoe de Israëlieten leden en trok Zich hun lot aan.’*

Dit is de tijd die Salomo in het Hooglied beschrijft. Die tijd begint in Egypte, gaat verder in de woestijn, via het land Kanaän en komt ten slotte terecht bij wat wij de wederkomst van de Here Jezus noemen.

We hebben in Hooglied 2:9 gezien dat Hij bij de muur staat, door het venster kijkt en door de spijlen tuurt. Wat zijn de spijlen? We worden meegenomen naar de tempel of de tabernakel. Daar worden de spijlen van God zichtbaar. Dat klinkt vreemd, maar in de tabernakel en de tempel worden de spijlen van God zichtbaar op het moment dat de priester zijn handen opheft en het volk zegent. Hij zet de twee duimen tegen elkaar, dan de pink tegen de ringvinger en ten slotte de wijsvinger tegen de middelvinger.

Zo krijg je een soort W als letter. Deze letter is in het Hebreeuws een S, van Sjema: hoor. *‘Hoor Israël, de Here onze God is een enig God’* (Deuteronomium 6:4). Dan komt de priester en hij legt de zegen op het volk. Als de priester als vertegenwoordiger van God zijn handen op deze manier zegenend uitstrekt, en tussen de spijlen van zijn vingers door kijkt naar het volk, dan is dat het beeld van de hemelse bruidegom, de Here God, die tussen de zegenende spijlen door naar ons kijkt en zo wordt Zijn gelaat zichtbaar.

Hij was nog niet zichtbaar toen Hij achter de muur stond of door het venster keek. Maar nu Hij tussen de spijlen door kijkt, wordt zijn gezicht zichtbaar. En wat ziet het volk Israël dan? Dan ziet het volk Israël, zoals het in Numeri staat, dat als de zegen van de Heer gegeven wordt, dat Gods gezicht dan begint te stralen en Hij vrolijk, vriendelijk naar Zijn volk kijkt, naar elk lid van zijn volk, en dat dit vriendelijke gezicht op iedere Israëliet gericht is. Wij zijn niet gewend de zegen op deze wijze uit te spreken, maar als we dit op onszelf toepassen, realiseren we ons dat als de Heer ons zegent, Hij ons met een vriendelijk gezicht zegent. Hij kijkt vriendelijk naar ons en de zegen zelf houdt in: het vriendelijk kijken van de Heer. Hij luistert naar je, Hij spreekt tot je, Hij ziet je, Hij hoort je en Hij zegent je. Dat is wat Salomo hier in dit stuk zegt.

De winter is voorbij

Dan vertelt hij in vers 11: *‘Kijk! De winter is voorbij, voorbij zijn de regens, weggegaan.’* De winter was de tijd in Egypte en de 38 jaar lange woestijnreis. De lente is gekomen, er was een nieuwe leider

gekomen die ons volk in het beloofde land bracht . En de zomer is de tijd van Kanaän. Er kan weer gezongen worden! Dan spreekt hij verder: *‘De vijgenboom is al vol vruchten.’* Hier moet u weer aan de tabernakel of de tempel denken. Als daar met Pinksteren het offer van de eersteling gebracht werd, dan kwam de priester met een grote mand met ingrediënten. Op de bodem lag gerst, die zag je niet. Daar bovenop lag tarwe in de mand, die zag je niet. Daar bovenop lagen olijven of dadels en granaatappels, die zag je ook niet. Bovenop lagen de vijgen. Nu leek het alsof de mand die aan God en het volk werd getoond alleen maar vijgen bevatte, alsof het wilde zeggen: Luister, Israëel, alle volkeren op aarde zijn inderdaad volkeren die de Here op aarde geplaatst heeft, ze zitten allemaal in die mand, maar als God kijkt, kijkt Hij alleen naar het bovenste, Hij kijkt naar de vijgen. Zo moet Israëel weten: wij zijn de vijgen in de mand van de Here God.

Zelfs het geluid van de tortelduif wordt weer gehoord in het land. Er klinkt muziek in het land. De Messias zal *‘als bevrijder naar Sion komen’* (Jesaja 59:20). *‘En de HEER zal koning worden over de hele aarde. Dan zal de HEER de enige God zijn en Zijn naam de enige naam.’* (Zacharia 14:9). *Hoe welkom is de vreugdebode die over de bergen komt aangesneld, die vrede aankondigt en goed nieuws brengt, die redding aankondigt en tegen Sion zegt: ‘Je God is koning!’* (Jesaja 52:7)

Profetische beelden

In Hooglied 2 hebben wij al meteen verschillende profetische beelden:

1. De Messias is komende (:8). Zijn komst betekent vreugde!
2. De Messias staat al bij de muur. Hij kijkt door het venster en tuurt door de spijlen (:9).
3. De Messias roept het volk toe om zich gereed te maken om Hem te ontmoeten (:10,13).

4. De tijd van de kou is voorbij. Nu komt de zomertijd (:11).

5. De tijd van de stilte is voorbij; de zangtijd is aangebroken. Je kunt het koeren van de duif in ons land horen (:12).

‘De winter is voorbij’ (:11). Dat wil zeggen: de tijd waarin eigenlijk niet gereisd kon worden is voorbij. De tijd waarin de Messias nog niet kon komen is gepasseerd. Nu kan Hij komen! Nu kan het volk tot Hem gaan!

De tijd van rust en stilte - van de winter - is voorbij. Nu kan alles uitbloeien. De regentijd is over, nu kan alles tot bloei komen. Jesaja profeteert: *‘De tijd zal komen dat Jakob zal wortelen, dat Israël zal uitbotten en bloeien. En de vruchten van zijn oogst zullen de hele aardbodem bedekken.’* (Jesaja 27:6)

Kijk omhoog

In vers 14 staat: *‘Mijn duif in de rotskloof, verscholen in de bergwand, laat mij je gezicht zien, laat mij luisteren naar je stem, want je stem is zo lieflijk, je gezicht zo bekoorlijk.’*

Mensen die verliefd zijn, kennen deze taal. Wat is het leuk dat Salomo hier deze simpele taal naar voren haalt en zegt: Kijk, als het gaat om de relatie tussen de Here God en het volk Israël, dan is God bereid om in heel begrijpelijke taal Zijn relatie met jullie onder woorden te brengen. En God zegt tegen Zijn volk: *‘Laat me je gezicht eens zien, kijk eens omhoog.’* Als je omhoog kijkt, en je gezicht aan God laat zien, moet je wel een paar eerlijke ogen hebben, anders sla je je ogen neer. Dat zei God indertijd ook tegen Kaïn: *‘Kaïn, waarom sta je met je ogen naar beneden gericht, waarom kijk je niet met je ogen omhoog?’* Dat kon hij niet.

God zegt tegen u en mij het zelfde: *‘Kijk mij eens eerlijk aan.’* Zoals wij dat soms tegen kinderen zeggen: *‘Kijk mij eens eerlijk aan.’* Als het kind fout geweest is, kan het je niet aankijken en het kijkt je ook niet aan. Het dwaalt weg met de ogen en slaat de ogen neer.

God zegt: 'Kijk me nu eens eerlijk aan.' Je kunt het ook anders zeggen: 'Zorg er nu eens voor – dat vraagt uw grote hemelse vriend, als ik Hem zo in alle eerbied mag noemen – zorg er nu eens voor dat je me eerlijk kunt aankijken.' Dat wil zeggen: doe de zonde uit je leven weg en ga je richten op de Here God alleen. Ga Hem ook nog eens vertellen hoeveel u van Hem houdt en wat Hij voor u betekent en ga uw leven met Hem verder totdat die grote dag komt van dat wijnhuis, het grote bruiloftsfeest in de hemel omhoog, want daarheen zijn wij op weg. Zorg ervoor dat we allen met vreugde onderweg kunnen zijn, met schone kleren en zoals die meisjes uit de gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden, dat we de lampen in orde hebben en dat we gereed zijn om de Bruidegom te ontmoeten. Dan zal het groot feest zijn.

4. ZONDE EN ONTROUW ROEPEN GODS STRAF OP

Het Hooglied is dus geschreven door Salomo op de dag van de inwijding van de tempel in Jeruzalem. Salomo heeft in dit Hooglied op een prachtige manier beschreven hoe de relatie is tussen de Here God en Zijn volk, in Egypte, van Egypte door de woestijn in het beloofde land, in de tijd van de tempel, tot aan de dag dat de Messias zal komen, of zoals wij dat zeggen: totdat de Here Jezus zal wederkomen. Dan laat hij in dit lied het volk Israël naar voren komen als een meisje dat hevig verliefd is en hij laat de Here God zien als een Koning die een bruid zoekt. De Koning is natuurlijk ook verliefd. We zagen dat de bruid al heel snel haar bruidegom kwijt was. Door de tijden heen was Israël nogal eens het contact met God kwijt en dat werd telkens weer van Godswege hersteld.

We lezen hoofdstuk 3 en beginnen bij wat het verliefde meisje vertelt:

*‘s Nachts in mijn slaap zoek ik mijn lief [dat is de koning].
Ik zoek hem, maar ik vind hem niet.
Laat ik opstaan, rondgaan in de stad,
laat ik in de straten, op de pleinen, zoeken naar mijn allerliefste.
Ik zoek hem, maar ik vind hem niet.
Dan gaat ze haar huis uit en loopt naar buiten; ze staat midden in
de nacht op straat.
De wachters vinden mij
op hun ronde door de stad.
‘Hebben jullie mijn lief ook gezien?’
Nog maar nauwelijks ben ik hun voorbij
of ik vind mijn lief.
Ik grijp hem vast en laat hem niet meer los
tot ik hem gebracht heb in mijn moeders huis,*

*in de kamer van haar die mij baarde.
Meisjes van Jeruzalem,
Ik bezweer je bij de gazellen, bij de hinden op het veld;
wek de liefde niet, laat haar niet ontwaken
voordat zij het wil.'*

Dan komen ineens de meisjes van Jeruzalem die in vers 5 werden aangesproken. Zij gaan nu vertellen wat zij meemaken. Zij vertellen over de bruid, over dat meisje:

*'Wie is zij,
die daar komt uit de woestijn
als een zuil van rook,
in een wolk van wierook en mirre,
in een geur van kostbare kruiden?
Kijk! Salomo's draagstoel,
omringd door zestig helden
uit de keurtroepen van Israëel,
allen met de hand op het zwaard,
geoeffend in de strijd,
ieder met het zwaard op de heup,
bedacht op nachtelijk gevaar.
Een draagkoets maakte koning Salomo,
een koets van cederhout.
De stijlen zijn van zilver,
het baldakijn van goud,
de zetel is van purper.
Hij is versierd met tekens van liefde
door de meisjes van Jeruzalem.
Kom kijken, meisjes van Sion,
kijk naar koning Salomo!
Kijk! De kroon waarmee zijn moeder hem tooide
op zijn bruiloftsdag,
de dag die zijn hart zo verblijdt.'*

Zij heeft een bijzondere droom

In dit hoofdstuk hebben we twee opmerkelijke beelden. Het is een beeldspraak over de relatie die God en het volk Israël met elkaar hebben. Het eerste beeld vertelt ons van dat verliefde meisje, dat 's avonds thuis gewoon in bed ligt te slapen. Voordat ze gaat slapen denkt ze nog even aan haar geliefde. Ze wil hem zo graag ontmoeten. Ze wil hem zien. Ze wil bij hem zijn. Zo valt ze in slaap. Als ze slaapt droomt ze van haar bruidegom, haar vriend, haar geliefde. In haar droom is ze weer op zoek naar hem. Het lijkt wel een nachtmerrie, ze kan hem niet vinden.

Op een gegeven moment wordt ze onthutst wakker. Hij is er niet. Ze heeft gedroomd en hij is weg. Zonder nadenken springt ze haar bed uit, doet waarschijnlijk een omslagdoek om en loopt midden in de nacht de straat op, wat natuurlijk een fatsoenlijk mens niet doet. De nacht is om te slapen en niet om je vriendje te zoeken. Maar zij doet het wel, want ze is hevig verliefd. Ze gaat de straat op en komt de politie tegen of zoals we dat woord ook kennen uit de tijd van Rembrandt, de nachtwacht, de wachters van de stad. Het is dus de politie van Jeruzalem die 's nachts door de straten loopt om te kijken of er geen onraad is. Ze vraagt aan de nachtwacht: *'Hebben jullie mijn geliefde ook gezien?'* Nee, natuurlijk niet, want Salomo loopt niet 's nachts te wandelen in de stad Jeruzalem, dus de nachtwacht zegt: *'Nee, wij hebben hem ook niet gezien.'* Zo loopt ze te zoeken en te dwalen. Eindelijk vindt ze hem toch, ongelooflijk, ze vindt hem en hij brengt haar terug naar huis.

Hij komt eraan!

Het tweede beeld neemt ons mee naar de meisjes die aan de rand van de stad uitkijken over de heuvels. Het gaat om Jeruzalem, de stad die gebouwd is op een paar heuvels. Vanuit Jeruzalem ga je het dal in en daarna komt er een volgende heuvel, dan weer een dal en soms heb je het geluk dat je een heuvel verder kunt kijken, dat je over de ene heuvel heen kunt kijken en de volgende heuvel

ziet.

Die meisjes van Jeruzalem, van Sion, staan op de uitkijk. Ze verwachten iets, ze zien iets dat in aantocht is. Er waait stof omhoog en als ze goed kijken, komt er een stoet aan.

Ze zien iets heel bijzonders. Wij zouden zeggen: daar komt de gouden koets van koning Salomo. Alleen heeft deze koets geen wielen, het is Salomo's Koninklijke draagkoets, die door mensen wordt gedragen. Ze zien dat om die draagkoets van koning Salomo zestig sterke, zwaar bewapende soldaten lopen. Ze zien nog iets. Ze zien dat stof en zand omhoog dwarrelen, want ze lopen stevig door en ze zien een stofwolk die als het ware recht omhoog gaat, een soort rookzuil. Daar staan ze naar te kijken. Dan gaat Salomo ervan uit dat we lezen en begrijpen waar hij het over heeft. Een christen die dit leest snapt er niets van, want het is beeldspraak. Maar de rabbijnen hebben het ons uitgelegd en daardoor weten we wat hier bedoeld wordt.

Terugblik op Egypte en de woestijnreis

Salomo neemt ons in het Hooglied mee vanaf Egypte door de Schelfzee naar de woestijn. In de woestijn gebeuren verschillende dingen, waarna het volk na veertig jaar het beloofde land binnen gaat. Er wordt eerst in Silo en later in Jeruzalem een tempel gebouwd. God komt in die tempel wonen en later zal er een groot Messiaans rijk komen. Hoofdstuk 3 neemt ons mee naar het begin van de woestijnreis. De woestijnreis is verdeeld in twee perioden; de eerste periode van twee jaar en de tweede periode van achtendertig jaar.

De eerste periode van twee jaar is de voorbereiding vóór het binnengaan van het beloofde land. Dan is het volk bij de berg Sinaï gekomen. Daar is God verschenen boven op de berg. Daar hebben ze als volk de onderdompelingsdoop meegemaakt door zich allemaal onder te dompelen in de wateren van de woestijn. Laat u niet wijsmaken dat er geen water is in de woestijn want als dat het

geval zou zijn hadden de Israëlieten met twee en een half miljoen mensen nooit in de woestijn kunnen leven. Er is dus genoeg water in de woestijn. Daar hebben ze, zoals onze vertaling het noemt, hun 'kleren gewassen', dat wil zeggen ze zijn ondergedompeld zoals Joden dat doen. Daardoor zijn ze rein voor het aangezicht van God bij de berg Sinaï gekomen.

Daar boven op de Sinaï kwamen rook en vuur, de tekenen die wij later ook op het Pinksterfeest in Handelingen 2 zien. Daar boven op die berg ging God spreken en gaf Hij Zijn wetten aan het Joodse volk. Twee jaar lang is dat zo doorgegaan, dat Mozes de wet aan het volk uitlegde, dat de Israëlieten de tabernakel bouwden, en dat ze al studerend rondgingen om het beloofde land binnen te gaan. Na die twee jaar waren ze gereed en konden ze het beloofde land binnengaan en stonden ze aan de grens van het beloofde land. Toen stuurde Mozes de verspieters het beloofde land binnen. De verspieters – met uitzondering van Jozua en Kaleb – kwamen terug met een desastreuus verhaal over enorme reuzen die er in het land waren, die zij nooit konden verslaan.

Jozua en Kaleb zeiden: natuurlijk er zijn reuzen, maar in de macht en de kracht van de HEER kunnen wij ze verslaan. Toen koos het volk de zijde van de tien mannen met het akelige verslag; wij kunnen het niet aan. En het volk zei: wij willen niet naar Kanaän, wij willen terug naar Egypte.

Gods boosheid

Nu werd God boos. Wij leven in een tijd waarin heel veel prediking zegt dat God liefde is. Men vergeet dat God ongelooflijk boos kan worden. Berg je, als God boos wordt. Niet voor niets staat er een aantal keer in de Bijbel dat God als een verterend vuur is. (Zie bijvoorbeeld Exodus 24:17; Deuteronomium 4:24; 9:3; Hebrëen 12:29). Dat bleek ook al heel gauw, want toen het volk zei dat ze terug wilden naar Egypte, zei God tegen allen van twintig jaar en ouder: dan gaan jullie met uitzondering van Jozua

en Kaleb geen van allen het beloofde land binnen. We gaan rondjes lopen door de woestijn, achtendertig jaar lang. Je zou haast zeggen: dat lijkt de hel op aarde. De woestijn is prachtig, maar als je achtendertig jaar lang – en ze hadden er al twee jaar opzitten – alleen maar woestijn ziet, is dat vreselijk. Je kunt natuurlijk zeggen dat ze heerlijk manna hadden, maar ze lustten ook weleens een kippetje. Ze hadden een keer kwartels gekregen, maar verder waren er geen kippetjes en een visje was er ook niet. Ze hielden zo van knoflook en uien, dat hadden ze in Egypte leren eten, maar die waren er ook niet in de woestijn. Elka dag manna en water, want God was boos!

In Deuteronomium 2:14-18 leest u wat er gebeurt als God boos is:

Tussen ons vertrek uit Kades-Barnea en de oversteek van de Zered waren er achtendertig jaar verstreken. Uiteindelijk was er van de eerste generatie geen weerbare man meer over in ons kamp, zoals de HEER gezworen had. Ook had de HEER er eigenhandig voor gezorgd dat ze in paniek het kamp uit gevlucht waren en ten slotte allemaal de dood hadden gevonden. Toen dus alle weerbare mannen waren gestorven, zei de HEER tegen mij: ‘Vandaag trek je door Ar heen, het gebied van Moab.’

God heeft ze allemaal laten sterven. Deuteronomium 1:34-42 vertelt:

Toen de HEER u hoorde klagen, ontstak Hij in woede. Hij zwoer: ‘Niemand van deze verdorven generatie zal het goede land zien dat Ik jullie voorouders onder ede heb beloofd. Alleen Kaleb, de zoon van Jefunne, zal het zien; aan hem en zijn zonen zal ik het gebied geven dat hij verkend heeft, want hij bleef volledig op de HEER vertrouwen.’

God was ook boos op Mozes

Dan zegt Mozes:

‘Door uw schuld werd de HEER ook kwaad op mij: ‘Ook jij mag het land niet in,’ zei Hij. ‘Maar je rechterhand Jozua, de zoon van Nun, zal het wél binnengaan. Bereid hem voor op zijn taak; hij zal het land aan Israëel in bezit geven. En jullie kinderen, die volgens jullie buitgemaakt zouden worden, jullie kinderen die zich nog niet bewust zijn van goed en kwaad, mogen dat land ook binnengaan. Aan hen zal Ik het geven, zij zullen het in bezit nemen. Maar jullie moeten nu omkeren en de woestijn weer in trekken, in de richting van de Rode Zee.’

Toen hebt u mij geantwoord: ‘Wij hebben gezondigd tegen de HEER. Maar nu zullen we ten strijde trekken, zoals de HEER, onze God, ons heeft opgedragen.’ En nadat ieder van u zijn wapens had aangegord, wilde u in uw overmoed naar de bergen trekken. Maar de HEER droeg mij op u te waarschuwen: ‘Trek niet ten strijde – anders zullen jullie door je vijanden verslagen worden’, (en dan komt de meest droeve zin) ‘want ik ben niet in jullie midden.’

God kon niet langer midden in het tentenkamp blijven

Zo breken de achtendertig jaren aan. De periode van achtendertig jaar beginnen met de woorden van God: *Ik ben niet meer in jullie midden*. Twee jaar lang was God in hun midden, twee jaar lang sprak God met Mozes, twee jaar lang was er een speciale tent, weliswaar buiten het legerkamp vanwege de zonden van het volk, maar die tent stond er. God en Mozes ontmoetten elkaar in die speciale ontmoetingstent. Zeer waarschijnlijk heeft vanaf het moment dat die eerste twee jaar voorbij waren tot aan het eind van de periode van veertig jaar, voordat Mozes stierf, God gezwegen. God was boos, God was heel boos op het volk en zelfs op Mozes. Ook Mozes mag het beloofde land niet in. Bladeren we nog een paar bladzijden terug dan komen we in hoofdstuk 33 van Exodus waar het volk de opdracht krijgt naar Kanaän te gaan en lezen we in vers 3-11:

‘Maar Ik trek niet met jullie mee, want jullie zijn een onhandelbaar volk en Ik zou jullie daarom onderweg kunnen doden.’ Ziet u dat? In de woestijnreis zegt de HERE God, Ik ga niet verder mee! Jullie moesten me niet, en dan zullen jullie me ook niet hebben. Ik ga weg! Ik keer terug naar de hemel en Ik ga niet meer met jullie mee. (Deuteronomium 1:42)

Boete doen en schuld belijden

Toen het volk deze onheilstijding hoorde, ging het in de rouw. Niemand deed sieraden om. De HEER had Mozes namelijk opgedragen tegen de Israëlieten te zeggen: *‘Jullie zijn een onhandelbaar volk, als Ik ook maar een ogenblik met jullie mee zou reizen zou Ik jullie al doden. Doe daarom je sieraden af, dan zal Ik besluiten wat Ik met jullie zal doen.’* Vanaf de dag dat ze de Horeb verlieten, droegen de Israëlieten daarom geen sieraden.

God verbleef ‘op afstand’

‘Mozes sloeg steeds buiten het kamp, op ruime afstand ervan, een tent op die hij de ontmoetingstent noemde. Ieder die de HEER wilde raadplegen, ging naar de ontmoetingstent buiten het kamp. Telkens als Mozes zich erheen begaf, gingen allen voor de ingang van hun tent staan en keken Mozes na tot hij naar binnen was gegaan. Zodra hij in de tent was daalde de wolkkolom neer, en deze bleef bij de ingang staan. Dan sprak de HEER met Mozes. Wanneer het volk de wolkkolom bij de ingang van de tent zag staan, boog ieder zich voor de ingang van zijn tent neer. De HEER sprak persoonlijk met Mozes, zoals een mens met een ander mens spreekt. Daarna keerde Mozes terug naar het kamp, maar zijn jonge dienaar Jozua, de zoon van Nun, verliet de tent niet.’ (Exodus 33:7-11)

Hier ziet u iets van de toorn van God. Later na de zonde met het gouden kalf horen we dan ook nog dat God zegt: *‘Ik zal wel een engel met jullie meesturen.’* God zegt: *‘Ik kan niet meer met jullie meegaan.’* Ik denk dat het een heel bijzondere les voor ons moet

zijn. Wij zijn niet eens het volk dat kan zeggen dat wij een tabernakel in ons midden hebben. Wij hebben niet eens een figuur als Mozes die de berg op kan gaan om met God te spreken. Wij zijn ook het volk Israël niet, wij zijn gewoon Nederlandse christenen. God is een heilig God, ook in ons midden. God zegt: 'Ik kan boos worden, en als Ik boos word op jullie, bedek Ik Mijn gezicht. Tart Me niet, lok niet uit dat Ik boos word.' Dat betekent dat christenen heel zorgvuldig moeten leven. We moeten elkaar niet treiteren, we moeten elkaar niet het bloed onder de nagels vandaan halen. Als er iets is wat christenen goed kunnen dan is het wel het bloed onder elkaars nagels vandaan halen. Christenen kunnen ongelooflijk kwaad over elkaar spreken en liegen. Christenen kunnen verschrikkelijk zondigen. Vooral als ze leven vanuit de gedachte 'ons wordt toch alles vergeven.' Nu wijst de Bijbel ons erop dat we zo niet mogen leven, want God kan dan ook tegen u of mij zeggen: *'Ik trek Mijn handen terug.'*

De wachters waren nog wel aanwezig

Israël moet verder. De bruid zocht de bruidegom, maar hij was er niet. Er waren wachters op straat. God had in het volk Israël Zijn wachters achtergelaten; wachters als Mozes en Aäron. Zij waren er om het volk te leiden. Later waren er mannen als Jozua en David. Weer later mannen als Jesaja, Jeremia, Daniël, Ezra, Nehemia, enz. Zo hebben ook wij een Wachter over ons: de Here Jezus, die als een Herder over ons waakt.

De bruid zegt dan *'eindelijk heb ik mijn vriend teruggevonden.'*

Waar vond ze hem terug? Ze vertelt in vers 4: *'Toen de wachters voorbij waren toen vond ik hem.'*

Wat betekent dit? Toen de periode van de eerste leiders (wachters), Mozes, Aäron en Jozua voorbij was, toen de straf gedragen was door het volk dat in die achtendertig jaar gestorven is in de woestijn en het hele volk Israël het land Kanaän is binnengegaan, toen vond ik mijn vriend weer terug. Dat was toen

er een nieuwe tabernakel gebouwd was in Silo en God daar weer kwam om te spreken. Hij sprak ook daar en er was een kleine jongen die de stem hoorde van de sprekende God: 'Samuel, Samuel'. Hij dacht eerst dat het de stem van de hogepriester Eli was. Later ontdekte hij dat het God zelf was, die weer ging spreken. God was al die tientallen jaren stil geweest. God had alleen tegen Mozes gesproken en verder tegen niemand. Nu sprak God tegen zo'n kleine jongen.

Zij heeft haar bruidegom toch gevonden

De bruid vond hem. Ze vertelt hier waar ze hem vond. Ze vond hem in het huis van haar moeder. Niet in het huis van haar vader. Dat is beeldspraak voor de familie van Jozef. Hij kwam uit het huis van Rachel de overleden moeder. Rachel is veel meer bekend dan Lea met haar fletse ogen. Rachel, die weliswaar af en toe de afgoden diende, maar van wie Jacob zo vreselijk veel hield. Rachel met haar zoon Jozef, de zoon van zijn moeder. In de stam van Jozef kwam de tabernakel in Silo.

De bruid heeft haar bruidegom teruggevonden, maar nu ineens komen de meisjes uit Jeruzalem. En die meisjes uit Jeruzalem... ja het is een verhaal in episodes, net als in het boek Openbaring. Er wordt telkens heen en weer gegaan. Het is niet een lopend verhaal met opeenvolgende gebeurtenissen. Ook in het boek Openbaring worden bijvoorbeeld zes of zeven dingen verteld, dan wordt het zevende opgepakt en daarvan worden weer nieuwe dingen gezegd. Zo is het ook hier. De meisjes van Jeruzalem staan op de uitkijk en wat zien ze? Ze zien dat er toch weer wat gaat gebeuren. Ze zien de draagkoets van Salomo. Wat zien ze nog meer? De bruid! Het meisje van Salomo, de vriendin van Salomo zit toch weer in de draagkoets van Salomo, ze hoort er toch weer bij en wat zien ze dan? Een zuil van rook, het beeld van de wolkkolom van de Israëlieten.

God liet Zijn volk toch niet in de steek!

Nu gaan ze vertellen hoe wonderlijk het is, dat de Here God toch weer met zijn volk verder gaat. Ze kunnen dag en nacht met Hem meereizen. Hij is er altijd. Zo trekt die stoet door de woestijn. In de woestijn heeft Israël zoveel bijzondere dingen meegemaakt.

Er is één volk op aarde dat ontstaan is in de woestijn. Het enige volk dat in de woestijn een volk met een eigen nationaliteit is geworden, dat is Israël. Het enige volk, dat het eigen volk van de enig ware God geworden is, en nog wel in de woestijn, dat is Israël. Het enige volk op aarde tegen wie God zo gesproken heeft en het Zijn eigen wetboek heeft gegeven is het volk Israël. Het gebeurde in de woestijn. Het enige volk op aarde dat een tabernakel had waarin God echt woonde, was het volk Israël. Die kregen ze in de woestijn. Het enige volk op aarde dat in de woestijn leerde offers te brengen om waarachtige vergeving van zonden te ontvangen en verzoend te worden met God, was het volk Israël. Daar ontstond het priesterschap. Daar kreeg het volk zijn leiders, eerst als oudsten. Daar zei God dat Hij in hun midden wilde wonen (Exodus 25:8).

Halve vergeving bestaat niet

Maakt u alstublieft nooit de fout door een eigen denkbeeld op te zetten, ook al is dat uit liefde voor de Here Jezus. Er zijn zoveel christenen die een waanidee hebben over het volk Israël en dan zeggen, ja maar, de Israëlieten kregen geen echte vergeving van God. Lieve mensen, bestaat er dan ook een halve vergeving van God, bestaat dat? Bestaat er een halve verzoening van God? Bestaat er halve genade van God? Dat is er toch niet. Als de Bijbel vertelt dat God tegen Israël zegt: als jullie daar komen bij Mijn aangezicht, dan geef Ik jullie vergeving van zonden, als God dat toezegt dan hebben ze dat toch? Als God zegt één keer per jaar op grote verzoendag dan vergeef Ik ál jullie zonden, dan doet God dat toch? En dat deed Hij al in de woestijn. Daar stelde God dit alles in en daar gaf Hij priesters en Levieten om in Zijn dienst te staan. Hij gaf zelfs oudsten die we later leren kennen als het Sanhedrin om

het volk te leiden op de wegen van de HEER.

Dan zien die meisjes de draagstoel van Salomo aankomen, omringd door 60 helden. Ze horen het en zien het en ze zijn zo blij, en zeggen: *'meisjes kom, kijk, kijk met z'n allen, want de koning komt'*.

Dan zegt vers 11:

*'Kom kijken, meisjes van Sion,
kijk naar koning Salomo!
Kijk! De kroon waarmee zijn moeder hem tooide
op zijn bruiloftsdag,
de dag die zijn hart zo verblijdt.'*
Kom, want de Koning gaat zijn heerlijkheid openbaren.

Een les voor u en mij

Hier eindigen we hoofdstuk 3, dat ons meeneemt naar de woestijn en vertelt wat in dit liefdeslied onder woorden gebracht is en waaruit we onze lessen kunnen leren. We leren eruit dat God ook ons liefheeft, maar dat God ook van ons niet duldt dat we tegenstribbelen. Er staan heel duidelijke geboden in het Oude en Nieuwe Testament. Het zijn duidelijke opdrachten, onder andere hoe we als christenen met elkaar moeten omgaan. We moeten elkaar verdragen, we moeten elkaar liefhebben, we moeten met elkaar een eenheid vormen, we moeten elkaars lasten dragen, we moeten elkaar als er wat is geweest vergeving schenken als we onze schulden belijden. We moeten op een fantastische manier met elkaar leven, anders gezegd, we moeten ons realiseren dat ieder kind van God de Here Jezus in zijn hart heeft, en we moeten ons bewust zijn dat iedere gelovige een tempel is van de Heilige Geest. Als u dat weet en u zondigt tegen een broeder of zuster, dan zondigt u tegen de tempel van de Heilige Geest. En als u zondigt tegen de tempel van de Heilige Geest – ook al is dat bij een broeder of een zuster – zal God dat niet door de vingers zien. Paulus schrijft in het Nieuwe Testament dat we ons goed moeten

realiseren wat in het Oude Testament met Israël is geschied; dat is geschied als een voorbeeld voor ons. *'Wat hun overkomen is, moet ons tot voorbeeld strekken; het is geschreven om ons, voor wie de tijd ten einde loopt, te waarschuwen.'* (1 Corinthe 10:11)

We moeten onze lessen leren. Aan de andere kant kunnen we toch ook een prachtig beeld krijgen van christenen als *'de gemeente van de Here Jezus en als de tempel van de Geest'*. Bedenk dat we ook een beetje in de draagkoets van Koning Jezus zitten onderweg naar het grote feest. Wat moeten we ons bewust zijn dat ook wij in de tempel van de HEER mogen komen, de Gemeente. Dat we samen daar onze HEER mogen loven, prijzen en dienen. Wat een vreugde is het en wat een wonder dat de Heilige Geest gekomen is en ons gemaakt heeft tot die wonderbare tabernakel, de tempel van de HERE God, opdat Hij ook in ons zal wonen. Het is mijn gebed dat wij allen daaruit mogen leven.

5. DE TEMPEL

De bruid vertelt: “Ik sliep, maar mijn hart was wakker”

Hooglied 4 en 5

*Je bent zo mooi, vriendin van mij,
je bent zo mooi!
Je ogen zijn duiven,
door je sluier heen.
Je haar golft als een kudde geiten
die afdaalt van Gileads bergen.
Je tanden zijn als witte schapen:
klaar voor de scheerder
komen ze twee aan twee uit het water,
er ontbreekt er niet een.
Als een koord van karmozijn zijn je lippen,
je mond is betoverend.
Als het rood van een granaatappel
fonkelt je lach,
door je sluier heen.
Je hals is als de toren van David,
die in ringen is gebouwd,
die met schilden is behangen,
met wel duizend schilden van helden.
Je borsten zijn als kalfjes,
als de tweeling van een gazelle,
die tussen de lelies weidt.
Nu de dag weer ademt
en het duister vlucht,
ga ik naar de mirreberg,
ga ik naar de wierookheuvel.
Vriendin, aan jou is alles mooi,
niets ontsiert je schoonheid.
Ontwaak, noordenwind! Kom, zuidenwind!*

*Waaï door mijn hof,
laat zijn balsems geuren.
Mijn lief moet in zijn hof komen,
laat hij daar zijn zoete vruchten proeven.’*
(Hooglied 4:1-7 en 16)

Salomo zegt:

*‘Hier ben ik in mijn hof,
zusje, bruid van mij.
Ik pluk mijn mirre en mijn balsem,
ik eet mijn honing uit mijn honingraat,
ik drink mijn melk en mijn wijn.
Eet, vriend en vriendin!
Drink, en word dronken van liefde!
Ik sliep, maar mijn hart was wakker.
Hoor! Mijn lief klopt aan!
‘Doe open, zusje, mijn vriendin,
mijn duif, mijn allermooïste.
Mijn hoofd is nat van de dauw,
mijn lokken vochtig van de nacht.’
‘Maar ik heb mijn kleed al uitgedaan,
moet ik het weer aandoen?
En ik heb mijn voeten al gewassen,
moet ik ze weer vuil maken?’
Mijn lief stak zijn hand naar binnen,
een siddering trok door mij heen – om hem!
Toen sprong ik op, ik ging hem opendoen.
Mijn handen dropen van mirre,
mirre vloeide van mijn vingers
op de grendel van de deur.
En ik deed open voor mijn lief,
maar hij was weg,
mijn lief was weggegaan.
Een duizeling beving mij*

*toen ik zag dat hij er niet meer was.
Ik zocht hem, maar ik vond hem niet,
ik riep hem, maar hij antwoordde niet.
De wachters vonden mij
op hun ronde door de stad.
Ze sloegen mij, ze verwondden mij,
ze rukten mij de sluier af,
de wachters van de muren.
Ik bezweer je, meisjes van Jeruzalem,
als jullie mijn lief vinden,
wat zeggen jullie tegen hem?
Dat ik ziek van liefde ben.'*
(Hooglied 5:1-8)

Het Hooglied is door koning Salomo gemaakt als een lied over de relatie tussen God en Israël. Salomo beschreef de relatie tussen God en Israël in een lied, dat hij maakte op de dag dat de tempel in Jeruzalem werd ingewijd.

Het is een loflied op Israël, de tempel of de tabernakel en God. In dit lied beschrijft hij de reis die de Israëlieten gemaakt hebben van Egypte door de woestijn, de intocht in Kanaän en alles wat ze onderweg hebben meegemaakt en gaat hij profetisch verder en spreekt hij over de ontrouw van Israël en dat als gevolg daarvan de Israëlieten gestraft zullen worden en in ballingschap zullen gaan. Daarna gaat Salomo verder en eindigt hij met de prachtige komst van het Messiaanse vrederijk.

Beeld van God en Israël

In hoofdstuk 4 begint Salomo eerst weer te vertellen hoeveel hij van zijn vriendin houdt. Het is het beeld van God, die gezien heeft dat het volk Israël als een zwarte bruid, als een zwart meisje, beladen is met zonde. God ziet de zonden van Zijn volk en Salomo kent de tekortkomingen van zijn vriendin. Ondanks dat spreekt Salomo geen kwaad woord over de vrouw van wie hij houdt. Hij

blijft haar hoog houden, haar loven en prijzen en vertellen hoe mooi ze is, hoe fijn ze is, hoe lief ze is en hoeveel hij van haar houdt.

Dat is het beeld van het volk Israël dat (net als wij) regelmatig zondigt. God blijft echter niet alleen maar naar de zonde en de ontrouw van het volk Israël kijken. Gods liefde is echte liefde en Hij kijkt naar wat zijn volk in feite voor Hem betekent en dan kan Hij alleen maar over liefde spreken. Hoewel God soms Zijn gelaat voor hen moest bedekken - net als in Deuteronomium 31:18 - bleef God toch hun hemelse Vader!

Salomo gaat zijn bruid beschrijven. Hij spreekt over het feit dat ze zijn zuster en zijn bruid is.

Zij is ‘mijn zus en mijn bruid’

Dat is een wonderlijke uitdrukking. Hij zegt: *‘Je bent mijn bruid, maar je bent ook mijn zusje, we hebben zo’n relatie, we zijn net broer en zus.’* Normaal kan dat natuurlijk niet, maar Salomo voert deze gedachte op om ons te laten zien hoe de relatie is tussen God in de hemel en het volk Israël op aarde, alsof God de grote broer is van het zusje Israël op aarde. Er is een onlosmakelijke verbondenheid tussen God in de hemel en het volk Israël op aarde, dat wil Salomo laten zien. Het volk Israël wordt door God gebruikt om Zijn wil te volbrengen. Israël heeft in de woestijn heel wat nare dingen meegemaakt. In dat verband noemt Salomo de tanden van de bruid. Als we over tanden praten, denken we aan ‘ergens je tanden in zetten’ of bijten. Dat is afkomstig uit de dierenwereld. Het dier bijt om aan te vallen. Dat is een verwijzing naar wat het volk Israël in de woestijntijd al moest doen.

Ze werden aan de ene kant opgevoed om naar het Woord van God te luisteren en ze hebben zelfs een periode van stilte moeten meemaken waarin ze alleen naar Mozes en Aäron en de oudsten moesten luisteren, maar ze werden ook ingezet om te straffen en één van de dingen die ze moesten doen, was Bileam doden.

Weinig mensen weten dat. Het staat in Numeri 31. In de woestijn zijn ze de strijd aangegaan met de vijand en in die strijd moest ook Bileam het ontgelden en is hij gestorven.

Het lichaam van de bruid

De bruid heeft niet alleen tanden, ze heeft ook een mond, ze heeft lippen, ze kan praten. Israël kan praten. Dat is een verwijzing naar de sprekers uit het volk Israël ten tijde van de woestijnreis en later. Het is een verwijzing naar mannen als Mozes en Jozua, de hogepriesters en de profeten. Het is een verwijzing naar de mannen die het volk van God vertelden en het volk leerden hoe zij in de wegen van God moesten wandelen. Het is een spreken van Gods knechten vanuit en door de tabernakel, waarbij twee mannen die hier voorgesteld worden als twee borsten in het bijzonder het woord voerden. Borsten worden hier niet gebruikt voor de twee draagstokken die we in het Heilige der Heiligen zagen. Nu zijn de borsten het beeld van de voedselvoorziening. Degenen die het volk Israël in de woestijnreis van geestelijk voedsel voorzagen, waren Mozes en Aäron, de twee mannen die geestelijk voedsel aan het volk Israël gaven. Zo neemt Salomo ons nog even mee door de woestijn.

‘Als een scharlaken snoer zijn je lippen...’ (Hooglied 4:3 NBG) De Targoem zegt, dat dit verwijst naar de lippen van de hogepriester als hij op de grote verzoendag stond te bidden voor het volk. Terwijl scharlaken in de Bijbel in de eerste plaats een beeld is van zonde en gevaar, wordt het hier op een nieuwe wijze gebruikt voor de hogepriester. Door zijn gebed wijken zonden en gevaar voor het volk op de grote verzoendag als hij voor hen bidt. Zo zal later de profeet Jesaja dit als volgt onder woorden brengen: *‘Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw, al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.’* (Jesaja 1:18)

Op grote verzoendag werd er ook gebruik gemaakt van een scharlaken draad. Het ene eind van de draad werd gebonden aan

de horens van de bok die naar de woestijn gebracht was, voordat hij van de rots geworpen werd. Het andere eind van de draad was aan de rots vast gemaakt. Als de rode draad aan de rots wit werd, zodra de bok die beladen was met de zonden van het volk van de rots geworpen was, wist men dat God de zonden van Zijn volk vergeven had.

Ontmoeting op een bijzondere plaats

Maar waar gaan we naar toe? Dit is wat hij zegt tegen zijn bruid: *‘Nu wil ik je ergens ontmoeten. We zijn onderweg en ik wil je ontmoeten op de mirreberg.’* De mirreberg is de berg waar mirre aan God gebracht wordt. Er is maar één berg waar mirre aan God gebracht wordt en dat is de berg Moria, die later de plaats zou zijn waar het altaar en de tempel van Salomo stonden. Zo heeft Salomo ons op de dag van de inwijding van de tempel meegenomen naar zijn tempel en zegt hij ons dat we in de tempel moeten zijn, want daar wordt mirre geofferd. De bruid en de anderen weten dat ze daar moeten zijn en daarom komt de uitroep: *‘Laat de noordenwind maar komen en laat de zuidenwind maar waaien’*, want in het Heilige heb je aan de noordkant en aan de zuidkant iets bijzonders. Aan de noordkant staat de tafel van de toonbroden en aan de zuidkant staat de kandelaar. Zij vertellen ons wat je op die mirreberg als bruid, als volk Israël, moet zoeken.

Wat moet Israël in de tempel zoeken? Dat is: het brood, het brood des levens, wat in feite al spreekt van Hem die later zal komen, de Here Jezus, die het ware brood des levens is. In dat Heilige vind je aan de andere kant de kandelaar die het licht verspreidt en die het beeld is van Hem die later zou komen en van zichzelf zou zeggen: *‘Ik ben het licht der wereld, wie Mij volgt, zal nooit in duisternis wandelen.’* Dat zei de Here Jezus. En daar tussenin, iets naar voren, heb je het reukaltaar waarop mirre geofferd wordt, samen met ander reukwerk. Daar heb je het reukaltaar. Daar stijgen de gebeden van de priester op naar de troon van God. Daar hebben we het beeld van Jezus, zoals 1 Johannes 2 ons zegt: *‘Wij hebben*

een voorspraak bij de Vader, Hij bidt daar voor ons.’ Dat is de plaats waar wij moeten zijn.

Dit is in het kort alles wat het prachtige hoofdstuk 4 ons vertelt. God is zo blij en zo gelukkig en Hij roept Zijn bruid, het volk Israël toe: *‘Kom bij Mij op de mirreberg, kom bij Mij in de tempel.’* Even later, als zij aan het praten is, zegt ze: *‘Je moet niet bij mij, in mijn tuin komen, ik wil bij jou, in jouw tuin komen.’* Dan komt er in het vijfde hoofdstuk iets wonderlijks. In vers 1 gaat hij praten: *‘Hier ben ik in mijn hof, zusje, bruid van mij. Ik pluk mijn mirre en mijn balsem, ik eet mijn honing uit mijn honingraat, ik drink mijn melk en mijn wijn. Ik ben hier met spijs en drank en ik heb iets heel bijzonders bij me.’*

Een eenmalig offer uit de tijd van de tabernakel

Salomo neemt ons mee terug naar het verleden. Hij heeft het over een offer, een heel opmerkelijk offer dat maar één keer in de Bijbelse tijd gebracht is; het offer dat gebracht werd bij de ingebruikname van de tabernakel. Toen waren er mensen die een offer brachten voor het brandofferaltaar, een offer waarvan de helft voor het brandofferaltaar was en de andere helft voor het reukaltaar. God aanvaardde één keer meel en reukwerk bij de inwijding van de tabernakel.

Nu gaat God kijken en het meisje gaat iets bijzonders beleven. Er komt een moment dat God zegt: *‘Nu heb Ik mijn tempel hier gebouwd en nu wil Ik je altijd hier blijven ontmoeten, Israël. Ik kom, Ik kom hier wonen in het Heilige der Heiligen. Mijn heerlijkheid is hier. Mijn wolkkolom is binnen het Heilige der Heiligen gekomen en Ik woon op het verzoendeksel van de ark des verbonds. Nu moeten we samen verder gaan.’* Dat is niet gebeurd. God was er wel, maar Israël liep weg. Dat gaat Salomo profetisch onder woorden brengen met een verhaal dat je je niet kunt voorstellen.

Een niet te begrijpen verliefde bruid

Hij vertelt dat zijn vriendin lag te slapen. Eigenlijk vertelt de vriendin het zelf: Ze lag te slapen, maar haar hart was wakker, zo vertelt ze. Hoe dat kan hoort u straks. Toen gebeurde er iets. *'Ik hoor hem, ik hoor zijn voetstappen dichterbij komen, ik hoor dat hij aan de deur komt, ik hoor dat hij klopt, ik hoor het allemaal, ik hoor wat hij roept, hij roept tegen mij: 'Liefje doe me open'. Ik hoor het allemaal, maar ik ga toch niet mijn bed uit! Ik heb mijn voeten al gewassen. Stel je voor dat ze weer vuil worden, dat kan toch niet. En trouwens, ik heb mijn nachtpon al aan, ik heb me al uitgetkleed. Ik kan mijn jurk toch niet meer aantrekken, ik heb mijn voeten gewassen en ik heb mijn nachtpon aan. Het spijt me, maar ik kan niet naar de deur gaan en open doen.'*

Het is niet te geloven, maar zo is echt het verhaal. Je kunt je voorstellen wat een enorme teleurstelling dit voor Salomo is. En wat doet hij? Hij steekt zijn hand door een opening in de deur en komt met zijn hand bij de grendel om zelf naar binnen te gaan. Maar de grendel is op slot, hij kan hem niet openen. Dan komt het teken van zijn liefde. Hij heeft een kruikje mirre bij zich en hij giet deze olie over de grendel, over de deurknop en dan gaat hij weg.

Dan wordt het meisje echt wakker en ze realiseert zich - nu het te laat is - wat ze heeft gedaan. Ze heeft verlangd, gehunkerd naar haar geliefde, maar toen hij er was, heeft ze hem laten staan. Nu kan ze ineens wel haar schoenen aantrekken en haar japon aan doen en ze rent naar de deur om die te openen, grijpt de deurknop en haar hand glijdt er zo maar vanaf. Die deurknop is glad van de olie. Ze ruikt eraan: mirre, de geur van Salomo. Salomo was er, hij heeft een teken van zijn liefde achtergelaten. Ze opent de deur en rent de straat op, maar Salomo is er niet meer, hij is weg. Ze rent de ene na de andere straat in, ze roept, ze loopt als een dwaas midden in de nacht te roepen tot ergernis van de mensen die liggen te slapen: *'Salomo, Salomo waar ben je!'* Maar Salomo is verdwenen.

Dan komen de wachters van de stad. Wat doe je met zo'n dwaze meid? Ze gaven haar een pak slaag en stuurden haar terug naar huis. Zo eindigt dit beeld als een nachtmerrie uit het leven van de bruid.

Het is een profetisch beeld

Deze geschiedenis neemt ons mee in een profetisch beeld naar wat er komen gaat: de Babylonische ballingschap. Salomo profeteert hem al en Salomo vertelt dat God in Zijn grote liefde niets liever wil dan contact hebben met Zijn volk Israël. Maar Israël wilde niet. De mensen lopen weg, ze zijn ontrouw, ze gaan steeds maar bij God vandaan en ergens horen ze de stem en willen ze wel weer. Maar er komt een dag, dan zijn ze te laat, dan is het echt voorbij. De Bijbel vertelt in de profetieën van Jeremia, dat God Zijn knechten, Zijn profeten steeds weer gestuurd heeft naar de Israëlieten om te vertellen van Gods liefde toen zij de afgoden dienden. En één van de afgoden die zij dienden, was de Koningin des Hemels, een vrouw die zij vereerden als een koningin aan het hemelgewelf, één van de planeten. Ze bogen zich voor die Koningin des Hemels en gaven koeken aan haar, die zij natuurlijk niet opat, die haalden ze weg en zetten er nieuwe voor neer. Ze offerden aan de Koningin van de Hemel. Ze gingen zo ver, dat ze dachten dat de goden van de andere volkeren meer waard waren dan hun eigen God en ze namen de goden van de andere volkeren over. Ze waren in slaap gevallen. God kwam en ze luisterden niet. Dan moeten ze weten dat zo ook Salomo aan het huis van het meisje heeft staan kloppen op de deur. Het meisje weet hoe Salomo er uitzag. Het staat in vers 2: *'Mijn hoofd is nat van de dauw, mijn lokken zijn vochtig van de nacht.'* Het is alsof er een huilende Salomo aan de deur staat.

Mag ik het zo zeggen? Het is alsof er een huilende God staat aan de poorten van Israël en roept: *'Open Mij, open je poorten voor Mij.'* Het is zoals Openbaring 3 het vertelt, dat de Here Jezus aan de deur van het hart van de mens staat om bij hem binnen te mogen

komen.

Slapen met een ‘wakker hart’

Nog even terug naar het hart van dat meisje. Ze zegt: *‘Ik sliep, maar mijn hart was wakker.’* Dat is een Bijbels beeld van Psalm 73:26 waar staat: *‘Al bezwijkt mijn hart en vergaat mijn lichaam, de rots van mijn bestaan, al wat ik heb, is God, nu en altijd.’* God is de rots van mijn hart. Als ik slaap, waakt de rots van mijn hart. God is de wachter van mijn leven en Hij slaapt niet.

Dit ‘slapen’ verwijst ook naar de tijd dat Israël in ballingschap was. Ze konden God niet dienen in Zijn heiligdom. Hun geloofsleven was in zekere zin als sliepen zij. Maar hun hart was wakker!

Er is een Joods verhaal dat iets bijzonders wil duidelijk maken. Het verhaal is als volgt:

De Messias zit elke dag aan de hemelpoort te wachten totdat Hij naar de aarde mag gaan. Elke dag opnieuw vraagt Hij: *‘Kan Ik al gaan?’* Iedere dag opnieuw krijgt Hij te horen, dat Hij nog niet mag gaan. Daarop spreekt Hij elke dag dezelfde woorden: *‘Doe open, zusje, mijn vriendin, mijn duif, mijn allermooiste. Mijn hoofd is nat van de dauw, mijn lokken vochtig van de tranen die Israël in de nacht van de ballingschap geweend heeft.’* Zo blijft de Messias wachten op de bekering van Israël, zodat Hij kan komen.

Zo gaat Israël de ballingschap in, zoals de bruid, die zegt: *‘Ik heb mijn gewaad afgedaan.’* Het koninklijk gewaad is er niet meer als Israël in ballingschap is en het priestergewaad is er ook niet meer. God is weg, de priester is buiten functie en er is geen koning. Eindelijk, na tientallen jaren, mag een groepje uit de Babylonische ballingschap terugkeren en gaan ze opnieuw een tempel bouwen. Vanaf dat moment zullen ze voor altijd – totdat Jezus terugkomt – de gevolgen van hun zonden dragen. Salomo laat het weten: Ze hebben een nieuwe tempel gebouwd, ze hebben offers gebracht en de Here Jezus noemde de tempel nog altijd *‘het huis van mijn*

vader', maar het Heilige der Heiligen in de tempel was leeg. Als u het eerste vertrek in ging, het Heilige, dan stonden daar inderdaad de tafel der toonbroden, de kandelaar en het reukaltaar, maar als u naar het gordijn keek, waren de beide 'borsten' niet zichtbaar. Er waren geen armen van de draagstokken, er was zelfs geen ark des verbonds. God was jaren daarvoor vertrokken en niet teruggekomen! Zijn troon (de ark des verbonds) stond er niet en Hij kwam niet terug. Ook in de tijd van de Here Jezus was het Heilige der Heiligen leeg. Er stond toen ook geen ark des verbonds in dit vertrek. Israël had een prachtige tempel als woning voor God, maar Gods 'troon' ontbrak er.

Het was net als met de woorden van het meisje: *'Een duizeling beving mij toen ik zag dat hij er niet meer was. Ik zocht hem, maar ik vond hem niet, ik riep hem, maar hij antwoordde niet.'* (Hooglied 5:6) 'Hij' - de ark des verbonds als woonplaats van God, was er niet. 'Hij antwoordde niet' - de Here sprak niet meer door de Urim en de Thumim.

Een leeg Heilige der Heiligen

Na de Babylonische ballingschap was er veel veranderd in de tempel. De heerlijkheid des Heren, zoals door Ezechiël geprofeteerd, gaat weg en komt pas in de Messiaanse tijd terug. God verlaat jullie als jullie zo doorgaan en Hij komt niet terug!

Ze hebben de tempel herbouwd, maar het Heilige der Heiligen was leeg. Er lag een steen op de grond en bij die steen brachten ze elk jaar de offers van de Grote Verzoendag.

Ze hadden ook de Urim en de Thumim, twee stenen waarmee ze de Here konden raadplegen. U hebt dat weleens in het Oude Testament gelezen, dat ze aan God konden vragen: *'Moeten we dit wel of niet doen.'* Die twee stenen waren ook weg.

Zelfs de Heilige Geest was er niet meer. Daarom was het zo'n bijzonder wonder op die Pinksterdag, dat toen ineens de Heilige

Geest terugkwam, want de Heilige Geest was al honderden jaren daarvoor vertrokken. En met het vertrek van de Heilige Geest waren er ook geen profeten meer, honderden jaren lang, totdat God een keer bracht en een man in een ruige mantel door Israël liet lopen: Johannes de Doper.

Ze hadden hun brandofferaltair. De offers werden daarop gebracht, maar ze wisten als het vuur brandde: *'we hebben het zelf aangestoken'*. Het eerste vuur in de tabernakel en later in de tempel van Salomo, was nog altijd het vuur van de vuurstraal die God in de woestijn gegeven had op het brandofferaltair en dát vuur hebben ze honderden jaren brandende gehouden, maar dat vuur was er niet meer. Het heilige vuur van God was weg. En nu zei de bruid, die lag te slapen en te dromen: *'Ik riep hem, maar hij antwoordde niet meer.'*

Realiseer u alstublieft dat het geweldig is om te mogen weten dat de Here Jezus uw Redder is. Het is geweldig zoals wij kunnen spreken over het feit dat de Here Jezus het offer voor onze zonden gebracht heeft, dat onze zonden weggedaan, in het diepste van de zee vernietigd zijn, ze zijn weg. Maar vergeet nooit dat het geen vrijbrief is dat God altijd wel achter u aan blijft lopen. God is geen hond die achter je aan sjokt. God is een herder die voorop gaat en u moet Hem volgen, niet andersom. En doe je dat niet, dan raak je Hem (tijdelijk) kwijt.

Oproep aan de meisjes / de volken

Zo vertelt dit meisje hoe het met haar gegaan is. Ze eindigt in vers 8 van hoofdstuk 5:

'Ik bezweer je, meisjes van Jeruzalem, [dat is het beeld van andere volkeren]

*als jullie mijn lief vinden,
wat zeggen jullie tegen hem?
Dat ik ziek van liefde ben.'*

Het is een heel opmerkelijke gedachte, die hier door Salomo naar voren gehaald wordt en die ook in Jesaja naar voren komt. Het is de gedachte dat God op de dag van het komende oordeel de volkeren (de meisjes) zal roepen en de leiders van de volkeren en dat Hij ze voor Zijn troon zal halen en zal zeggen: *‘Nu mogen jullie het tegen Mij zeggen. Jullie hadden toch kritiek op Israël? Nu mag je tegen Mij zeggen wat je van Israël vindt.’*

Dan zie ik in gedachten koning Nebukadnézar komen, die de drie vrienden van Daniël in de oven had laten gooien. Ik zie koning Nebukadnézar komen en ik hoor als het ware in gedachte God zeggen: ‘Nebukadnézar, nu mag je het zeggen, zeg het nu maar eens.’ Nebukadnézar zal niet anders kunnen zeggen dan: ‘Here God, ze waren trouw aan U.’

In gedachten zie ik ze allemaal voor God verschijnen

Ik zie in gedachten Darius komen, die niet wilde dat Daniël voor een open venster ging bidden en God zal tegen hem zeggen: ‘Wat vind je van Mijn knecht Daniël?’ ‘Here God, ik kan niet anders zeggen dan dat hij altijd tot U gebeden heeft. Ik moet het bevestigen.’

Maar dan zie ik de rest ook komen, al zal het niet precies zo gaan als ik me inbeeld. Fantaseer eens even met mij mee. Dan zie ik Hitler komen en Goebbels en Eichmann, ik zie de leiders van Hamas komen en van Hezbollah en ik zie Ahmadinejad komen en als hij niet oppast – de tijd zal het leren – zie ik Obama ook komen. En God zal zeggen: ‘Wat hebben jullie van Mijn volk te zeggen?’ Dit is precies zoals het gaat met de duivel en de christenen. Openbaring 12 vertelt ons dat de duivel in de hemel komt om u en mij aan te klagen. Laten we eerlijk zijn en ons niet vromer voordoen dan we zijn. We zijn allemaal deugnieten, we hebben onze zonden, onze ontrouw, onze tekortkomingen en dat weten we. Nu komt de duivel en die komt ons aanklagen bij de

Here God en hij heeft niets anders dan lelijke dingen over ons te zeggen. Dan is het zo geweldig om dit te mogen weten – en nu praat ik in de beelden van het boek Hooglied: dan komt de bruidegom naar voren, dan komt de Here Jezus en zegt:

‘Ik heb toch zó’n mooie bruid.’

‘Ze is zwart!’ zegt satan.

‘O,’ zegt de Here Jezus, ‘ze is zo bekoorlijk, ze is mooi.’

‘Ze deugt niet!’

‘Oh,’ zegt de Here Jezus, ‘Ik houd toch zo veel van haar.’

‘Ze heeft zo veel zonden!’

‘O,’ zegt de Here Jezus, ‘je hebt haar hals nog niet gezien en haar mooie haren en haar lippen en de ogen. Al kijk Ik door een sluier heen, zelfs door haar sluier zie Ik nog haar mooie ogen. Ik heb haar toch zo lief, Ik houd van haar.’

Dan ineens realiseer ik me wat een onvoorstelbare liefde dit is. Dit is onvoorwaardelijke liefde. Zorg ervoor dat je die niet beschaamt, want wat moet het betekenen als de bruidegom ook van u en mij moet zeggen: ‘Mijn hoofd is nat van de dauw, mijn lokken zijn vochtig van de nacht, ik ben nog altijd de wenende Heiland.’

Laat het aangezicht van de Here Jezus als Hij u en mij ziet, stralen en niet wenen om onze ontrouw.

Zo is het boek Hooglied een prachtige aansporing om trouw te blijven aan de Here Jezus.

6. WENEN OM DE TWEEDE TEMPEL

Hooglied 6

Wij hebben gezien dat de bruid haar bruidegom kwijt was en dat ze aan de meisjes van Jeruzalem vroeg of ze – als ze hem zouden tegenkomen – tegen de bruidegom wilden zeggen dat ze echt van hem hield. Nu komen de meisjes van Jeruzalem met de vraag waar ze die bruidegom kunnen vinden:

*‘Waar is je lief naar toe gegaan,
mooiste van alle vrouwen,
waar is je lief naar toe gegaan?
Laten we hem samen zoeken.’*

Zij antwoordt:

*‘Mijn lief is naar zijn tuin gegaan,
naar zijn balsemtuin beneden.
Daar wil hij weiden,
daar wil hij lelies plukken
Ik ben van mijn lief,
en mijn lief is van mij.
Hij weidt tussen de lelies.’*

Dan komt hij en hij gaat zijn vriendin toespreken en hij zegt:

*‘Je bent zo mooi, vriendin van mij,
zo bekoorlijk als Tirsa ,
zo lieflijk als Jeruzalem,
zo ontzagwekkend als een vaandelvrouw.
Wend je ogen af, ze verwarren mij.
Je haar golft als een kudde geiten
die afdaalt van de Gilead.
Je tanden zijn als witte schapen:*

*klaar voor de scheerder
komen ze twee aan twee uit het water,
er ontbreekt er niet een.
Als het rood van een granaatappel
fonkelt je lach,
door je sluier heen.
Ook al zijn er zestig koninginnen,
en wel tachtig bijvrouwen,
meisjes zonder tal,
zoals mijn duif is er maar één,
mijn allermooiste is de enige.
De enige voor haar moeder is zij,
een stralend licht voor wie haar baarde.
Alle meisjes die haar zien, prijzen haar gelukkig,
elke koningin, elke bijvrouw juicht haar toe.'*

Vol verwondering komen de meisjes van Jeruzalem dan weer, met hun vragen en ze zeggen:

*'Wie is zij,
die daar oplicht als de dageraad,
zo helder als de volle maan,
zo stralend als de zon,
zo ontzagwekkend als een vaandelvrouw?'*

Dan zegt hij weer:

*'Ik ging naar mijn notengaard beneden,
om te kijken naar de bloesems bij de beek,
naar de ranken aan de wijnstok,
de granaatappels in bloei.
En plotseling voelde ik mij meegevoerd
als op een wagen van mijn nobel volk.'*

Wees en blij nuchter!

Het Hooglied vertelt van de relatie tussen de Here God en het volk

Israël. Het gaat niet over de Here Jezus en de Gemeente. We mogen wel de dingen op ons toepassen maar het gaat over de relatie tussen de Here God en het volk Israël. Nu moet je, als je over zulke relaties nadenkt en erover spreekt, ook wel de nodige reserve in acht nemen. Er zijn mensen die misschien wel op grond van het Hooglied, maar ook op andere manieren tot kinderlijke of zelfs verliefde gevoelens zijn gekomen. Dat is niet volgens de bedoeling van de Bijbel.

Je mag een heel mooie, kostbare relatie met de Here Jezus hebben, maar het moet wel nuchter zijn. We moeten niet in rare dingen vervallen zoals vrouwen die menen dat ze verliefd mogen worden op de Here Jezus of als mannen die verliefd worden op Maria. We moeten nuchter zijn, met beide benen op de grond. Dat is wat de Bijbel ons leert. Als we zo zijn, kunnen we prachtige dingen in de Bijbel lezen en eruit halen. Dan weet u dat Salomo dit lied geschreven heeft op de dag van de inwijding, de ingebruikname van de tempel in Jeruzalem. En dat zoveel dingen te maken hebben met de geschiedenis van Israël rond de tempel.

Een toekomstige terugkeer naar de tempel

Het vorige hoofdstuk eindigde ermee dat de bruid aan de meisjes van Jeruzalem vroeg of ze wilden meehelpen om haar bruidegom te zoeken. De bruid was haar bruidegom kwijt. Anders gezegd: Israël was in de tijd van de Babylonische ballingschap terechtgekomen en Israël is zijn God en zijn tempel kwijt. Dan komt hoofdstuk 6 en daarin komt de terugkeer uit de Babylonische ballingschap en het zoeken naar God. Salomo gaat nu de toekomst beschrijven en hij geeft een profetisch lied, waarin hij naar de toekomst van de Babylonische ballingschap kijkt en eindelijk, heel ver weg, duizenden jaren verder als profeet mag zien dat eens – wat in onze tijd gebeurt – de Joden vanuit de hele wereld terugkeren naar het beloofde land. Het gaat om de terugkeer naar de tempel. Kijkt u eens naar vers 7:

*‘Als het rood van een granaatappel
fonkelt je lach,
door je sluier heen.’*

‘Fonkelt je lach.’ De Statenvertaling heeft het over ‘je wangen’. De nieuwe vertaling heeft het over ‘je slapen’ en de NBV heeft het over ‘je lach’. Hoe komt dat?

Dat komt omdat de vertalers een woord tegenkwamen dat ze niet begrepen. Een woord waarvan de rabbijnen zeggen: ‘Kijk, daar gaat het nou om!’ Maar de christenen kenden die gedachten niet en begrepen niet wat ze ermee aan moesten. Want wat wordt er bedoeld? Het gaat over je tempel. Salomo kijkt naar de bruid en zegt: ‘Ik heb het over de tempel. Ik heb het over de tempel die in Jeruzalem moet staan, de tempel van het Joodse volk die hier de bruid is.’

Verdriet om het ‘tempeltje’

Het gaat verder. De dagen van Haggai en Zacharia komen; de dagen van de terugkeer uit de Babylonische ballingschap. Een klein groepje Joden is teruggekeerd. Zij gaan de tempel in Jeruzalem herbouwen. Misschien moet ik zeggen: het tempeltje. Want de oude mannen en vrouwen die de vroegere tempel nog hadden meegemaakt in al zijn glorie en luister, de tempel van Salomo, die staan erbij te kijken als het tempeltje af is en die beginnen te huilen en zeggen: ‘Is dat nou onze tempel? We hadden zo’n mooie tempel van Salomo, moet je kijken wat een klein ding dit is. Dat heet ‘tempel’. Dat moet nu het huis van God voorstellen.’

Ze huilen nog meer. Ze huilen omdat de Ark des Verbonds, zoals u in het vorige hoofdstuk hebt gelezen, er niet in stond. Ze huilen omdat de heerlijkheid des Heren niet teruggekeerd was. De tempel was leeg, de mensen waren er, maar God was er niet. En dan, dan komt de vraag van de volkeren rondom, van de meisjes. [De meisjes zijn de volkeren rondom.] De meisjes (de volkeren) gaan

aan het Joodse volk vragen: *‘Waar is je Bruidegom? Waar is nu jullie God? Jullie hebben een tempel gebouwd in Jeruzalem en vertellen dat vroeger God daar woonde. Waar is God nu? Waar is je Bruidegom, bruid? Waar is je God? Als wij komen kijken, vinden wij Hem niet. Is Hij weg? Heeft Hij jullie verlaten? Heeft God jullie de rug toegekeerd?’* Dat is de vraag waar de teruggekeerden uit de Babylonische ballingschap mee worstelden. Een vraag die Salomo tevoren had aangekondigd.

Geen hulp van ‘buitenstaanders’

De Bijbel is zo’n bijzonder boek. Als de Bijbel alleen een beetje geschiedenis zou vertellen, dan zou je kunnen denken; ‘Ja, dat staat in zoveel andere geschiedenisboeken ook.’ Maar de Bijbel vertelt van profetieën, profetieën van een ver verleden waar een groot aantal al van uitgekomen is en waarvan een ander aantal nog zal uitkomen. Salomo vertelt dat er mensen komen die bij die tempel zullen staan en vragen: *‘Waar is jullie God?’* Dat is de tijd die later kwam, bij de profeten Haggai en Zacharia. Dat is de tijd van Ezra en Nehemia. Dat is de tijd van de mensen van het land. De mensen die toen ook al in het land waren en niet behoorden bij het Joodse volk. Die mensen kwamen bij de Joden en ze keken naar dat tempeltje dat ze aan het bouwen waren en vroegen niet alleen: *‘Waar is jullie God?’* maar ze zeiden ook: *‘Zullen we helpen? Zullen we helpen?’* Zo’n vraag kan fnuikend zijn.

‘Helpen?’ Dat vroegen ze. *‘Zullen we helpen, Joden? Wij geloven ook, zullen we jullie helpen?’* En de leiders van Jeruzalem zeiden: *‘Nee, nee, nee.’* *‘Maar wij zoeken God ook.’* *‘Ja, je zoekt maar, maar hier mag je niet meedoen!’* Hun bedoeling was onzuiver en de Joden zeiden: *‘Wij alleen zijn van God. En de tempel is van ons. Van onze God en wij alleen bouwen de tempel. Jullie doen niet mee.’*

Die vraag: *‘Waar is jullie God?’* is een vraag die door de eeuwen heen bij het Joodse volk is blijven hangen. Een vraag die tot de dag van de toekomst zal blijven klinken.

De vraag van de toekomst

Kijkt u eens in Zacharia, het op één na laatste Bijbelboek van het Oude Testament. Zacharia 8 ver 22 en 23: *‘Grote en machtige volken zullen naar Jeruzalem komen om daar de Heer van de hemelse machten te vereren en Zijn gunst af te smeken. En dit zegt de Heer van de hemelse machten: Als die tijd is gekomen [als dié tijd is aangebroken, dat is de Messiaanse tijd, niet eerder] zullen tien mannen uit volken met verschillende talen een Joodse man bij de slip van zijn mantel grijpen met de woorden: ‘Wij willen ons bij u aansluiten, want we hebben gehoord dat God bij u is.’*

Zo is ergens dat verlangen van die mensen rondom, van die meisjes, een beeld van wat komen gaat in de dag van de toekomst als echt mensen zich bij het Joodse volk gaan aansluiten.

Waar is de bruidegom?

Het gaat verder. Er wordt gevraagd: *‘Waar is de Bruidegom?’* Dan komt er een prachtig antwoord: *‘Waar de Bruidegom is? Hij is in Zijn hof.’* Wat doet Hij daar? Hij is in Zijn tuin zouden wij gewoon zeggen. Hij is in Zijn tuin. En wat doet die Bruidegom in Zijn tuin? Daar is Hij bezig met lelies plukken. Wij zouden misschien wat beter kunnen zeggen, dat is wat duidelijker voor ons, Hij is bezig. Zo ga ik het ook maar noemen, Hij is bezig met rozen plukken. De tuin is het beeld van Zijn kinderen, van Zijn volk. De individuele roos is het beeld van de individuele rechtvaardige Jood. Waar is de Bruidegom? Waar is God? God is in Zijn tuin. In het midden van het Joodse volk. Wat doet Hij daar? Hij plukt rozen weg, Hij haalt rozen uit Zijn tuin. Hij haalt ze weg. Dat is een beeld van God Die kijkt en wandelt te midden van Zijn volk en ziet wie mooi genoeg is om in Zijn hemelse heerlijkheid binnen te gaan. Dan komt God en plukt een roos en neemt die mee naar de hemel.

Als je daarover nadenkt, dan is sterven iets heel bijzonders. Ik heb in een ander boek geschreven over de dood van Mozes en Aäron;

iets heel bijzonders. God kwam en Hij gaf Mozes een kus en Mozes stierf. God kwam bij Aäron en Hij gaf Aäron een kus en Aäron stierf. Nu gaat Salomo ook wat vertellen. Salomo zegt: God wandelt te midden van Zijn volk en als Hij een mooie roos ziet dan plukt Hij hem, en neemt hem mee naar Zijn eigen huis. Het klinkt een beetje vreemd, maar wat is sterven dan mooi. Sterven is iets bijzonders voor een kind van God. God komt en plukt je als een roos uit Zijn eigen tuin en neemt je mee naar Zijn heerlijkheid.

De Here Jezus en het sterven

De Here Jezus vertelde eens nog weer iets anders over het sterven. Hij deed dat naar aanleiding van de geschiedenis van de rijke man en de arme Lazarus. De Heer vertelde dat die arme man, Lazarus, stierf en nog voordat hij gestorven was, nog vóór dat moment, zegt de Here Jezus, kwamen de engelen en ze pakten die verschoppeling op en ze namen hem mee naar de hemelse heerlijkheid en brachten hem in de schoot van vader Abraham. De schoot van vader Abraham is een Joodse uitdrukking die wil zeggen: het summum van geluk. Wij, als nieuwtestamentische christenen, zeggen dan: Hij werd de hemel binnengedragen tot voor de troon van God. Er is een Psalmvers dat zegt dat de dood van Gods gunstgenoten kostbaar is in Zijn ogen. Ja, je bent een roos, een mooie roos als God je komt plukken en meeneemt. Wij zijn bedroefd als iemand overlijdt en dat mag ook, dat moet zelfs, maar God is blij als Hij een mooie roos in Zijn hemelse heerlijkheid heeft binnengekregen.

Ogen vol tranen

Zo gaat dit verhaal verder en de aandacht wordt gevestigd op dat meisje, die vriendin. Ze heeft gezocht, ze kan haar Bruidegom niet vinden. Nu is ze bedroefd. Vers 5 van Hooglied 6 zegt:

‘Wend je ogen [van mij] af, [want] ze verwarren mij.’

Die betraande ogen, die huilende ogen, brengen me in verwarring.

Kijk, zegt de Here God, kijk alsjeblieft niet meer zo verdrietig naar Mij, probeer nu ook eens blij te zijn. Dat geldt ook als die roos geplukt wordt. Als die roos geplukt wordt en bij de mensen op aarde de ogen vol tranen zijn, dan zegt de Here God: 'Maar denk nu eens verder. Natuurlijk, voor jullie is het zo verdrietig, voor jullie is het zo ongelooflijk naar, maar denk nu eens verder, Ik heb m'n roos meegenomen naar de hemelse heerlijkheid. Wees blij.' Dat roept voor ons de vraag op, als de Here God naar onze ogen kijkt, ziet Hij dan de geloofsvrolijkheid, de geloofsblijdschap in onze ogen of moet de Here God tegen ons zeggen: 'Je kijkt zo chagrijnig, kijk alsjeblieft niet naar Me, daar kan Ik niet tegen.' Dat is wat die Bruidegom hier zegt, maar dan gaat Hij weer verder met waar Hij mee begonnen was. Hij had immers gesproken over de tempel. Wat is er in de tempel? Daar is het morgenoffer en het avondoffer, de belangrijkste brandoffers, 's morgens een paar schaapjes, 's avonds een paar schaapjes, lammetjes, en Salomo kijkt naar z'n bruid en in haar ogen, in haar hele wezen herkent hij de tempel en hij zegt: *'Je haar golft als een kudde geiten en je tanden zijn als witte schapen.'* Je tanden zijn als schapen, als ik naar je tanden kijk, dan moet ik denken aan de offerdieren in de tempel van de Here God.

En dan kijkt Salomo verder en dan kijkt hij naar de toekomst, dat er iets heel bijzonders gaat gebeuren. De meisjes komen in actie. We lezen nu een paar verzen uit Jesaja 49, waar je precies vindt waar Salomo het over heeft. In vers 9 van hoofdstuk 6 hebben we het gelezen: *'Alle meisjes die de bruid zien, prijzen haar gelukkig.'*

Een prachtige belofte voor Israël

Jesaja laat ons het volgende weten:

'Sion zegt:

'De Heer heeft mij verlaten,

Mijn Heer is mij vergeten.'

Maar kan een vrouw haar zuigeling vergeten

*of harteloos zijn tegen het kind dat zij droeg?
Zelfs al zou zij het vergeten,
Ik vergeet jou [Israël] nooit.’
Dit zegt de Here God in Jesaja 49:14,15.*

Vervolgens zegt God:

*‘Ik heb je in Mijn handpalm gegrift,
Je muren [van de stad en de tempel] staan mij steeds voor ogen.
Je kinderen haasten zich terug naar huis,
de vijand die je verwoestte en vernielde, trekt weg.
Open je ogen [ook weer over de ogen], kijk om je heen;
ze stromen in drommen naar je toe.
Zo waar Ik leef – spreekt de Heer –
je zult je met hen tooien,
hen dragen zoals een bruid haar sieraden.
Je puinhopen, je verwoeste en vernielde land –
weldra zal het te klein zijn voor al je bewoners,
en je aartsvijand zal in de verte verdwijnen.
Je dacht dat je je kinderen verloren had,
maar eens zul je hen horen zeggen:
‘Het is ons hier te benauwd.
Geef ons meer ruimte om te wonen.’
Je zegt bij jezelf:
Wie zou mij die kinderen schenken?
Ik heb toch geen kinderen?
Ik ben onvruchtbaar, verbannen en verstoten.
En wie zou hen grootbrengen?
Ik ben alleen over – waar komen zij dan vandaan?
Maar dit zegt God, de Heer:
Ik zal Mijn hand opheffen naar vreemde volken,
Ik steek Mijn vaandel voor hen op.
Ze nemen je zonen op hun arm
en dragen je dochters op hun schouders.
Koningen zullen je verzorgen,*

vorstinnen zullen je zogen.

*Ze zullen voor je knielen, zich diep vooroverbuigen,
en het stof van je voeten likken.*

*Dan zul je erkennen dat Ik de Heer ben,
die niet beschaamt wie op Hem hopen.’*

(Hooglied 49:16-23)

Een profetie die in onze tijd in vervulling gaat

Als ik dit lees dan moet ik denken aan organisaties die o.a. in Rusland en Oekraïne Joden ophalen en naar het vliegveld brengen, opdat ze met het vliegtuig ‘terug’ kunnen naar Israël. Ik moet denken aan al die niet-Joden, die christenen, die geld geven en geld gegeven hebben om zo de profetie in vervulling te laten gaan, opdat Joden naar hun eigen land kunnen terugkeren. Die tijd is aangebroken. Het Hooglied gaat in vervulling. Dit, wat Jesaja zegt, gaat in vervulling. In die tijd, zegt het Hooglied, zal de bruid op vorstelijke wagens geplaatst worden. Ze zullen met eer naar het beloofde land gebracht worden. Op koninklijke wijze zullen ze terugkeren.

Kijk nog naar één tekst, dat is hoofdstuk 66, ook van Jesaja, het laatste hoofdstuk, vers 20:

‘Uit alle volken zullen zij jullie ballingen terugbrengen – zegt de Heer – , met paarden en wagens, met overhulde wagens, op muil dieren en kamelen, naar Mijn heilige berg, naar Jeruzalem, als een offer voor de Heer, net zoals de Israëlieten hun offers in rein vaatwerk naar de tempel van de Heer brengen.’

Dit zal een heel bijzondere ervaring voor de Joden zijn. Zó bijzonder, dat ze dan de woorden van Psalm 126 zullen begrijpen: ‘Toen de HEER het lot van Sion keerde, was het of wij droomden, een lach vulde onze mond, onze tong brak uit in gejuich. Toen zeiden alle volken: ‘De HEER heeft voor hen iets groots verricht.’ (Psalm 126:1,2)

Hier staat iets heel bijzonders en u moet er even over nadenken. U praat misschien wel eens over uzelf, dat u een offer aan de Heer hebt gegeven. Dat is fijn, dat is mooi. De vraag is alleen of God het ook een offer vond, wat u gebracht hebt. Het is natuurlijk heel mooi dat je van jezelf vindt: 'Ik heb een offer gebracht.' Maar als God nu daarnaar kijkt en zegt; 'Nou, nou, zo'n offer vond Ik het niet hoor.' Dan blijft er van je offer niets over, dan was het geen offer. Hier staat wat niet-Joden kunnen doen en wat een offer is. Een offer voor God. Een offer voor God is dat niet-Joden in vervoermiddelen zorgen dat Joden terugkomen in het land van hun God. En natuurlijk gaat het in onze tijd niet in huifkarren en met kamelen en op muilieren maar u begrijpt wel dat Jesaja niet kon praten over auto's en bussen, want die bestonden niet, en vliegtuigen ook niet. Dus hij moet praten in de taal van zijn tijd en hij praat over vervoermiddelen waarmee de mensen zullen terugkeren. Ze zullen door de niet-Joden geholpen worden om terug te keren. Velen hebben offers gebracht. Zij hebben meegewerkt aan de vervulling van Gods belofte. Dan gaan er dingen gebeuren die alleen God maar bewerken kan.

Zo zijn christenen een getuige voor de Joden

De Joden begrijpen niet hoe er juist evangelische christenen vanuit de hele wereld zijn die Joden helpen terug te keren. Ze staan als het ware zoals de Joden van Psalm 126 vers 1 erbij stonden. Daar staat:

'Toen de Heer de gevangenen van Sion deed wederkeren, waren wij als degenen die droomden.'

Het was als een droom toen we terugkeerden naar Jeruzalem en het zal op de dag van de toekomst, en op de dag van vandaag al, als een droom zijn voor het Joodse volk. Wat gebeurt hier? Hoe is het in Godsnaam mogelijk dat zo'n stelletje heidenen (in hun ogen zijn christenen ook heidenen) ons, Joden, helpen? De hele wereld is tegen ons, er zijn ook veel christenen tegen ons, maar er zijn ook christenen die zoveel voor ons over hebben. Wat hebben die? Dan

horen ze dat zij de liefde van de Here Jezus hebben en daarom doen ze dat. Dan kijkt God en zegt: *Jullie brengen nu een offer voor Mij.* Zo werken wij mee aan de vervulling van Gods Woord.

Zo heeft Het Hooglied ook een bijzondere boodschap voor ons in deze tijd.

7. ISRAEL IN HET DUIZENDJARIG VREDERIJK

Hooglied 7 en 8

*‘Draai rond, meisje uit Sulem, draai rond,
draai rond, we willen naar je kijken.’*

(Hooglied 7:1)

*‘Wie is zij,
die daar komt uit de woestijn,
leunend op de arm van haar lief?’*

(Hoofdstuk 8:5)

Zij zegt:

*‘Onder de appelboom wekte ik jou.
Daar kreeg je moeder weeën,
weeën van jou,
daar baarde ze jou.
Draag mij als een zegel op je hart,
als een zegel op je arm.
Sterk als de dood is de liefde,
beklemmend als het dodenrijk de hartstocht.
De liefde is een vlammend vuur,
een laaiende vlam.
Zeeën kunnen haar niet doven,
rivieren spoelen haar niet weg.
Zou een man met al zijn rijkdom liefde willen kopen,
dan werd hij smadelijk veracht.’*

De broers van het meisje zeggen:

*‘Wij hebben een zusje,
borsten heeft ze nog niet.
Wat doen we met ons zusje*

*als de mensen over haar gaan spreken?
Was zij een muur,
dan bouwden wij er zilveren kantelen op.
Was zij een deur,
dan sloten wij die met een balk van cederhout.'*

Zij zegt:

*'Ik ben een muur,
mijn borsten zijn als torens.
Zo ben ik in zijn ogen als een stad
die vrede biedt.
Salomo bezat een wijngaard in Baäl-Hamon.
Hij stelde er bewakers aan,
duizend sjekel zilver gaf men voor de oogst.
Mijn eigen wijngaard blijft van mij.
De duizend sjekel zilver is voor jou, Salomo,
en tweehonderd voor de bewakers.'*

Hij zegt:

*'Jij die in je hof verblijft,
mijn vrienden zijn gespitsd op je stem.
Laat mij die horen!'*

Vervolgens komt er een tekst in onze vertaling, waar u van zien zult dat het precies andersom bedoeld is.

'Ga nu van mij weg, mijn lief!

[Dat moet zijn: kom nu bij me, mijn lief.]

*Spring als een gazelle,
als het jong van een hert
over de bergen vol balsemkruid.'*

We hebben gezien dat het Hooglied in het beeld van Salomo met zijn vriendinnetje, de liefde van de Here God voor het volk Israëel

beschrijft. We hebben gezien dat het eerst te maken had met de tabernakel en daarna met de tempel in Jeruzalem. We hebben gezien dat het te maken had met de geschiedenis van Israël. Het begon in Egypte, daarna de reis door de woestijn en daarna zien wij de bruid door de woestijn reizen.

Het gaat verder door de tijden heen. We zien het volk Israël in ballingschap gaan. Maar ze keerden terug. Toen brak er een leven van verdriet aan. De tempel was de eigenlijke tempel niet meer. Het was een tempel waarin zoveel ontbrak. Daarna ging Israël weg uit het land, in ballingschap.

In dit hoofdstuk gaan we met Israël door het duizendjarig vrededijk en eindigen wij het boek waar Israël gezien wordt als het volk, dat aan het eind der tijden terugkeert vanuit de letterlijke en geestelijke ballingschap naar de echte zuivere relatie met de Heer.

In Hooglied 7:1 lezen we de wonderlijke woorden:

*‘Draai rond, meisje uit Sulem, draai rond,
draai rond, we willen naar je kijken.’*

Dan zegt hij:

*‘Kijk! Zie je dat meisje uit Sulem,
zoals ze danst tussen twee reien?’*

Niet ‘draai rond’, maar ‘keer om’

Het klinkt zo leuk. Het is de oproep van de meisjes uit Jeruzalem aan dat ene meisje om nou eens heel mooi te dansen. Maar in het Hebreeuws staat het er toch een beetje anders. Er staat niet *‘draai rond’*, maar *‘keer om’*. En nu kun je, wat de vertalers hebben gedaan, ‘keer om’ opvatten als ‘draai rond, en blijf ronddraaien en ga lekker dansen’. Maar je kunt het ook opvatten – en dat is de bedoeling – *‘keer je om in je leven’*.

Het meisje van Sulem was haar bruidegom kwijt. Hij was bij haar aan de deur geweest, hij had geklopt, hij had geroepen. Zo was

God bij Israël gekomen. Maar Israël had geen oog en geen oor voor de Here God. Toen was de Here God weggegaan. En Israël was zijn God kwijtgeraakt. God was zoek voor Israël. Nu komt de oproep aan het volk Israël: *'Keer je om, bekeer je. Keer terug naar je Schepper, keer terug naar je Maker, keer terug, bekeer u.'* Salomo weet dus dat zijn vriendin bij hem moet terugkeren. Ze heeft hem verlaten, ze is weggegaan, ze is verdwenen.

Ze blijft 'van Sulem' genoemd worden

Maar ze blijft een bijzondere naam hebben: het meisje uit Sulem. Sulem betekent: volkomen, volmaakt, vredig. God blijft naar Zijn volk kijken. God blijft naar dat afgedwaalde volk Israël kijken, dat door de eeuwen heen, tot op de dag van vandaag, van God afdwaaft. En God zegt: *'In mijn ogen zijn jullie toch dat mooie volk van Mij. Jullie zijn het volk Israël. Jullie zijn het volk van de vrede. Jullie zijn het volk van Mijn liefde. Dat zijn jullie, omdat Ik in jullie midden woonde! Daarom: keer je om, keer je om, keer je om, keer je om. Vier keer staat het er in het Hebreeuws. Dat betekent: keer terug uit het noorden, uit het zuiden, uit het oosten en het westen. Zoals de profeten het zeggen: kom van alle windstreken terug naar het eigen land, ga daar Mijn tempel bouwen. Ga je daar voor Mij neerbuigen en zorg, zoals de profeten het hebben gezegd, dat jullie stenen hart door het werk van de Heilige Geest een hart zal worden dat naar Mij uitgaat.'*

Men wil naar haar kijken

'We willen naar je kijken', staat hier, we willen naar je kijken. Ja, dat is waar Israël voor dient. Israël is het volk waarnaar gekeken moet worden. Mensen moeten in Israël ontdekken wie God is. Keer op keer zeggen de profeten, dat aan het eind der tijd, Israël een weerspiegeling zal worden van de Here God. Mensen zullen in Israël de Here God leren kennen. En dat is nou precies waarvoor vandaag de Gemeente van de Here Jezus is. Wij zijn nu op aarde om een beeld te zijn van de Heer en Israël zal dat straks zijn. Wij

zijn nu op aarde om een beeld te zijn van de Here Jezus. Als mensen naar ons kijken dan moeten ze de Here Jezus zien. Wij zijn er niet om onze gemeente of kerk groot te maken, om te vertellen wie en wat we zijn en wat we willen. Wij zijn als christenen op aarde om iets te laten zien van de Here Jezus, wie Hij is. En daarom staat hier zo mooi 'we willen naar je kijken, we willen ontdekken wat jouw geheim is'.

En er is iets heel bijzonders. Er staat in vers 1 van hoofdstuk 7 *'Ze danst tussen twee reien'*. In het Hebreeuws staat *'ze danst bij Mahanaïm'*. U kent dat woord wel, Mahanaïm, uit de tijd van Jakob, die terugkeerde naar Israël en toen zijn eigen Mahanaïm had: *'twee legers'* wilde dat zeggen. Er zijn twee legers: er is het leger van God in de hemel; dat zijn de engelen. En er is het leger van God op aarde; dat is Israël. Nu zullen de mensen ontdekken hoe in en bij het leger van Israël de Here God aanwezig is. Je kunt het ook anders zeggen: hoe God zelf in Zijn volk openbaar wordt.

Wat is haar geheim?

Vervolgens gaan we naar hoofdstuk 8:5 en zien we de gevolgen als Israël eenmaal tot bekering zal zijn gekomen. Dan zeggen de meisjes - dat zijn de omringende volkeren - vol verwondering: *'Wie is zij die daar komt uit de woestijn, leunend op de arm van haar lief? Wie is dat? Wat is haar geheim? En wat zien we bij haar? Ze komt uit de woestijn en ze leunt op de arm van haar geliefde.'* Dat is Israël. De dag zal aanbreken dat Israël *'uit de woestijn'* komt. Dat is niet de Negev woestijn, of de woestijn van Judea. Dat is de woestijn van de volkeren. Israël komt vanuit de gehele aarde en keert terug naar het eigen land. Dan is er zoiets moois: dan leunt ze op de arm van haar geliefde. Ze gaat niet meer alleen, ze zegt niet meer zoals vroeger: *'Zal ik m'n bed uitkomen als m'n bruidegom voor de deur staat? Nou ik heb wel wat anders te doen, ik blijf lekker liggen.'* Nee, nu komt ze met haar geliefde, dat wil zeggen: als straks Israël uit de gehele wereld terugkeert naar het beloofde land, dan zal het volk leunen, dat is vertrouwen op de

Here God. Zo komt Israël terug.

Als we terugkijken naar hoofdstuk 6 vers 12, dan wordt er gezegd: *‘Plotseling voelde ik mij meegevoerd als op een wagen van mijn nobel volk.’* Israël wordt gedragen als ze terugkomt en Israël leunt op de Here God. Dan gaat Israël eindelijk in harmonie leven met de Here God. Dat zegt de bruid in hoofdstuk 8:6. Daar zegt ze tegen de bruidegom, daar gaat Israël eens tegen de Here God zeggen: *‘Draag mij als een zegel op je hart, als een zegel op je arm. Sterk als de dood is de liefde.’* De liefde van God voor Israël kon niet uitgeblust worden en kon niet gedoofd worden. Net zomin als Gods liefde voor u en mij gedoofd kan worden. Die kan God zelf niet eens wegdoen. De liefde van God voor u en mij is onlosmakelijk aan Hem verbonden. Hij kan niet ophouden met liefhebben. Dat is het geheim van de relatie tussen Israël en God. Wat Israël ook gedaan heeft en hoe dat bruidje, dat meisje, ook van zichzelf moet zeggen: *‘Ik ben zwart, ik ben zwart van de zonde,’* wat ze ook zegt, die bruidegom blijft het volhouden: *‘Ik hou van je en ik blijf van je houden. En wat er ook gebeurt, mijn liefde is er voor jou.’* Dat geldt niet alleen Israël, dat geldt ook iedere christen. Als je eenmaal weet dat je in de handen van de Here Jezus bent, kan de Here Jezus niet meer ophouden je lief te hebben. Als je eenmaal een kind van God bent, kan God niet ophouden je lief te hebben.

Als een ring op je hart

Nu gaat zij het als volgt onder woorden brengen. Ze zegt: *‘Ik wil zo graag dicht bij je hart zijn.’* Mannen konden vroeger en ook nu nog een ring om hun nek dragen, bijvoorbeeld een trouwring aan een kettinkje. Hoort de ring niet om de ringvinger? Er is ook iets moois als je de trouwring om je nek draagt, want dan draag je hem op je hart.

Dat is de gedachte van die zegelring die ze om hun nek droegen, die lag op hun hart. Die was bij de plaats van hun liefde. Nu zegt

dat meisje: *'Ik wil op de plaats van je hart zijn. Ik wil dat je mij aan je hart draagt. Maar ik wil ook een zegelring aan je rechterhand zijn, zodat je mij altijd weer ziet.'* Ze gaat ernaar verlangen dat de Here God het volk Israëel zo toonbaar liefheeft. Nu wil ze het zelf ook. Nu wil ze er zijn. Israëel zal God smeken.

De profeet Zacharia spreekt ervan, hoe Israëel zal huilen om alsjeblijft maar bij God terug te mogen keren: *'Het huis van David en de inwoners van Jeruzalem echter zal ik vervullen met een geest van mededogen en inkeer. Ze zullen zich weer naar mij wenden, en over degene die ze hebben doorstoken, zullen ze weeklagen als bij de rouw om een enig kind; hun verdriet zal zo bitter zijn als het verdriet om een oudste zoon. Op die dag zal men in Jeruzalem zo luid weeklagen als er in de vlakte van Megiddo wordt geweeklaagd om Hadad-Rimmon. Het hele land zal rouwen.'* (Zacharia 12:10-12)

Zoals de broers van Jozef in Egypte eens stonden te huilen, toen ze bij hun broer stonden en hij zich bekendmaakte. Ze smeekten om in leven te mogen blijven. Hij zei alleen maar: *'Ach jongens, we horen bij elkaar, jullie zijn m'n broers, ik ga jullie toch niet doden. Ja, jullie hebben wel lelijk tegen mij gedaan, maar mijn hart is zo vol liefde. Ik draag jullie op m'n hart. Ik heb al die tijd, al die jaren aan jullie gedacht, en gehoopt dat ooit dit moment zou komen. Denk je dat ik je nu zal doden? Kom in mijn armen! Ik ben jullie Jozef!'*

Dit beeld gebruikt de Bijbel, als straks de Here Jezus Zich aan het Joodse volk gaat openbaren. Dan zullen de Joden wenen, huilen, schreeuwen van angst dat God hen zal vernietigen. God zal zeggen: *'Maar jullie zijn toch mijn bruid? Ik hou toch van jullie.'* En Jezus zal zeggen: *'Ik ben Jozef, Jezus, je Heiland, je grote broer. Ik hou van jullie. Kom aan mijn hart. Ik draag jullie als een zegelring op Mijn hart. Al die jaren dat jullie Mij verlaten hadden, heb Ik jullie op Mijn hart gedragen. Al die jaren dat jullie niet naar Mij omkeken, zag Ik jullie als een zegelring op Mijn hart.'*

Als wij dwalen...

Soms dwalen wij ook af, of hebben we misschien kinderen die eens de Here Jezus aangenomen hebben en toen zijn gaan dwalen. Dat doet ons zo'n pijn. De één kan het niet laten, die moet er met zijn kinderen of met z'n broer of z'n zus over praten. De ander bidt alleen maar en lijdt in stilte. Nu komt de Bijbel met z'n boodschap en zegt: *'U weent, u hebt zo'n verdriet om uw kind, en u denkt: uw kind heeft God verlaten, of misschien wel uw man of uw vrouw heeft God verlaten.'* En u bidt. Dan zegt de Heer: *'Hij heeft Mij eens aangenomen, Ik draag hem nog altijd als een zegel aan Mijn hart. En Ik heb hem nog altijd als een zegel om Mijn vinger.'*

...God vergeet ons niet!

Jesaja heeft het tegen het volk Israël gezegd, toen ze op het punt stonden om in ballingschap te gaan. Toen konden ze niets anders ervaren dan God, die hen op een harde manier uit het beloofde land verdreef. God verborg Zijn aangezicht voor hen. Toen zei Jesaja: *'Maar... God heeft wel jullie naam in Zijn handpalm gegraveerd, hoor. Jullie gaan naar Babel. God zit in de hemel en elke dag als Hij maar even naar Zijn eigen handen kijkt, dan ziet Hij jullie naam. En Hij kan je niet vergeten.'* Dit wil Jesaja zeggen: God kan je niet vergeten.

Laat ik het heel menselijk zeggen, stel u nou eens voor dat God Zijn volk zou willen vergeten. Dan staat er: het is in Zijn hand gegrift. Dat is wat anders dan wat wij soms doen als we wat moeten onthouden; dan pakken we een pen en schrijven we het even in onze handen. Nou u weet wel, als u klamme handen krijgt, vervaagt het al en als je een keer je handen wast dan is het er af. Het is heel gevaarlijk om wat in je hand te schrijven, want je bent het zo weer kwijt ook. Maar dit is niet in Gods hand geschreven met een pen, maar het beeld is als met een beitel in steen gegrift. Het is erin gebeiteld, gegrift. Je haalt het er niet meer uit. God kan het niet vergeten.

Gekleineerd door de omstanders

Dan zegt vers 7: *'Zeeën kunnen de liefde niet doven, de liefde van God voor het volk Israël, wat er ook gebeurt.'* Dan komt vers 8 en dan zeggen de omliggende volkeren die naar Israël kijken (en dat is precies wat er in onze tijd gebeurt): *'Wij hebben een zusje, een zustervolk, borsten heeft ze niet hoor. Wat doen we met ons zusje als de mensen over haar gaan spreken?'* Dat is wat de Arabische volken rondom Israël zeggen en wat misschien nog heel wat andere landen ook zeggen: *'We hebben daar zo'n klein volkje, zo'n zusje, dat zit daar in het Midden-Oosten, langs de Middellandse Zee. Wat doen we daar nou mee? Als het een meisje was, dan is dat meisje nog een jong kind, ze heeft nog geen borsten, ze stelt nog niks voor, ze is nog niet eens een puber.'* Zo kijken de mensen naar dat meisje. Maar dat kind zelf zegt: *'Geen borsten? Ik heb torens! Moet je eens kijken, ik ben een flinke meid, ik ben volgroeid. Ik ben een volwassen meid geworden, ik mag er zijn. En Salomo vindt me mooi.'* 'Nee', zeggen die anderen, *'Salomo houdt niet van je, Salomo vindt je niet mooi. Je bent mager, schriel, eng, iel.'* Of om het anders te zeggen; de volkeren zeggen: *'Israël, jullie denken dat God om je geeft? Jullie stellen niks voor. Die God van jullie, denk je dat Die naar jullie omkijkt? Denk je dat Hij kan helpen?'* Dat was wat de mensen ook tijdens de ballingschap zeiden. Ze zeiden tegen Israël: *'Denk je dat God jullie kan helpen? Wij doen met jullie wat wij willen.'* En het leek erop alsof ze gelijk hadden.

God komt terug bij Zijn volk!

Als ik denk aan de Tweede Wereldoorlog, leek het er ook niet op, dat God Israël zou helpen. Zou God de Joden helpen? Het is niet voor niets dat velen gevraagd hebben: *'Waar was God toen de Joden in de Tweede Wereldoorlog leden? Waar was God dan toch eigenlijk?'* Dan komt de boodschap van Hooglied: God was een poosje weg, maar Hij is jullie niet vergeten en Hij komt terug. Jullie komen ook terug en er komt een hereniging tussen Salomo en zijn bruid, tussen God en het volk Israël. Daarom zegt

hoofdstuk 8 zo mooi: *‘Mijn hoofd rust op zijn linkerarm, met zijn rechterarm omhelst hij mij.’* Er komt een innige hereniging tussen het volk Israël en de Here God. Dan zegt vers 11: *‘Salomo bezat een wijngaard in Baäl-Hamon. Hij stelde er bewakers aan, duizend sjekel zilver [zilverstukken] gaf men voor de oogst.’* Maar het ging allemaal niet goed met het volk Israël. De leiders keken er niet naar om. En toch zegt God en blijft God zeggen: *‘Mijn eigen wijngaard blijft van Mij.’*

‘Ga weg’ of ‘kom bij mij’?

Dan komt het slot, eerst in vers 14 van hoofdstuk 8:

‘Ga nu van mij weg, mijn lief!’

Het is niet te geloven dat onze vertalers niet meer inzicht hadden. Zij, dat is dus de bruid, beeld van het volk Israël. Zij heeft zich genoeg herinnerd en ze heeft net gezegd: *‘Mijn hoofd rust op zijn linkerarm, met zijn rechterarm omhelst hij mij’*. Als ze zegt: *‘Ik wil een zegel op je hart zijn, een zegel op je arm’*, hoe zou ze dan kunnen zeggen: *‘En ga nou maar bij me vandaan?’* Hoe kan dat? Dit is een verkeerde vertaling.

In de NBG-vertaling staat: *‘Haast u, haast u’*. Dat wilde zeggen: kom bij me, keer terug naar mij, Salomo. Ik was je kwijt, haast u, kom bij mij. Niet: *‘Ga bij mij vandaan’*, maar: *‘Kom bij mij’*. Waar wil ze hem ontmoeten? Bij de bergen vol balsemkruid. We hebben gezien dat dat de berg Sion is, waar de tempel stond, waar Abraham zijn zoon op het altaar had gelegd, toen het nog Moria heette. Die bijzondere plaats.

Een indringend gebed

‘Here God’, zo eindigt het Hooglied, *‘kom terug naar Uw tempel. Here God ontmoet ons.’* We zullen de tempel herbouwen, wil het zeggen. We zullen een nieuwe tempel bouwen in Jeruzalem, op die oude plaats. En hoe dat moet vandaag de dag, dat weten we nog

niet. Daar moet wat gebeuren, maar die tempel wordt gebouwd. En dan zegt het Hooglied: *'En dan zal Israël bidden: 'God, kom weer bij ons wonen.'* Dan keert de tijd van Salomo weer terug. In de tijd van Salomo was de Heilige Geest, de heerlijkheid des Heren in het Heilige der Heiligen. Er stond een ark in het Heilige der Heiligen. Daarna niet meer. De tempel waar de Here Jezus in was, daarin was de Heilige Geest niet. Daar was ook geen Ark des Verbonds. Die tempel was, wat het Heilige der Heiligen betrof, leeg. En de heerlijkheid des Heren, had Ezechiël gezegd, was verdwenen, om pas bij de wederkomst van de Here Jezus terug te keren. Nu zegt de bruid: *'Haast u, haast u, haast u. Komt toch bij me. Here God kom met Uw Heilige Geest tot ons terug.'*

Het is het gebed dat ook de Gemeente bidt. Zo eindigt ook het boek Openbaring: *'Here Jezus kom haastig terug, kom tot ons. Wij verlangen naar U. Wij zien uit naar Uw komst.'*

Dat is waar het boek Hooglied mee eindigt: de wederkomst van de Here Jezus. Zo heeft Salomo zijn volk al leren bidden om een spoedige komst. Wij hebben dat gebed ook gebeden. En we bidden erom en we vragen de Here Jezus: *'Kom spoedig terug, want Uw volk wacht op U.'*

8. DE TEMPEL - EEN PLAATS VAN FEEST

We gaan nogmaals naar Hooglied 7 en 8 en beginnen bij hoofdstuk 7:2 en lezen door tot hoofdstuk 8:4.

De bruidegom zegt tegen zijn vriendin het volgende:

*‘Wat zijn je voeten mooi in je sandalen, koningskind!
Je heupen draaien sierlijk rond,
de schepping van een kunstenaar.
Je navel is een ronde kom,
die gevuld is met kruidige wijn.
Je buik is een bergje tarwe,
dat door lelies wordt omzoomd.’*

Dan staat er iets in vers 4 waarvan ik denk dat het niet verstandig is om dat tegen een vrouw te zeggen. De NBG-vertaling had het wat mooier, vind ik. Hier staat:

‘Je borsten zijn als kalfjes’,

Ik kan me voorstellen dat als een man dit tegen zijn vrouw of vriendin zegt, dat ze zegt: ‘Hoepel op’. In de vorige vertaling stond:

‘Uw beide borsten zijn als tweelingjongen van gazellen.’

Dat klinkt meteen heel anders.

‘Als de tweeling van een gazelle’, [zo wordt het nog een keer herhaald.]

*‘Je hals is als een toren van ivoor,
je ogen als de vijvers van Chesbon,
bij de poort van Bat-Rabbim.
Je neus is als een toren van de Libanon,
die uitkijkt over Damascus.
Je hoofd rijst op als de Karmel,*

*omkruld door purperen lokken,
waarin een koning ligt verstrikt.
Wat ben je mooi, wat ben je bekoorlijk,
liefde en verrukking, dat ben jij.
Als een palm is je gestalte,
je borsten zijn als druiventrossen.
Ik dacht: Laat ik die palm beklimmen.'*

[Nu merk je meteen dat het vorige anders vertaald is dan oorspronkelijk, want wat hebben druiventrossen met een palm te maken? De NBG vertaling heeft:

'Je borsten zijn als de trossen van een palmboom en ik dacht: laat ik die palm beklimmen']

'Ik wil zijn bladeren grijpen.

*Laten jouw borsten
als trossen van de wijnstok zijn,
je adem als de geur van appels,
je tong als zoete wijn waarin mijn kussen baden,
mijn lippen en tanden gedompeld zijn.'*

Zij zegt dan weer:

*'Ik ben van mijn lief,
en hij verlangt naar mij.
Kom, mijn lief,
laten we het veld in gaan,
en tussen de hennabloemen slapen.
Laten we de wijngaard in gaan, morgenvroeg,
en kijken of de wijnstok al is uitgebot,
zijn bloesems al ontloken zijn,
de granaatappel al bloeit.
Daar zal ik jou beminnen.
De liefdesappels geuren al.
Boven onze poorten hangt een keur van vruchten,
vers geplukte, goed gedroogde.
Mijn lief, ik heb ze bewaard voor jou.*

*Was jij maar mijn broertje,
dronk jij nog maar aan mijn moeders borst.
Als ik je dan vond, daar buiten,
dan kuste ik jou,
en niemand zou me verachten.
Dan nam ik je mee
en bracht je in mijn moeders huis.
Dat heb ik van haar geleerd.
Ik gaf je kruidige wijn te drinken,
van het sap van mijn granaatappel.
Mijn hoofd rust op zijn linkerarm,
met zijn rechterarm omhelst hij mij.
Meisjes van Jeruzalem, ik bezweer je:
wek de liefde niet, laat haar niet ontwaken
voordat zij het wil.'*

We zagen in de vorige hoofdstukken van het Hooglied hoe Salomo ons meenam in de reis die het volk Israël gemaakt heeft in het verleden, van Egypte door de woestijn naar de toekomst, de Babylonische ballingschap, de terugkeer uit de ballingschap, de wereldwijde ballingschap en de terugkeer uit de hele wereld om in het land dat God hun gegeven heeft te kunnen wonen.

De pelgrimsreizen van Israël

Hier klinkt het zo mooi in dat eerste gedeelte van hoofdstuk 7:

'Wat zijn je voeten mooi in je sandalen, koningskind!'

Als u zelf zou proberen wat je daar van kunt maken, dan denk ik dat u al gauw zult zeggen: voeten, sandalen, die gaan over lopen. Lopen, wat heeft dat met Israël te maken? De rabbijnen vertellen ons, dat het heeft te maken met de drie pelgrimsreizen die de Israëlieten elk jaar in Israël maakten. Israël viert elk jaar de drie pelgrimsreizen, maar niet zoals ze gevierd moeten worden. Het zijn geen pelgrimsreizen meer, het zijn alleen maar feesten. Ze vieren Paasfeest, Pinksterfeest en het Loofhuttenfeest. Maar het

zijn geen pelgrimsreizen meer. Hun voeten zitten niet in de sandalen, want ze blijven thuis. Ze gaan naar de synagoge en ze gaan weer naar huis. De pelgrimsreizen waren bedoeld voor Israël om uit het hele land met zo'n feest de voeten in de sandalen te steken en de reis te aanvaarden naar het Heiligdom. In Jeruzalem, in de tempel moest het hele volk voor God verschijnen.

Drie pelgrimsreizen per jaar

We lezen in Deuteronomium 16:16-17, dat de Israëlieten als ze in het beloofde land zijn aangekomen:

‘Driemaal per jaar moeten alle mannen dus voor de HEER, uw God, verschijnen op de plaats die Hij zal kiezen: voor het feest van het Ongedesemde brood, het Wekenfeest en het Loofhuttenfeest. Ze mogen daar niet met lege handen komen; ieder moet geven naar de mate waarin de HEER, uw God, hem heeft gezegend.’

Hier staan een paar heel mooie dingen. In de eerste plaats zijn de drie grote feesten, de pelgrimsfeesten, niet bedoeld om thuis te vieren. De Israëlieten moesten hun woningen verlaten en een poosje logeren in de plaats die de Here God hun zou aanwijzen, dat was toen voor de Joden in de woestijn nog niet bekend. Later ontdekten ze dat deze plaats Jeruzalem was. Daar heeft Salomo dan ook de tempel gebouwd. Zij die moesten komen waren de mannen. Hier ziet u iets heel opmerkelijks. De Joodse godsdienst is een mannen-aangelegenheid. Daarmee wordt niet bedoeld dat vrouwen onbelangrijk zijn in het jodendom, maar in het dienen van God roept God de mannen. De mannen komen naar Jeruzalem. Veel Joodse mannen namen hun vrouwen mee. Maar bleven die vrouwen thuis dan was er niets aan de hand, de man moest komen. De mannelijke kinderen, tenzij ze nog niet konden lopen, kwamen ook. Dus alles wat mannelijk was ging naar Jeruzalem toe.

Vervolgens staat er dat als je voor God verschijnt, je niet met lege handen mag komen. Dat is een absoluut voorschrift van de Here

God. Daar moet u eens over nadenken als de collectezak langs gaat en u hem zo doorgeeft. Dan overtreedt u de geboden van de Here God. Als je bij de Here komt moet je altijd wat geven. Dat is voor ons niet alleen bij de grote feesten maar dat is, zoals het Nieuwe Testament het zegt, altijd als het kan. Maar er staat nog iets bij, je moet niet alleen met een gevulde hand komen, je moet ook geven naar de mate waarin de Here je gezegend heeft. Weet u dat het intens bedroevend is dat veel christenen zo slecht gezegend worden door de Here God? Kijk maar naar de collecte. Veel christenen worden heel slecht gezegend, dat belijden ze. Nu wil dat niet zeggen dat ze allemaal zo slecht geven, maar het is wel een teken.

Geven of krijgen?

Wat geef je aan de HEER? Veel christenen kijken net andersom en zeggen: *‘Wat krijg ik van de HEER?’* God zegt, wat geef je aan Mij. Zo moesten de Israëlieten komen. Nu het verdrietige – al bijna tweeduizend jaar staat er geen tempel in Jeruzalem. Al tweeduizend jaar kunnen de Joden niet voor God verschijnen. U beleeft het heel anders, u hebt die opdracht niet om naar het heiligdom, de tempel te gaan. Voor u is het ook geen gemis. U hebt helemaal geen beleving van het tekortschieten in het christen zijn.

Elke Jood beleeft het echter elke dag, de schande van de zonden van zijn volk. Ons volk, zegt de Jood, is gestraft, de tempel is ons afgepakt en we kunnen niet bij God komen. En elke dag bidt hij: *‘HEER geef ons de tempel terug.’* David zong het ook al, dat het hem zo verheugde als mensen zeiden: *‘Kom, laten we naar het huis van de Here gaan.’* Drie keer per jaar lieten de mannen hun huizen achter, drie keer per jaar gingen de mannen op pad en kwamen zij een offer brengen bij de Here God.

En drie keer per jaar zou je kunnen zeggen, wisten de inbrekers dat de huizen leeg stonden. Hooguit is er ergens een vrouw met

een paar meisjes, maar die loop je desnoods ondersteboven. Drie keer per jaar nodigde Israël uit tot diefstal, maar God had hun een belofte gegeven. God had gezegd: *‘Als jullie die drie keer per jaar naar Mijn huis komen, dan zal Ik voor jullie zorgen.’* Zo moesten de Israëlieten leven. We lezen in Exodus 34:23-24:

‘Driemaal per jaar moeten alle mannen voor de Machtige, de HEER, de God van Israël, verschijnen. Ik zal de andere volken voor jullie verdrijven en je een uitgestrekt gebied geven; niemand zal dan je akkers in bezit durven nemen wanneer je driemaal per jaar op reis gaat om voor de HEER, je God, te verschijnen.’

God heeft een prachtige belofte gedaan. God zei: *‘Als jullie trouw zijn en jullie komen drie keer per jaar naar Mijn heiligdom, dan geef Ik je de verzekering dat als je terugkomt, alles er nog staat zoals je het achtergelaten hebt. En nu moet je komen om voor Mij te verschijnen.’* Dat is een heel bijzondere uitdrukking, die wil zeggen: *‘Om op te zien naar Mij en te weten dat Ik naar jou kijk.’* We gaan naar elkaar kijken. Zien, zoals we tegenwoordig weleens zeggen, *‘zien om gezien te worden’*. Alle Joodse mannen moesten dat drie keer per jaar doen. Als wij als christenen die opdracht zouden krijgen dan hoor ik de christen mannen en vrouwen al zeggen: *‘Ja, maar er staat ook in de Bijbel dat de ganse aarde vol wordt van de heerlijkheid des Heren, dus kan ik de Here God ook wel thuis vinden. Daar hoef ik toch niet voor naar Jeruzalem?’*

Voor God verschijnen als een Koningskind

Zo discussieerden de Joden niet met de Here God want ze wisten wel, dat God dat niet accepteert. Ze gingen gewoon. En als ze terugkwamen was alles nog hetzelfde als toen ze vertrokken. Daarom staat er zo mooi in het Hooglied over die sandalen: *‘Wat zijn je voeten mooi in je sandalen, koningskind!’*

Ja, als je voor het aangezicht van de HEER met vreugde in je hart verschijnt, dan moet je weten: Ik kom daar als een koningskind. Dan komt die wonderlijke tekst over de borsten, de borsten als

kalfjes of tweelingjongen van gazellen. Er is al eerder gesproken over de borsten. Eerst werd er gesproken over de borsten als beeld van die twee knoppen op de uiteinden van de draagbomen van de ark van het verbond, die door het gordijn heen staken waardoor als de priester in het heilige stond bij het reukaltaar, hij die twee knoppen uit het heilige zag steken door dat gordijn. Daarna hoorden we over de borsten die voeding gaven en begrepen we, dat dit een beeld was van Mozes en Aäron, de twee mannen die het volk van geestelijk voedsel voorzagen.

Nu wordt er weer over borsten gesproken maar zijn we veel verder in de tijd en zijn we aangekomen in de tijd van de Messias.

De 'tweeling' van de eindtijd

Wat is er dat tweevoudig is bij de Messias? Als christenen kennen wij de Here Jezus alleen als de Here Jezus. Joden weten dat de Messias komt en dat Hij twee taken, twee functies heeft. Als wij het horen dan zeggen we o ja, dat wisten we eigenlijk ook. Hij zal namelijk komen als Koning, dat is de ene kant, en Hij zal komen als Hogepriester. Het is niet voor niets dat uitgerekend het Joodse boek, de Hebreënbrief, ons vertelt over dat priesterlijke element van de Here Jezus. Niet alleen Koning maar ook Priester, Hogepriester en juist wij als christenen ervaren zo duidelijk die functie van Hem.

Er is meer. Als het gaat om die twee borsten, dan gaat het ook over de 'tweeling' van de eindtijd. Toen de Here Jezus voor de eerste keer op aarde was, was er ook een 'tweeling': Johannes de Doper en de Here Jezus. Men vroeg of Johannes de Doper die ander van de eindtijd was, maar hij was het niet. Straks in de eindtijd, zo eindigt het laatste boek van het Oude Testament, zal er iemand uit het verleden naar de aarde terugkeren, iemand die naar de hemel gegaan is zonder te sterven: Elia. Maleachi drukt het ons op het hart: Elia komt terug. Elia zal een prachtig werk doen. Er is zoveel verdeeldheid onder de mensen. Door al die verdeeldheid kan de

Here Jezus niet naar Zijn volk komen. Mannen zijn verdeeld, vrouwen zijn verdeeld, vaders en zonen, moeders en dochters, er is één grote verdeeldheid op aarde. En nu komt Elia en Elia heeft een taak om het hart van mensen te raken, om mensen net zoals Johannes de Doper deed, op te roepen om hun hart te veranderen en zich gereed te maken voor de komst van de Messias. Zo zal straks Elia op aarde zijn en zal hij getuigen, dat de Messias er aankomt, maak je dus gereed. Net zoals Johannes de Doper het zei: *'Bekeert u, dan komt het koninkrijk der hemelen op aarde.'* Elia komt en de ander van de tweeling is Jezus de Messias.

Er is nog een aspect waar Joden aan denken. Dat herkennen we zo dadelijk ook: de twee aspecten van de Messias. Het ene aspect is dat Hij komt om te lijden en te sterven, het andere aspect is dat Hij komt om te regeren, om heerlijkheid te brengen. Het eerste is dat Hij komt om gedood te worden en als een lam ter slachting geleid te worden. Het andere aspect is dat Hij komt om Zijn vijanden en Israëls vijanden te verslaan. Wij noemen dat Zijn eerste komst en Zijn tweede komst.

Je hals als een ivoren toren

Waardoor gaat dit alles komen? Dat komt door die ivoren toren. Dat staat hier ook: *'Je hals is als een toren van ivoor'*. Dan ineens kijkt Salomo naar dat grote moment in de voorhof van de tempel. Veel mensen hebben geen idee hoe hoog en groot het altaar was. Het altaar was tien el hoog. Als je in de Bijbel de el neemt als een heilige el die bij de tempel gebruikt wordt, dan is hij 60 centimeter. Niet elke el is 60 centimeter maar de heilige el die gebruikt is voor de bouw van het huis van God is 60 centimeter. Dat betekent dat er een toren stond van 6 meter hoog, dat was het altaar. Langs een hellingbaan gingen de priesters omhoog om bovenop dat altaar hun offers te brengen. Iedereen die bijvoorbeeld op de Olijfberg stond, keek over de muren van de omheining heen en zag die hoge toren staan en keer ernaar. Die prachtige toren is het beeld van verzoening, van vergeving van zonden, van reiniging en van

redding. Dat is het uitzicht op de toekomst. Salomo zegt dat er weer een tempel komt en dat er weer een toren komt en er dus weer een altaar komt. En Israël krijgt zijn tempeldienst weer terug.

Je neus ook als een ivoeren toren

Dan zegt hij er iets heel opmerkelijks bij. Hij praat over haar ogen en haar neus. Dat klinkt ook een beetje onheilig als je tegen je vrouw zegt: *'Je neus is als een toren van de Libanon'*, maar het gaat om wat daarop volgt: *'die uitkijkt over Damascus'*. Dat neemt ons mee naar de toekomst. Straks in de toekomst zal precies het tegenovergestelde gebeuren van wat de volkeren vandaag willen. Vandaag willen de volkeren dat Israël gebied afstaat, Israël moet kleiner worden, en Jeruzalem moet voor een deel of helemaal afgestaan worden en er moet maar een heel klein gebied voor de Joden overblijven. God heeft echter een belofte gedaan. God heeft al tegen Abraham gezegd, en dat heeft Hij later keer op keer herhaald, dat als Israël in het land zou wonen, God de grenzen zal verleggen. En Hij zal de grenzen zó verleggen, dat het gebied van Israël steeds groter zal worden, groter en groter. Dat wordt hier al geprofeteerd door Salomo. Je kunt straks uitkijken naar Damascus. Wat hij daarmee bedoelt, lezen wij in Zacharia 9:1:

'Profetie. Het woord van de HEER heeft Chadrach bereikt, en het rust op Damascus.'

Een letterlijke vertaling zegt: *'Damascus is Zijn verblijfplaats.'* Wat wordt hier bedoeld? Het gaat hier in Zacharia 9 er over, dat de volkeren zullen oprukken naar Jeruzalem om het te verdelgen, en dat de Here Jezus zal terugkomen om Jeruzalem te bevrijden. De Israëlieten zullen de Here Jezus als hun Heiland aanvaarden en de Here Jezus zal hun land geven en dan zal Damascus de verblijfplaats worden van God. Damascus komt bij het heilige land en wordt gebied van de Joden. Dat is wat hier gezegd wordt. Dat is geen taal die de volkeren graag horen, dat is de taal die ook alle Israëlieten niet willen spreken, dat is de taal die de kolonisten

spreken die zo irritant zijn in de ogen van veel mensen. Die kolonisten weten dat dit de beloften zijn die God heeft gegeven en daar houden zij zich aan. Wat de wereld ook zegt, wat de regeringsleiders ook zeggen, het maakt ons niets uit, wij hebben de belofte van God en daarnaar willen wij alleen maar leven. Dat is wat de Here van ons vraagt.

Je bent als een palmboom

Het Hooglied gaat in vers 7 verder en zegt:

'Wat ben je mooi, wat ben je bekoorlijk.'

En vers 8 zegt:

'Als een palm is je gestalte.'

Nu zien we ineens de priesters hun dienst weer verrichten. Als palmbomen staan de priesters met hun handen geheven om het volk te zegenen. Daarom willen de Joden naar het Messiaanse rijk toe. Daar willen ze de Here God ontmoeten.

Hoofdstuk 8 vers 1 zegt: *'Was je maar mijn broertje.'* Het klinkt een beetje vreemd voor ons, maar het is de bruid die tegen de bruidegom zegt: *'Was je maar mijn broertje.'* Daarmee wordt het volgende bedoeld: Israël komt tot bekering en Israël gaat naar de Here God kijken en zegt: *'O Here God, was U maar weer als een broer voor ons op aarde.'* Vroeger in de tijd van de tabernakel was God de 'Buurman'. Hij woonde centraal in het midden van het volk. Dat zijn ze nooit vergeten. Nu vragen ze weer: *'Komt U weer als een Buurman bij ons wonen, wees als een Broer voor ons en laten we weer wezenlijk contact hebben in de tempel met U als de Here God.'*

Breng de Joden 'thuis'

Daarvoor moeten in onze tijd de Joden 'thuisgebracht' worden, opdat dit in vervulling kan gaan. Straks zullen ze weer naar de

tempel gaan. Vers 2 zegt: *'Dan nam ik je mee en ik bracht je naar mijn moeders huis'*, dat is naar de tempel en naar het land. *'Ik bracht je naar het huis van mijn moeder.'* Dat is: wij brengen alle Joden terug naar het heilige land. Dat is hun verlangen. Het is onbegrijpelijk hoe er Joden kunnen zijn, vooral orthodoxe Joden, die zeggen *'we moeten terug naar ons eigen land'* en intussen blijven ze gewoon in de andere landen zitten. Ze zeggen: *'De Messias komt als we allemaal terug zijn'*, maar ze blijven zitten en ze bidden: *'Here God kom toch, en zend de Messias en laat Hij ons naar het land brengen.'* Ze bidden: *'Here God laat de tempel terugkomen en geef ons vrede,'* maar ze blijven rustig zitten. Daarin lijken ze een beetje op veel christenen. Veel christenen kunnen ook zo makkelijk bidden: *'Here God wilt U dit of dat voor mij doen,'* en de Here God zegt soms tegen ons: *'Zou je ook zelf eens wat doen?'*

Het is zo makkelijk: wij willen soms de Here God als knecht gebruiken. Wij geven de opdracht en Hij doet het wel. Maar in de Bijbel is het precies andersom, daar geeft God de opdrachten en Hij zegt tegen ons: *'Jullie moeten het doen.'* Dat kan op heel veel terreinen zijn.

Israël maakt zich op voor de komst van de Messias, dat is de wederkomst van de Here Jezus. Zo mogen wij ons opmaken voor die grote dag die komen gaat. Die grote dag, dat de Here Jezus terugkeert, dat Hij zal verschijnen in de lucht en al Zijn kinderen, Zijn volgelingen bijeen zal roepen, de levenden en de doden en we allemaal de hemelse heerlijkheid zullen binnengaan. Het moet een geweldig gebeuren zijn, het is nog mooier dan Hooglied het beschrijft. Het is onvoorstelbaar. Als christenen hebben we bijna tweeduizend jaar moeten wachten en het is niet gebeurd. Die tweeduizend jaar zijn inmiddels voorbij en nu maken de gebeurtenissen in onze tijd ons duidelijk, dat het nu echt gauw gaat gebeuren. Het kan morgen zijn of over een jaar of over tien jaar, we moeten ervoor zorgen dat als Hij vandaag nog terug zal

komen, wij gereed zijn, want Hij komt en Hij komt spoedig. Dan mogen wij de hemelse heerlijkheid betreden. Wat een uitzicht bruidsgemeente!

9. HET HOOGLIED EN DE TOEKOMST

We kijken nog een keer naar een hoofdstuk uit het boek Hooglied in verband met de toekomst. We lezen Hooglied 2: 8-13. Daar is dat meisje aan het woord en zij doet heel bijzondere uitspraken. Nu is het hele Hooglied vol met bijzondere uitspraken, maar hier is het ook heel opmerkelijk. We lezen:

*‘Hoor! Mijn lief!
Kijk! Hij komt,
springend over de bergen,
dansend over de heuvels.
Als een gazelle is mijn lief,
als het jong van een hert.
Kijk! Hij staat al bij de muur.
Hij blikt door het venster,
hij tuurt door de spijlen.
Mijn lief roept mij toe:
Sta op vriendin!
Mooi meisje, kom!
Kijk! De winter is voorbij,
voorbij zijn de regens, weggegaan.
De bloemen zijn verschenen op het veld,
nu breekt de zangtijd aan,
het koeren van de duif klinkt op het land.
De vijgenboom is al vol vruchten,
de wijnstok rankt en geurt.’*

God sprak al tot de Joden toen er nog geen kerk was

We gaan dit gedeelte nog eens bekijken zoals Joden dit lezen. Als christenen zijn we vaak gewend om alles wat in de Bijbel staat op

te vatten alsof het allemaal te maken heeft met de christelijke Gemeente en alsof het allemaal voor de Gemeente bedoeld is. Als u bedenkt dat het grootste deel van de Bijbel geschreven is in de tijd dat er geen Gemeente bestond en dat het grootste gedeelte van de Bijbel, namelijk het hele Oude Testament – dat is twee keer zoveel als het Nieuwe Testament – alleen maar over Israël gaat, dan zou het oneerlijk zijn ten aanzien van God, die de Bijbel gegeven heeft, als wij de Bijbel niet op die manier zouden lezen, zoals de Here Jezus de Bijbel ook las. We weten hoe Hij de Bijbel gelezen heeft. Dat weten we uit de uitspraken die Hij gedaan heeft. Dat weten we uit de beschrijvingen van de tijd waarin Hij leefde. Hij ging uit van datzelfde betrouwbare woord van God en deed allerlei uitspraken, ook vanuit het Oude Testament en sprak daarbij niet de christelijke Gemeente toe, want die was er nog niet, maar Hij sprak het Joodse volk toe.

Dat wordt vaak vergeten als mensen Mattheüs, Lucas en Marcus lezen. Dan denkt men dat de Here Jezus de christelijke Gemeente toesprak. In de evangeliën lezen we juist dat Hij de Joden van Zijn tijd toesprak. Daarom mogen we het wel toepassen op onszelf, dat moeten we zelfs, maar we moeten ons realiseren voor wie het in de eerste plaats geschreven was. Zo kijken we ook naar dit stukje. Als u dit gedeelte van hoofdstuk 2 vers 8 tot 13 leest, realiseer u dan waar het over gaat. Het gaat over de roep van het Joodse volk aan de Messias om te komen en om de boodschap die Salomo gegeven heeft: *‘Hij komt, Hij komt steeds dichterbij.’* Het gaat over het volk Israël en de komende Messias. Dan hoor je in vers 8: *‘Hoor! Mijn lief! Kijk! Hij komt, springend over de bergen, dansend over de heuvels.’* Dat wil zeggen: *‘De Messias komt eraan en als Hij komt, dan betekent Zijn komst grote vreugde.’* Dat is de betekenis van deze tekst.

De Messias als een ‘gazelle’

We kijken naar de volgende tekst: *‘Als een gazelle is mijn lief.’* Hoe kun je de Messias, de Here Jezus nu met een gazelle vergelijken?

Wat betekent dat? *‘Als het jong van een hert... Kijk! Hij staat al bij de muur. Hij blikt door het venster, tuurt door de spijlen.’* Dat wil zeggen: de Messias is zo dichtbij gekomen, Zijn komst is zo dichtbij gekomen en Hij komt in ijltempo. Zoals een gazelle hard kan hollen, zo snel is de komst van de Messias dichterbij aan het komen. Dan zegt vers 10: *‘Mijn lief roept mij toe en hij zegt dat ik moet opstaan, hij zegt dat ik moet komen.’* Dat wil zeggen: de bruidegom, de Messias roept het Joodse volk op om zich gereed te maken, net zoals de Here Jezus dat in de gelijkenissen zei en het Joodse volk waarschuwde: *‘Mijn koninkrijk is nabij gekomen, jullie moeten je gereed maken, als je te laat bent, dan mis je het koninkrijk.’* Dat gaat niet over de hemel voor de christenen. Als dat zo zou zijn, dan zou het in sommige gelijkenissen betekenen dat je wel in de hemel kunt komen, maar dat je er daarna weer uitgezet kunt worden. Dat kan niet. Wie de hemel binnengaat, mag er blijven. Het gaat in de gelijkenissen van de Here Jezus over Zijn relatie met het Joodse volk, precies zoals het hier staat.

Over welk land gaat het?

Vers 11 zegt: *‘Kijk! De winter is voorbij, voorbij zijn de regens, weggegaan.’* Dat wil zeggen: de zomertijd breekt aan, er komt een nieuwe tijd, de tijd van het lijden waar de winter van spreekt’, eindigt. Dan zegt vers 12 zo prachtig: *‘De bloemen zijn verschenen op het veld, nu breekt de zangtijd aan, het koeren van de duif klinkt op het land.’* Er komt een vreugdevolle tijd. En vooral bij dat laatste willen we stilstaan: *‘Het koeren van de duif klinkt op het land.’*

Dit is niet helemaal correct vertaald. Er staat letterlijk: *‘het koeren van de duif klinkt in ons land.’* Ik moet u erop wijzen, dat als er staat ‘het koeren van de duif klinkt in ons land’, dat dit niet gaat over Nederland of België. Je kunt wel zeggen dat je de Bijbel letterlijk moet nemen en dat geloof ik ook, maar als je dit letterlijk neemt en zegt dat ‘ons land’ betekent Nederland en de Belg zegt het betekent België en de Duitser zegt ‘ons land’ betekent

Duitsland, dat je dan het spoor kwijt raakt. Dit is ook niet de bedoeling. Het gaat erom dat we zien dat je in het land Israël de duif kunt horen, in het land Israël.

Twee bijzondere vogels

In de Bijbel kennen we twee heel bijzondere vogels als het gaat om het geloofsleven van het Joodse volk. De eerste is de arend of adelaar, die ervan spreekt hoe God het Joodse volk draagt, hoe het volk Israël vanuit Egypte door de woestijn naar het beloofde land is gedragen. God zegt: *'Ik heb jullie eigenlijk in Mijn armen genomen, Ik heb jullie als een arend op Mijn vleugels genomen en jullie zo gedragen door de woestijn, van Egypte naar het land Kanaän.'* Als een arend was God. Dat is het ene beeld. Dat wil zeggen: God wil en zal jullie blijven dragen. Een prachtig beeld, dat we weer op onszelf mogen toepassen, want God neemt ons ook in Zijn armen en draagt ons ook, zoals Jesaja zegt, zoals een herder een klein lammetje in zijn armen neemt, zo heeft God het volk Israël in Zijn armen genomen en zo neemt God ook u en mij in Zijn armen en Hij koestert het. Hij koestert u en mij aan Zijn hart.

Een andere vogel is de duif. Er zijn twee soorten duiven in de Bijbel: de gewone duif en de tortelduif. De gewone duif heeft een mooie naam, die heet in het Hebreeuws: Jona. U weet nu meteen de betekenis van de naam van de profeet Jona: duif. Hij had een mooie naam. Hij heeft hem niet altijd zo letterlijk in praktijk gebracht. De duif uit Hooglied 2:12 is de tortelduif.

Mensen die weleens in Israël zijn geweest, hebben de nissen gezien waar de duiven vroeger in gehouden werden. Duiven werden in de rotswand gehouden en in die rotswand had men een soort kooitjes uitgehouwen. Zo konden de duiven in hun eigen nis zitten. Als je dan bij zo'n rotswand staat, zie je allemaal van die kleine openingen. Daar tussenin gaat de rotswand door en dan is het net of je naar een grote kooi kijkt met allemaal spijlen ervoor.

Vroeger hebben de archeologen er vermeld van gestaan, toen ze dit

voor het eerst zagen. Ze hebben zich afgevraagd wat ze nu zagen: een muur, een rotswand met gaten. Verstopten de mensen daar hun geld in? Later kwamen ze erachter dat het niet was om geld te verstoppert, maar dat het een duiventil was. Zo hebben ze een aantal van die duiventillen teruggevonden in Israël.

In deze nissen in de rotswand, *'in de muur'*, werden vaak de duiven gehouden. Dat was hun kooi. Er was een groot aantal luchtgaten en vlieggaten, waardoor de duiventil op een traliewerk in de muur leek. Dat is het beeld ook dat in vers 9 opgeroepen wordt. De Messias staat voor de muur van de duiventil en kijkt door de gaten - die er uitzien als tralies en spijlen - naar binnen, naar de duiven.

De duif is het beeld van eenvoud en zachtheid. Het is een weerloos schepsel, dat geen dier kwaad doet. Het koeren van de duif klonk de Joden in de oren als het zingen van een klaaglied. Zo zegt Jesaja 59:11 dat zij (de Joden) droevig koeren als duiven. Nahum 2:8 zegt dat zij klagen als met het geluid van de duif.

De duiventil

Nu wordt dat beeld van die rotswand, die duiventil met zijn vlieggaten en zijn spijlen gebruikt als beeld voor Israël en de Messias. Iedereen die dieren heeft, praat tegen zijn dieren. Er zijn zelfs mensen die tegen de goudvis praten. Mensen praten met dieren, met de hond, met de kat, met vogeltjes.

Die duivenmelker staat tegen zijn dieren te praten. Hij staat voor de tralies van de duivenkooi en hij wil zeggen: 'Ik ben er, ik ben bij jullie.' Dat beeld wordt hier gebruikt als we horen *'mijn geliefde, mijn vriend, waar is hij?'* Hij staat voor de tralies bij de duiven en hij kijkt door de spijlen naar binnen. Hij kijkt de duivenkooi in. Hij houdt Israël in de gaten en Hij houdt ons in de gaten. Hij ziet ons en Hij verlangt naar ons en Hij verwacht iets van ons. De duif is in de Bijbel een heel bijzonder dier, een lief dier. De duif doet niemand kwaad. Het is een dier dat beeld is van de vrede. Maar als

je hem hoort koeren, zegt de Bijbel, dan is het of je een klaaglied hoort, dat is het klagen van het Joodse volk, het roepen om de komst van de Messias.

We lezen heel opmerkelijke dingen over duiven. Noach gebruikte een duif om uit te vliegen en om te vertellen of de aarde bewoonbaar was. Bij de offers werden duiven gebruikt als mensen geen dier als een schaap of een rund konden betalen. In dat geval mochten ze twee duiven of twee tortelduiven geven. En zo lezen we zelfs dat Jozef en Maria een offer voor de reiniging van Maria brachten en twee duifjes hebben gegeven, het offer van de armen. Maar de duif is zó bijzonder, dat toen de Here Jezus gedoopt werd en Hij uit het water omhoog kwam, de hemel openging en er zomaar ergens van bovenaf – niet van links of van rechts, maar van boven naar beneden – een duif gevlogen kwam die op Hem ging zitten, de discipelen ineens wisten – en niet alleen de discipelen, maar het hele Joodse volk voor zover aanwezig, want zij kenden de betekenis van de duif – dat dit het beeld is van Gods Geest die nu op Jezus neerdaalde. Het is het teken dat Hij Hooglied 2 vervult. Het is het teken dat Hij de Messias is, het bewijs wie Jezus is: de duif. Uitgerekend de duif uit het Hooglied kwam als het ware bij de doop van Jezus naar beneden en maakte duidelijk dat hier de Messias was.

Nogmaals de gazelle

In Hoofdstuk 2 lezen wij dat de Messias komt als een gazelle. Een gazelle is een dier dat razendsnel kan hollen . Wij zouden zeggen: als een hazewindhond, zo snel. De gazelle is enorm snel en is de aankondiging van Israëls verlossing: de Messias komt er heel snel aan. Ik moet u iets heel droevigs vertellen over het Joodse volk. Sinds 1948 was tot op zekere hoogte het lijden van het Joodse volk voorbij. Ze wonen in hun eigen land en men zegt dat het een vrij volk is. Hoe vrij ben je als je leven niet zeker bent vanwege terroristische aanvallen? Hoe vrij ben je als er elke dag raketten in je land inslaan? Hoe vrij ben je als je een muur moet bouwen om

te voorkomen dat er terroristische aanvallen uitgevoerd worden en mensen zichzelf laten ontploffen met zoveel slachtoffers erbij? Hoe vrij ben je als bussen ontploffen? Hoe vrij ben je als een klein eindje verderop in Iran, het oude Perzië, Ahmedinejad zit, die aankondigt dat hij hen kan bereiken met zijn raketten en atoombommen? Hoe vrij ben je?

Ze zijn zo onvrij, dat de Joden nog elke dag bidden om bevrijding, om verlossing. Het Joodse volk belijdt elke dag: *‘Wij zijn nog niet verlost.’*

De christen heeft iets heel bijzonders. Hij weet dat hij verlost is van de straf voor zijn zonde door het bloed van de Here Jezus. Het Joodse volk kent de eigen Messias nog niet en het Joodse volk kent de verlossing die Hij brengt nog niet en bidt nog elke dag: *‘Heer zend ons de Messias, zend ons de Verlosser, zend ons degene die de verzoening voor onze zonden teweeg zal brengen.’* Het Joodse volk wacht op de ‘tweeling’. In het spreken van het jodendom wordt gesproken over een tweeling als Messias, namelijk Messias de zoon van Jozef die komt om te lijden en te sterven en Messias de zoon van David die komt om koning te worden. Je kunt het ook anders zeggen: de tweeling Messias komt aan de ene kant om als priester zijn werk te doen en aan de andere kant om als koning zijn werk te doen. De Bijbel vertelt ons dat die twee in één persoon vertegenwoordigd zijn; in de Here Jezus. Zo bidt het Joodse volk nog altijd om die tweeling, dat ze verlost worden van hun politieke vijanden en verlost worden van hun zonden, van hun schuld, van hun afdwalen van God. Dan komt de aankondiging in Hooglied 2: *‘De verlossing is nabij, let toch op, de Messias staat voor de deur, Hij staat bij onze muur en Hij is in ons land.’*

De duif heeft in de Bijbel ook een profetische betekenis voor Israël als het gaat om de eindtijd.

Jesaja zegt: *‘Wie zijn dezen, die als een wolk komen aangevlogen en als duiven naar hun til?’* (Jesaja 60:8)

Hosea profeteert: *'Zij zullen bevend komen als een vogel uit Egypte, als een duif uit het land Assur, en Ik zal hen doen wonen in hun huizen, luidt het woord des HEREN.'* (Hosea 11:11)

De duif spreekt van een bijzondere toekomst die God Israël schenkt - nu al in onze tijd!

De Messias was er al, maar wij zagen Hem niet...

Er is een belangrijk, groot rabbijn geweest, hij wordt de Gaon van Vilna genoemd. Hij heeft gezegd: *'In elke tijd was de Messias al bij ons, alleen zagen we hem niet.'* Dat klinkt voor u misschien vreemd. U zegt: 'Hoe kunnen ze nu zeggen dat de Messias er elke dag al was?' Maar dat is precies wat wij als christenen ook belijden. De Messias is er en Hij is er elke dag, maar ze zien Hem niet en ze wachten tot Hij openbaar wordt. Toch komt Hij in ijltempo aangesnel, want de 'winter' die bijna 2000 jaar heeft geduurd, is nu wel voorbij. Dat kunnen wij ook zeggen. Voor het Joodse volk is de winter voorbij. De winter is de tijd waarin niet gereisd kon worden in Israël, de tijd waarin je de Messias niet kon verwachten. Die tijd is voorbij. Nu de winter voorbij is, kan er gereisd worden en nu kan de Messias komen en kun je Hem verwachten. De tijd van rust en stilte is over. De tijd dat Jacob ook zal gaan bloeien, zo zegt de profeet Jesaja, is nabijgekomen.

Vijgenboom en wijnstok

Dan is de vijgenboom vol vrucht en de wijnstok rankt en geurt. Dat is een prachtige gedachte. Er is een heel mooie gedachte in de Bijbel over vijgenboom en wijnstok, die begint in de tijd van Salomo: *'In de tijd van Salomo kon iedereen van het noorden in het land tot het verre zuiden – van Dan tot Ber Sheba – onder zijn vijgenboom en onder zijn wijnstok zitten.'* (1 Koningen 4:25 NBG) Als wij het warm hebben, gaan we onder een boom in de schaduw zitten. In de tijd van Salomo zaten de mensen heerlijk onder hun bomen. Het zonlicht kwam er een klein beetje doorheen, maar de

wind kwam er langs en ze zaten in de schaduw, in de koelte en er was vrede. Dat beeld uit de tijd van Salomo, de vredevorst, is blijven bestaan in de Bijbel en is doorgegaan. Straks, als de Messias komen zal, dan zal ieder volgens Micha 4:4 onder zijn wijnrank en onder zijn vijgenboom zitten en wordt hij door niemand opgeschrikt, want de Heer van de hemelse machten heeft gesproken en er zal rust zijn. Ook Zacharia vertelt dit. Dat is de tijd dat de duif verschenen is. *‘De bloemen zijn verschenen op het veld, de zangtijd breekt aan.’* Er kan weer gezongen worden, niet langer getreurd, er kan vreugde zijn, de winter is voorbij, jubel Sion, verheug je, verheug je in de Heer.

God heeft hun zonden weggedaan

We lezen in Micha 7:15: *‘Als in de dagen van zijn bevrijding uit Egypte laat Ik dit volk wonderbaarlijke daden zien.’* Dat is het eerste wat er staat. Er komt in een andere tijd een herhaling van de bevrijding uit Egypte. De bevrijding uit Egypte is uniek geweest. Nooit eerder of later is er een heel volk uit de vijandelijke gevangenschap gewoon zomaar weggelopen, geleid door de Here God. Nooit eerder of later is dat geschied. En dit unieke komt terug. Vers 16 zegt: *‘De volken zullen het zien en beschaamd staan, ze zullen beroofd zijn van hun kracht, doof en met de hand op de mond.’* Dan zegt vers 19: *‘Opnieuw zult u zich over ons ontfermen en al onze zonden tenietdoen. Onze zonden werpt U in de diepten van de zee.’*

Ik weet dat er veel christenen zijn, die een prachtige tekst in hun kamer of in de gang hebben hangen: *‘Gij doet onze zonden in de diepte van de zee.’* Dat mag, maar dat heeft God niet tegen u en mij gezegd, dat heeft God tegen het Joodse volk gezegd. Het Joodse volk, dat nu al 2000 jaar de Messias niet ziet, van wie veel christenen hebben gezegd: *‘Ze zijn voor eeuwig vervloekt’*, van dat volk, zegt God: *‘En hun zonden doe Ik in de diepten van de zee.’* U mag het van uw zonden ook zeggen, prachtig, maar God zegt het van Israëls zonden.

Vervolgens vertelt het Hooglied ineens dat de bruidegom eraan komt. Maar waar komt hij vandaan? Hooglied 8:5: *‘Wie is zij, die daar komt uit de woestijn, leunend op de arm van haar lief?’* Dat klopt niet als je dit gewoon leest. Dat meisje zat niet in de woestijn, ze zat gewoon in Jeruzalem en daar sprak ze ook met de meisjes van Jeruzalem. Nu wordt het beeld ineens verplaatst en u merkt dat het gaat om een beeld dat ons iets wil vertellen. Nu blijkt ineens dat ze naar de woestijn is gegaan. Wie komt er uit de woestijn? Hoeveel mensen komen er uit de woestijn? Twee! Zij komt uit de woestijn en ze leunt op de arm van haar geliefde, dus die geliefde komt ook uit de woestijn. Hier hebt u het beeld dat de profeten later verwerken: de Messias komt uit de woestijn en Israël is naar de woestijn verdreven, 2000 jaar geleden, naar de woestijn van de volkeren.

Hij komt uit de woestijn

De Messias komt zowel uit *‘Edom’* als uit *‘de woestijn’*. Wij lezen dit in Jesaja 63 en vragen ons af wat hiermee bedoeld kan zijn.

*‘Wie is het die uit Edom komt, uit Bosra,
in purper gekleed, met praal getooid,
die zich groots en machtig verheft?’
Ik ben het die in gerechtigheid spreekt
en bij machte is te redden.*

*‘Hoe komen uw kleren zo rood,
als de kleren van iemand die de wijnpers treedt?’
Ik heb de perskuip alleen getreden,
geen van de volken hielp me daarbij.
Ik trad hen in mijn woede,
vertrapte hen in mijn toorn.
Hun bloed bespatte mijn kleren,
al mijn kleren werden besmeurd.
Ik had besloten tot een dag van wraak,
het jaar van vergelding was aangebroken.
Ik heb de volken in mijn woede vertrappt,*

*met mijn toorn heb ik hen dronken gevoerd.
Hun bloed liet ik op aarde neervloeien.
Ik zal de liefde van de HEER gedenken
en zijn roemrijke daden bezingen:
alles wat de HEER voor ons heeft gedaan,
de goedheid die hij het volk van Israël bewees
in zijn ontferming en onbegrensde liefde.
Hij zei: 'Natuurlijk, het is mijn volk!
Mijn kinderen zijn te vertrouwen.'
Daarom wilde hij hun redder zijn.
In al hun nood was ook hijzelf in nood:
zij werden gered door de engel van zijn tegenwoordigheid.
In zijn liefde en mededogen heeft hij hen zelf verlost,
hij tilde hen op en heeft hen gedragen, alle jaren door.'
(Jesaja 63:1-4, 6-9)*

Het moet ieder die deze verzen leest kunnen opvallen, dat in de beschrijving van de komst van de Messias niet gesproken wordt over Edom als land van de nakomelingen van Ezau. Het gaat over 'de volken'. Het gaat over de volken die ernstig vijandig gezind waren tegen Israël. Voor de uitleg moeten wij luisteren naar de rabbijnen.

Het is haast niet voor te stellen. Ik geef u een citaat van een groot rabbijn, die van deze tekst het volgende zegt:

'Zij van het Joodse volk die hun vertrouwen in de Messias zullen stellen, zullen overleven. Dan zal God zichzelf aan hen openbaren en het manna geven. Zo zal het proces van de toekomstige verlossing parallel lopen aan de uittocht uit Egypte, toen God antwoord gaf op het roepen van de Israëlieten in de woestijn.'

Het is, zoals hij zegt, voor hen die straks zullen geloven. Geloof is het fundament voor de toekomstige zegen van het volk Israël. Dat is precies wat Paulus in de Romeinenbrief over het volk Israël schrijft, in de hoofdstukken 9, 10 en 11. Dat is precies wat de Here

Jezus zei tegen het Joodse volk: *'Jullie moeten vertrouwen hebben in de Zoon des Mensen,'* zoals Hij Zichzelf noemde. *'Jullie moeten Hem aanvaarden en als je Hem aanvaardt en gelooft, dan zul je in de feestzaal binnenkomen, waar gezongen wordt en gemusiceerd, waar grote vreugde is.'*

Edom is Rome

Edom is in de woestijn. Hier gaat het om de gedachte dat de Messias *'uit de woestijn'* zal komen. Hij komt uit Edom. Edom is voor christenen beperkt. Edom is voor ons alleen maar het stukje nageslacht van Ezau, dat in het Midden-Oosten zijn plaats heeft gevonden. Voor de Joden is Edom altijd meer geweest. Schrikt u niet: Edom, dat bent u! Dat zijn de mensen uit Rome. En u woont niet in Rome, maar u hoort wel bij de christenen die indertijd hun zetel in Rome hadden. Het ganse christendom en het West-Europese rijk van het oude Romeinse Rijk, dat is voor de Joden: Rome. Dat is precies overeenkomstig wat Daniël vertelt en wat de andere profeten vertellen, dat de volkeren met name uit Europa zullen komen om Israël te vernietigen. Ons land zal waarschijnlijk mee gaan doen in de strijd tegen Israël. Als straks de Messias komt, dan zal Hij eerst deze volkeren straffen. Hij zal komen uit Rome, uit Edom. Hij zal komen en Zichzelf openbaren, precies zoals Openbaring 19 zegt. Hij zal als de ruiter op het witte paard bij de volkeren komen om de volkeren te straffen om wat ze Israël hebben aangedaan.

Het volgende vers zegt: *'Hoe komen uw kleren zo rood als de kleren van iemand die de wijnpers treedt?'* Hij zal zeggen: *'Ik heb de perskuip alleen getreden.'* Dan gaat het verder met vers 6: *'Ik heb de volken in Mijn woede vertrappt.'* Niet alleen het echte Edom, nee, de volken. Dat is de toekomst waar Hooglied over spreekt. Dan komt vanuit Hooglied nogmaals in het Oude Testament de gedachte aan duiven terug in Jesaja 60:8 en Hosea 11:11. In de eerste tekst wordt de vraag gesteld: *'Wie zijn dezen, die als een wolk komen aangevlogen en als duiven naar hun til gaan?'* Wie zijn dat? Dat

zijn de Joden die uit de hele wereld terugkeren naar de duiventil, naar het land waar de Messias hen zal ontmoeten.

Een prachtige belofte

Hosea 11:11 zegt: *'Ze zullen bevend komen als een vogel uit Egypte, als een duif uit het land Assur en Ik zal hen doen wonen in hun eigen huizen, luidt het woord van de Here.'* Zo heeft het boek Hooglied een prachtige profetische toespraak in zich, maar je moet Joodse ogen hebben om het te lezen. Dan ontdek je dat je de vervulling van Hooglied door de hele Bijbel kunt vinden. Het is hier begonnen en het leidt je uiteindelijk naar de Here Jezus. Dat is wat het Hooglied wil doen, je brengen bij de Here Jezus. U en ik moeten dan ook iets toepassen op onszelf. Ook wij worden opgeroepen om op pad te gaan. Ook wij worden opgeroepen om naar het land te gaan, maar niet een land hier op aarde, maar het hemelse land. Wij worden opgeroepen; de wintertijd is voorbij, de zomer is aangebroken. De Messias, de Here Jezus, komt als een gazelle aangesneld en wie weet hoe snel ook voor ons Zijn komst zal zijn. Daarom moeten we zorgen gereed te zijn als Hij komt. En als Hij komt, dan brengt Hij ons in de feestzaal, dan brengt Hij ons in de eeuwige heerlijkheid, waar geen mens kan vertellen hoe mooi het er is, hoe bijzonder. *'Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord,'* zo bijzonder zal het zijn. Het mooiste is – dat zegt een van de liederen uit Johannes de Heer – daar zien we Jezus en daar kunnen we Hem danken voor het offer dat Hij bracht, ook voor ons.

Andere boeken van ds. H.G. Koekkoek

Titel	Prijs
Orgaandonatie, de Bijbel en ik	€ 2,70
Profetie en Toekomst deel 1	€ 15,90
Profetie en Toekomst deel 1	€ 15,90
Profetie en Vervulling	€ 10,50
Reuzen op aarde	€ 7,25
Steden waar Jezus was	€ 9,50
Was Jezus de Joodse Messias?	€ 15,90
Abortus, euthanasie en suïcide	€ 4,75
Begravenis of crematie	€ 2,45
De baby in de mantel	€ 1,25
De Bijbel en de Doop	€ 7,50
De Bijbel en de opvoeding	€ 3,45
De engelen van God	€ 9,95
De geheimen van de offers	€ 11,30
De Heilige Geest en een bijzonder leven	€ 15,95
De Hemel en de Hel	€ 7,50
De verborgen Messias	€ 3,45
De verloren zoon van Rembrandt	€ 3,95
De zegen - wat is dat?	€ 7,50
Echtscheiding en hertrouwen	€ 9,50
Effectieve Evangelisatie	€ 11,25
Het Avondmaal	€ 7,50
Het Huwelijk in de Bijbel	€ 7,50

Homoseksualiteit en de Bijbel	€ 3,95
Jeruzalem waar Jezus was	€ 9,50
Jona en Ninevé	€ 9,50
Man en Vrouw of Broer en Zus?	€ 12,45
Moet je bang zijn voor het sterven?	€ 3,45
Mohammed, de Islam, de Koran en de Bijbel	€ 15,95
Mozes en Farao - Met Plagen Geslagen	€ 9,50
Genezing door het kruis?	€ 9,95
Moeten christenen de sabbat houden?	€ 3,95
Het Hooglied van God en Israël	€ 9,50
Boos op God als je gebed niet verhoord wordt?	€ 3,95

e-Books

Mohammed, de Islam, de Koran en de Bijbel *	€ 9,95
Profetie en Vervulling *	€ 5,95
Jona en Ninevé *	€ 5,95
Echtscheiding en Hertrouwen *	€ 5,95
Man en Vrouw of Broer en Zus? *	€ 7,45
Het Hooglied van God en Israël *	€ 5,95
Genezing door het Kruis? *	€ 5,95
De engelen van God *	€ 5,95
Moeten christenen de sabbat houden? *	€ 2,45
Jeruzalem waar Jezus was *	€ 5,95
De Heilige Geest en een bijzonder leven *	€ 9,95
Boos op God als je gebed niet wordt verhoord? *	€ 2,45

* Zie [Het Licht des Levens](#).

Als u geheel gratis een catalogus van al onze uitgaven wilt ontvangen, neem dan contact op met het adres hieronder. Hier kunt u ook het door ons uitgegeven tweemaandelijks blad met leerzame en interessante Bijbelse onderwerpen, geschreven door ds. H.G. Koekkoek, verkrijgen. Het wordt u geheel gratis toegezonden.

Stichting Het Licht des Levens

Dr. Lovinklaan 3

2405 CM Alphen aan den Rijn

tel.: 0172 - 47 58 60

www.hetlichtdeslevens.nl

e-mail: ds.koekkoek@hetlichtdeslevens.nl